

ДЗЕНЬ НАШАЙ СЛАВЫ, ДЗЕНЬ НАШАГА ГОНАРУ

Дарагія суайчыннікі!
 Віншую вас з Днём Незалежнасці Рэспублікі Беларусь.
 У гісторыі любой нацыі існуюць веці, якія вызначаюць яе лёс, яе будучыню.
 3 ліпеня — гэта дзень нашай славы і гонару, памяці аб мінулых і горадзі за сучаснасць.
 Беларускі народ мужна абараняў сваю Радзіму ад захопнікаў. Праз войны і разруху, праз кроў і слёзы многіх пакаленняў мы ішлі да сваёй незалежнасці.
 За апошнія гады шмат што змянілася: і краіна, і людзі, якія жывуць у ёй. Нязменным засталася жаданне кожнага з нас жыць у свабоднай і мірнай дзяржаве.
 Беларусам не патрэбны ўзрушэнні, войны і рэвалюцыі, спекуляцыя на дэмакратыі і правах чалавека. У нас ёсць вывераныя часам ідэалы і каштоўнасці, і мы нікому не дазволім навязваць іншае.
 Сёння з поўным правам можна сцвярджаць: Беларусь XXI стагоддзя — стабільная дзяржава, якая цвёрда ідзе па шляху самастойнага развіцця.
 У нашай краіне пануюць мір і парадак. Беларускі народ адзіны, а аб'ядноўвае яго галоўнае — клопат аб умацаванні Айчыны і добрасумленна праца дзеля дасягнення гэтай мэты.
 Няхай у кожным доме, кожнай сям'і будзе шчасце, здароўе, дабрабыт і дастатак. Працвітаньня нашай роднай Беларусі!

Прэзідэнт Рэспублікі Беларусь Аляксандр ЛУКАШЭНКА.

Родная газета на роднай мове

ЗВЯЗДА

1 ЛІПЕНЯ 2017 г. СУБОТА №124 (28488)

Б Е Л А Р У С К А Я Г А З Е Т А

У БОК АГУЛЬНАГА РЫНКУ

Беларусь разлічвае на канструктыўны дыялог па нафтагазавым пытанні

Аб гэтым заявіў Аляксандр Лукашэнка на пасяджэнні Вышэйшага дзяржаўнага савета Саюзнай дзяржавы ў Маскве.

— Спадзяюся на далейшае канструктыўнае ўзаемадзеянне нашых галіновых міністэрстваў адносна фарміравання агульнага рынку газу, нафты і нафтапрадуктаў у рамках Еўразійскага эканамічнага саюза, — сказаў Аляксандр Лукашэнка.

Ён нагадаў, што раней у Санкт-Пецярбургу бакі ўзгаднілі стратэгію ўзаемадзеяння ў гэтай сферы да 2025 года.

Кіраўнік беларускай дзяржавы адзначыў, што Беларусь і Расія арыентаваныя на далейшае ўмацаванне палітычнага і эканамічнага партнёрства. «Сёння мы праводзім найбольш актуальныя і маштабныя мерапрыемствы ў нашых двухбаковых адносінах — пасяджэнне Вышэйшага дзяржаўнага савета і Форум рэгіёнаў. Присутнасць на гэтых пляцоўках вялікай колькасці прадстаўнікоў буйных прадпрыемстваў і арганізацый з Беларусі і Расіі з'яўляецца сведчаннем цесных сувязяў двух брацкіх народаў, дэманстрацыяй ўзаемнай нацэленасці на далейшае ўмацаванне палітычнага і эканамічнага партнёрства», — дадаў Аляксандр Лукашэнка.

— Мы пацвердзілі гатоўнасць працягваць канструктыўны дыялог, вырашаць самыя вострыя пытанні па ўсіх напрамках супрацоўніцтва. Нашы дзяржавы маюць намер цалкам задзейнічаць саюзны патэнцыял для ўстойлівага развіцця і павышэння ўзроўню дабрабыту брацкіх народаў, — падкрэсліў Прэзідэнт Беларусі.

Аляксандр Лукашэнка падтрымаў ідэю адмены роўнінгу на тэрыторыі Саюзнай дзяржавы: «Думаю, гэта разумная прапанова. Давайце даручым. Мы працягваем зробім такі запіс».

Па выніках пасяджэння Вышэйшым дзяржаўным саветам Саюзнай дзяржавы былі прыняты

Фота БЕЛТА

рашэнні па дзевяці пытаннях. Удзельнікі падпісалі пастановы: аб захаванні патэнцыялу машынабудавальнага комплексу Саюзнай дзяржавы, аб супрацоўніцтве ў сферы аграрна-прамысловага комплексу, аб выніках гандлёва-эканамічнага супрацоўніцтва Беларусі і Расіі за 2016 год, а таксама аб ходзе выканання Прыярытэтных напрамкаў і першачарговых задач далейшага развіцця Саюзнай дзяржавы на сярэднятэрміновую перспектыву.

Акрамя таго, былі ўхвалены пастановы аб ходзе выканання Праграмы ўзгодненых дзеянняў у галіне знешняй палітыкі на 2016—2017 гады, аб старшыні Пагранічнага камітэта Саюзнай дзяржавы і аб асноўных пытаннях да пасяджэнняў ВДС на 2017 год.

Таксама былі падпісаны дзве рэзалюцыі: аб выніках рэалізацыі Канцэпцыі сацыяльнага развіцця Саюзнай дзяржавы на 2011—2015 гады і аб ходзе выканання рашэнняў Вышэйшага дзяржаўнага савета.

Уладзіслаў ЛУКАШЭВІЧ lukashevich@zviazda.by

КУРС ВЫВЕРАНЫ

Прэзідэнты Беларусі і Расіі прынялі ўдзел у пленарным пасяджэнні IV Форуму рэгіёнаў

Дзясяткі падпісаных пагадненняў, заключаныя ў супольнасці на сотні мільянаў долараў кантракты, а яшчэ — новыя дзелавыя знаёмствы, вусныя дамоўленасці з будучымі аб'ектамі. Форум рэгіёнаў Беларусі і Расіі — гэта не толькі эканамічны паказчык, але і пацвярджэнне курсу на інтэграцыю нашых краін.

Карысны вопыт

«Летас мы адзначылі 20-годдзе Саюза Беларусі і Расіі. Гэта дата сімвалізуе выбар асноўнага вектара развіцця, узаемага імкнення да інтэграцыі і глыбокага ўзаемадзеяння ў сацыяльнай, эканамічнай, гуманітарнай і іншых сферах. За два дзесяцігоддзі зроблена нямала. Вытворчая кааперацыя і рэалізацыя саюзных праграм

сведчаць аб эфектыўнасці аб'яднання матэрыяльных і інтэлектуальных магчымасцяў нашых дзяржаў. У выніку значнай выгады атрымліваюць эканомікі і Беларусі, і Расіі. Важнае месца ў гэтым працэсе належыць мікрарэгіянаму супрацоўніцтву», — заявіў падчас пленарнага пасяджэння Форуму Прэзідэнт Беларусі.

Увогуле за апошнія гады форуму рэгіёнаў сталі адкрытай пляцоўкай для шчырай размовы аб нарэзаных праблемах. Аляксандр Лукашэнка падзякаваў спікерам верхніх палат абодвух парламентаў і сказаў, што «яны з'яўляюцца матарамі гэтага добрага інтэграцыйнага руху». «Яны хваляюць за тое, каб мерапрыемствы ў межах Форуму пастаянна развіваліся. Яны шукаюць формы супрацоўніцтва і прапаноўваюць іх. Гэта добры ўклад у будаўніцтва Саюзнай дзяржавы», — адзначыў кіраўнік Беларусі.

СТАР. 2

Радавыя Перамогі

«А ХІБА МОЖНА ГЭТА ЗАБЫЦЬ?..»

Партызанка — пра шчаўлік верабейкаў, якім лячыла хворых на тыф аднапалчан, падпольную «Звязду» і жыццё без вайны

Аб тым, што ў гэтай непрыкметнай здалёк хаце на адной з цэнтральных вуліц Крупак жыве ветэран Вялікай Айчыннай вайны, сведчыць адпаведная шыльда. Побач — чырвоная зорка, якая з'явілася тут яшчэ за савецкім часам. Кацярына Міхайлаўна ЗДАРАЎЦОВА, нягледзячы на ​​свой дзевяностыгоддзвы з лішкам узрост, прыбраўца — я і належыць жанчыне, гасцей яна сустракае ў святочным строі.

Фота Належы БУЖКН

— Ну, скажыце, ці прыгожая я? — пытаецца яна, як толькі мы пераступілі парог. І не дачакаўшыся адказу, дадае: — У маладосці казалі, што вельмі прыгожая была. А я саромелася, адразу хавалася...

— Хавалі не так, як цяпер, — усмінае Кацярына Міхайлаўна. — Мама ў нешта яго загарнула, паклалі ў ямку ды засыпалі зямлёй...

У гродненя ваенныя гады без бацькі засталіся чатыры дзяўчынкі: Лена, Тоня, Юля і яна — Каця. Маці, як магла, берала іх. І ў той страшны сакавіцкі дзень 1943 года, калі фашысты набліжались да вёскі, сабрала ўсіх і павяла ў балоты за Арэсу. Увечары яны з жахам назіралі за тым, як іх родная вёска, а таксама суседнія палаюць у агні. У Вялікіх Гарадзіцях са 176 вясковых хат уцэпела толькі адна...

Вяртацца не было куды. Дзяўчаты разбегліся па лесе. Кацярына ж прымкнула да партызанскага атрада імя Давыдава.

У гэты дзень было перавезена 13 620 чалавек.

У Гродне ў 1134-м ваенным клінічным медыцынскім цэнтры Заходняга аперацыйнага камандвання адкрылі аддзяленне магнітна-рэзананснай тамаграфіі. Апаратура была пастаўлена ў рамках рэалізацыі пагаднення аб акадэмічна-эканамічнай дапамозе Беларусі Кітаю, падпісанага ў 2015 годзе.

Праслухоўванне прэзэнтэцый для ўдзелу ў нацыянальным аб'яднаным туры дзіцячага конкурсу песні «Еўрабачанне-2017» адбудзецца 7 ліпеня ў Белтэлердые-кампаніі.

СТАР. 3

ЛІЧБА ДНЯ

ВУН1,4 млрд,

або 3,6% да ВУП, склаў прафіцыт рэспубліканскага бюджэту ў студзені — май 2017 года. Прафіцыт бюджэту сектара дзяржаўнага кіравання з пачатку года склаўся ў суме ВУН1,9 млрд, або 5% да ВУП. Даходы бюджэту сектара дзяржаўнага кіравання за студзень — май склаўся ў суме ВУН16,8 млрд, або 39,3% удакладненага гадавога плана. Даходы рэспубліканскага бюджэту склалі ВУН7,5 млрд, або 41% удакладненага гадавога плана. За студзень — май паступленне ПДВ склала ВУН3,8 млрд, або 40,5% удакладненага гадавога плана. Падатку на прыбытак паступіла ВУН0,97 млрд (34,4%). Акцызы паступілі ў суме ВУН0,9 млрд (40,9%). Даходы ад знешнеэканамічнай дзейнасці склалі ВУН1,5 млрд (48,3%). У Фонд сацыяльнай абароны насельніцтва паступіла ВУН4,7 млрд (36,2%).

Курсы замежных валют, устаноўлены НБ РБ з 1.07.2017 г.

Долар ЗША	1,9413 ▲
Еўра	2,2143 ▲
Рас. руб.	0,0327 ■
Укр. грыўня	0,0744 ▲

МОДА, ЯКАЯ СТАНОВІЦА КЛАСІКАЙ

Ці кожны настаўнік здольны прыняць філасофію актыўнай ацэнкі?

Прызнайцеся, ці часта вам сняцца сны пра будучы экзамен або пра тое, што вас выклікаюць да дошкі, а вы вельмі баіцеся атрымаць нізкую адзнаку? Аказваецца, такія сны сняцца і настаўнікам, якія цяпер самі выстаўляюць адзнакі, «дзясцяцкі» фарміруюць у школе літаральна з першых гадоў навучання. Але ёсць настаўнікі, якія не выкарыстоўваюць адзнаку ў якасці бізана, больш за тое — яны прытрымліваюцца думкі, што без памылкаў навучанне і рух наперад у прыцыпле немагчымы. На ўроках у такіх педагогаў дзеці не баяцца памыляцца, не баяцца расмяшчыць сваім адказам клас, яны вучацца найперш для сябе, а не для сваіх бацькоў ці педагогаў... Размова ідзе аб прыхільніках актыўнай ацэнкі (АА). Днямі на базе Акадэміі паслядыпломнай адукацыі прайшоў фестываль «Стратэгіі актыўнай ацэнкі ў практыцы педагогаў», які сабраў каля 90 настаўнікаў з усіх рэгіёнаў Беларусі. У ім прынялі ўдзел фіналісты і ментары пятага дыстанцыйнага курса па актыўнай ацэнцы, лідары АА ў Беларусі, прадстаўнікі сістэмы дадатковай прафесійнай адукацыі педагогаў, а таксама кіраўнік экспертаў па актыўнай ацэнцы ў Польшчы Данута СТЭРНА і дырэктар школы з Вроцлава Аляксандра МІКУЛЬСКА, які падзяліўся з беларускімі калегамі сваім досведам.

СТАР. 2

ХРОНІКА АПОШНІХ ПДЗЕЙ

Расія падоўжыла контрсанкцыі да канца 2018 года

Прэзідэнт Расіі Уладзімір Пуцін падпісаў указ аб працягу расійскіх контрсанкцый да 31 снежня 2018 года. Дакумент апублікаваны на афіцыйным партале прававой інфармацыі.

29 чэрвеня прэм'ер-міністр Расіі Дзмітрый Мядзведзев, выступаючы на ​​пасяджэнні ўрада, нагадаў, што днём раней Еўрасаюз працягнуў санкцыі ў дачыненні да Расіі. «У гэтай сітуацыі мы будзем рэагаваць адэкватна, учора мы абмеркавалі гэтае пытанне з прэзідэнтам, — паведаміў тады расійскі прэм'ер. — Урад унясе прапанову прэзідэнту аб тым, каб падоўжыць дзеянне мер у адказ яшчэ на адзін год — да 31 снежня 2018 года».

Падчас прамой лініі 15 чэрвеня Пуцін заявіў, што пытанне контрсанкцый будзе вырашацца ў залежнасці ад адносін з партнёрамі, яны будуць здымацца па меры адмены абмежаванняў у дачыненні да Расіі.

Іран пацвярджае гібель лідара ІД аль-Багдадзі

Прадстаўнік вярхоўнага лідара Ірана аяталы Алі Хаменеі ў спецназе Корпуса вартавых ісламскай рэвалюцыі Алі Шыразі пацвердзіў здагядку расійскіх ваенных аб ліквідацыі лідара групі «Ісламская дзяржава» Абу Бакр аль-Багдадзі.

Нагадаем, як заявіла Мінабароны Расійскай Федэрацыі, аль-Багдадзі мог быць забіты падчас удару ВКС Расіі, які адбыўся 28 мая гэтага года ў падмессці сірыйскай Ракі. Іранскае тэлебачанне таксама апублікавала два прыжыццёвыя здымкі «тэрарыста №1» і дзве фатаграфіі з выявай падобнага на яго забітага мужчыны. Афіцыйнага пацвярджэння інфармацыі аб ліквідацыі аль-Багдадзі па-ранейшаму няма.

Адзначым, што лідар ДІЛ досыць рэдка выступае з прамовамі і рэдка паказваецца на людзях. Апошні яго зварот, па адных даных, быў запісаны ў пачатку лістапада 2016-га, па іншых — у пачатку сакавіка 2017 года.

Парламент Германіі ўхваліў закон аб аднаполых шлюбах

Дакумент, паведамляючы інфармагенцтва, падтрымалі 393 дэпутаты, 226 выказаліся супраць, чацвёрта ўстрымаліся. Канцлер ФРГ Ангела Меркель заявіла, што галасавала супраць легалізацыі аднаполых шлюбав, паколькі ў яе ўключэнні шлюб — гэта саюз мужчыны і жанчыны. Прыняты закон дазваляе прадстаўнікам секс-меншасцяў афіцыйна заключаць шлюбы і мець роўныя правы з традыцыйнымі сямейнымі парамі, у тым ліку ўсынаўляць дзяцей. Да гэтага ў Германіі было дазволена заключаць толькі «грамадзянскія саюзы».

Вучоныя: пасля 2020 года выратаваць Зямлю ад кліматычнай катастрофы не атрымаецца

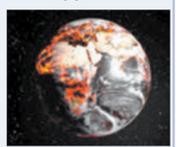
Міжнародная каманда даследчыкаў палюае зямлян непазбежнасцю глабальнай катастрофы ў выпадку, калі ў найбліжэйшыя гады чалавецтва не стане на шлях выпраўлення.

Зямлі пагражаюць разбуральныя наступствы ад дзейнасці чалавека, гаворыцца ў заяве вучоных універсітэта ў Патсдаме, апублікаванай у навуковым часопісе Nature.

Эксперты сцвярджаюць, што на выпраўленне сітуацыі жыццям нашай планеты адведзена не больш за тры гады.

Даследаванні паказалі, што ўжо да 2020 года, у выпадку, калі людзі праігнаруюць перасцярогу, сярэдняя тэмпература на планеце павялічыцца прыблізна на два градусы Цэльсія, што можа прывесці да маштабнай катастрофы. Планета Зямля патрабуе больш хуткай «рэанімацыі», сцвярджаюць спецыялісты. Навукоўцы паведамылі, што для выратавання планеты неабходна скараціць выкіды шкодных рэчываў у атмасферу, а таксама знізіць здыбчы карысныя выкапні.

Акрамя таго, кліматыдаг найстольва рэкамендуець адмовіцца ад паліва на карысць энергіі Сонца.

КОРАТКА

Фермерскія гаспадаркі і сельгасвытворцы Смаргонскага і Ашмянскага раёнаў Гродзенскай вобласці, Валожынскага раёна Мінскай вобласці пераходзяць на еўрапейскія стандарты ў вядзенні арганічнай сельскай гаспадаркі.

Авіякампанія «Белавія» 28 чэрвеня ўстанавіла новы ўласны рэкорд па перавозцы пасажыраў. У гэты дзень было перавезена 13 620 чалавек.

У Гродне ў 1134-м ваенным клінічным медыцынскім цэнтры Заходняга аперацыйнага камандвання адкрылі аддзяленне магнітна-рэзананснай тамаграфіі. Апаратура была пастаўлена ў рамках рэалізацыі пагаднення аб акадэмічна-эканамічнай дапамозе Беларусі Кітаю, падпісанага ў 2015 годзе.

Праслухоўванне прэзэнтэцый для ўдзелу ў нацыянальным аб'яднаным туры дзіцячага конкурсу песні «Еўрабачанне-2017» адбудзецца 7 ліпеня ў Белтэлердые-кампаніі.

Круглы стол

НАЦЫЯНАЛЬНЫЯ ІНТАРЭСЫ І МІЖНАРОДНЫ АЎТАРЫТЭТ

Як беларускі парламент выконвае дыпламатычную місію

У чым рэальная роля парламенцкай дыпламатыі? Дзякуючы чаму летняя сесія Парламенцкай асамблеі АБСЕ пройдзе менавіта ў беларускай сталіцы? Ці ў поўнай меры нашы парламентарыі выкарыстоўваюць свой дыпламатычны патэнцыял? Гэтыя пытанні абмеркавалі падчас круглага стала «Магчымасці і перспектывы парламенцкай дыпламатыі», які прайшоў у рэдакцыі газеты «Звязда».

Да нас завіталі: Валеры Варанецкі, старшыня Пастаяннай камісіі Палаты прадстаўнікоў Нацыянальнага сходу па міжнародных справах; Сяргей Рахману, старшыня Пастаяннай камісіі Савета Рэспублікі Нацыянальнага сходу па міжнародных справах і нацыянальнай бяспецы; Галіна Філіповіч, член Пастаяннай камісіі Палаты прадстаўнікоў Нацыянальнага сходу па дзяржаўным будаўніцтве, мясцовым самакіраванні і рэгламенце; Вольга Лазоркіна, кандыдат гістарычных навук, дацэнт кафедры дыпламатычнай і консульскай службы факультэта міжнародных адносін Беларускага дзяржаўнага ўніверсітэта. Акрамя гэтага, была наладжана анлайн-вiдэасувязь у рэальным часе са Станіславам Ткачэнкам, доктарам эканамічных навук, кандыдатам гістарычных навук, прафесарам кафедры еўрапейскіх даследаванняў, кіраўніком праграмы «Дыпламатыя Расійскай Федэрацыі і замежных дзяржаў».

Фота Юлія ПРЭЦЬКА

СТАР. 7

Дыялог з майстрамі пярэ

Прэзідэнт сустрэўся з кіраўнікамі найбуйнейшых расійскіх СМІ Клуба галоўных рэдактараў у ТАСС

IV Форум рэгіёнаў

КУРС ВЫВЕРАНЫ

(Заканчэнне. Пачатак на 1-й стар.)

Аляксандр Лукашэнка падкрэсліў, што ўсе расійскія рэгіёны блізка Беларусі — і гэта не залежыць ад геаграфічнага становішча: «Мы спадзяёмся, што і да беларускай у Расіі будуць ставіцца гэтак жа, усюды. Пакуль мы праблем у гэтых адносінах не маем».

На думку Прэзідэнта Беларусі, саюзным краінам неабходна праводзіць узгодненую эканамічную палітыку, каб стымуляваць двухбаковую вытворчасць высокатэхналагічнай прадукцыі. «Залогам паспяховага пераадолення глабальных выклікаў у будучыні з'яўляецца глыбокая кааперацыя, арыентаваная на выпуск высокатэхналагічнай навукаёмкай прадукцыі. Абавязковае патрабаванне да такой прадукцыі — больш хуткае ўкараненне ў сярэньню вытворчасць у Беларусі і Расіі», — падкрэсліў Аляксандр Лукашэнка.

Будучыня — за высокімі тэхналогіямі

Сумесная праца дзвюх краін у галіне высокіх тэхналогій стала асабліва актуальнай, лічыць Прэзідэнт Беларусі. «На паліпрадніх форумах абмяркоўвалася пытанні сельскай гаспадаркі, прамысловасці і сацыяльнай палітыкі».

літкі. Сёння мы ўзяліся за новы тэхналагічны ўклад, — адзначыў кіраўнік беларускай дзяржавы. — Калі мы адстанем па гэтай тэме, мы асуджаныя плесціся ў канцы».

Паводле слоў Аляксандра Лукашэнкі, сёння адным з цэнтральных прыярытэтаў беларускай эканомікі з'яўляецца развіццё прамысловасці, паколькі гэтая сфера прыносіць чвэрць ВУП краіны. «Пры гэтым структура ВУП больш чым на траціну складаецца з высокатэхналагічных і навукаёмкіх галін, — паведамаў кіраўнік дзяржавы. — Дастаткова скажаць, што тры гады таму мы паставілі перад сабой — напэўна, свечасова — амбіцёзныя задачы па інавацыйным развіцці Беларусі. Як цяпер мы бачым, угадалі».

Задача сённяшняга дня — скараціць разрыв у гэтай сферы з перадавымі краінамі.

Аляксандр Лукашэнка таксама паведамаў аб тым, што сёння стаіць задача ператварыць Беларусь у IT-дзяржаву. «У найбліжэйшы час мы прыём правяваць асновы для падобнага развіцця сітуацыі ў Беларусі», — сказаў ён. Над неабходнай дакументацыяй працавалі як беларускія, так і расійскія спецыялісты. «Упэўнены, што гэта будзе наш з вамі агульны праект і ён унесе дастойны ўклад у самую сучасную напярмкі развіцця нашага грамадства і эканомікі», — дадаў кіраўнік беларускай дзяржавы.

Прэзідэнт Беларусі выказаў надзею, што расійскія навуковыя школы і цэнтры знойдуць у беларускай дзяржаўнай праграме інавацыйнага развіцця краіны да 2020 года прывабныя для сумеснай работы напярмкі. «Перакананы, што нашым краінам, якія валодаюць унікальнымі магчымасцямі і вопытам узаемадзеяння, разам будзе прасцей зрабіць упэўнены крок у будучыню, каб годна канкураваць на сусветным рынку», — падкрэсліў Аляксандр Лукашэнка. Акрамя таго, ніякія санкцыі і ціск Беларусі і Расіі не перашкода, разам краіны пераадолеюць усё, лічыць Прэзідэнт Беларусі.

Цікавае да сумесных праектаў

Прэзідэнт Расіі Уладзімір Пуцін таксама падкрэсліў, што Беларусь і Расія на трывалым падмурку дружбы і добрасуседства паступова развіваюць двухбаковую адносінны практычна па ўсіх напрамках, а рэгіянальныя сувязі з'яўляюцца іх найважнейшым складнікам.

«Лічу, што разам нам удалося выбудаваць эфектыўную структуру кааперацыі, якая стварае надзейную базу для нашарчвання дзелавой актыўнасці, прытоку капіталаў у эканомікі абедзвюх дзяржаў», — сказаў Уладзімір Пуцін.

Аб'ём інвестыцый у Беларусь за мінулы год склаў 4 млрд долараў, асноўная частка з якіх — прамыя замежныя інвестыцыі. Расійскія бізнесмены інвестуюць у беларускі транспарт і працоўную прамысловасць, Беларусь жа ўкладвае грошы ў расійскую сельскую гаспадарку, рознічны гандаль і фармацэўтыку. Самыя актыўныя партнёры для Беларусі з расійскага боку — Масква, Санкт-Пецярбург, Маскоўская, Пскоўская, Смаленская вобласці.

— Расія гатовая да самага цеснага супрацоўніцтва з партнёрамі з Беларусі для забеспячэння ўстойлівага доўгатэрміновага росту нашых эканомік, гатовая разам выбудоўваць прамысловую і тэхналагічную палітыку, развіваць інфраструктуру, спрыяць фарміраванню камфортнага дзелавога асяроддзя, — запэўніў Прэзідэнт Расіі.

Вераніка ПУСТАВІТ

pustavit@zviazda.by Уладзіслаў ЛУКАШЭВІЧ, lukashevich@zviazda.by

Партнёраў усё больш

Медычная беларуска-расійская прастора пашыраецца і ў рэгіёнах Расіі

У час работы IV Форума рэгіёнаў Беларусі і Расіі ў Маскве міністр інфармацыі Рэспублікі Беларусь Лілія Ананіч і начальнік інфармацыйна-аналітычнага ўпраўлення Кастрамскай вобласці Ірына Жабко падпісалі Мемарандум аб супрацоўніцтве ў галіне друку і інфармацыі.

Несумненна, стварэнне такой прававой базы паспрыяе пашырэнню медыйных стасункаў Кастрамскай вобласці з Беларусцю. Документ змяшчае палажэнне аб узаемавыгадным супрацоўніцтве ў галіне сродкаў масавай інфармацыі, кнігавыдання, паліграфіі і распаўсюджвання друкаванай прадукцыі. Таксама прадугледжваецца абмен дэлегацыямі экспертаў і спецыялістаў кніжнай галіны, СМІ, журналістаў розных выданняў.

— Вельмі важна не абмінуць пытанне абмену дэлегацыямі з мэтай вывучэння вопыту адзін у аднаго, а таксама ўдзел у кніжных і медыйных выстаўках, — каментуе падпісанне пагаднення міністр інфармацыі Рэспублікі Беларусь Лілія АНАНІЧ. — Мы добра знаёмыя з Кастрамскай вобласцю як партнёрам Беларусі ў знешнеэканамічнай дзейнасці. Лічу, што варты развіваць і медыйнае супрацоўніцтва, каб шырэй расказаць у гэтым расійскім рэгіёне пра сацыяльны, грамадска-палітычны складнік развіцця сённяшняй Беларусі, пра галоўныя ідэі будаўніцтва нашай дзяржавы.

Арганізатары традыцыйнага Форума рэгіёнаў — Савет Рэспублікі Нацыянальнага сходу Рэспублікі Беларусь і Савет Федэрацыі Расіі. Кніжны стэнд ад Беларусі на выстаўцы, якая працуе ў фармаце работы Форума, наведлі Міхаіл Мясніковіч і Валянціна Мацівюк. Беларускія кнігавыдаўцы даволі падрабязна расказалі высокім гасцям пра здатыкі апошняга часу, пра тое, што зроблена да 500-годдзя беларускага кнігдрукавання.

Міністр інфармацыі Лілія Ананіч выступіла з дакладам на адной з секцый IV Форума рэгіёнаў Беларусі і Расіі, дзе падрабязна выклапа асноўныя стратэгічныя кірункі ў развіцці медыйных стасункаў на прасторы Саюзнай дзяржавы Беларусі і Расіі.

Сяргей ШЫЧКО.

Міністэрства інфармацыі Рэспублікі Беларусь выказвае глыбокае спачуванне начальніку аддзела бухгалтарскага ўліку і кантрольнай работы міністэрства Бадзьлі Святлане Мікалаеўне ў сувязі з напатакўшым яе вялікім горам — смерцю МАЦІ.

У дапамогу пенсіянерам

Аляксандр Лукашэнка 29 чэрвеня падпісаў Указ №233 «Аб пенсійным забеспячэнні асобных катэгорый грамадзян». Документ заклікае павысіць узровень пенсійнага забеспячэння тых грамадзян, якія доўгі час працавалі ў сацыяльна значных сферах.

У сувязі з чым прыняты гэты Указ? Дадзеныя грамадзяне па прычыне занятасці ў вышэйназванай галіне не змоглі сфарміраваць стаж працы з выплатай абавязковых страхавых фондаў у бюджэт дзяржаўнага пазабюджэтнага фонду, а гэта неабходна для таго, каб чалавеку прызначылі пенсію па Узросце.

Што прадугледжвае Указ? У ім прапісана памяншэнне працягласці стажу працы з выплатай такіх узносаў для наступных грамадзян: для тых, хто даглядаў інваліда I групы, дзіця-інвалід да 18 гадоў, а таксама людзей, якія дасягнулі 80-годдзя.

Калі ў такіх грамадзян будзе не менш за 10 гадоў страхавога стажу, а таксама не менш за 40 гадоў працоўнага стажу ў мужчын і 35 — у жанчын, то гэтыя асобы атрымаюць права на атрыманне працоўнай пенсіі па Узросце.

Акрамя таго, памяншаецца працягласць стажу працы з выплатай неабходных страхавых узносаў для людзей, якія не менш за 10 календарных гадоў былі задзейнічаны на ваеннай службе або працавалі ў ваенізаваных арганізацыях. Да гэтага яны не атрымлівалі пенсію згодна з заканадаўствам.

Адначасна, пры наяўнасці не менш як 10 гадоў страхавога стажу, а таксама не менш як 25 гадоў працоўнага стажу ў мужчын і 20 — у жанчын, такія грамадзяне маюць права на атрыманне працоўнай пенсіі па Узросце.

Уладзіслаў ЛУКАШЭВІЧ, lukashevich@zviazda.by

СПРЭЧКІ ЗДАРАЮЦА, АЛЕ ВЫБАР — НЯЗМЕННЫ

Спікеры верхніх палат выказалі бачанне перспектывы інтэграцыі Беларусі і Расіі

Як бы ні складалася міжнародная абстаноўка, з якімі б негатыўнымі тэндэнцыямі ні сутыкаліся нашы эканомікі, якія б недарэчнасці ні адбываліся ў нашых адносінах, Беларусь і Расія нязменная ідуць побач. Пра гэта і не толькі казалі ўдзельнікі пленарнага пасяджэння IV Форума рэгіёнаў Беларусі і Расіі, якое ў гэтым годзе прысвечана развіццю высокіх тэхналогій, інавацый і інфармацыйнага грамадства.

Міхаіл МЯСНІКОВІЧ, старшыня Савета Рэспублікі Нацыянальнага сходу Беларусі, вылучыў асноўныя кірункі, па якіх лічыць неабходным развіваць беларуска-расійскую інтэграцыю. Першы з іх — эканамічны. Спікер верхняй палаты беларускага парламента бачыць небяспечнасць у тым, што цяпер упер робіцца на развіцці малага і сярэдняга прадпрыемства. «Ніхто не супраць малага бізнесу, але аснова эканомікі — буйныя кампаніі», — адзначыў ён і дадаў, што для нашай краіны важна, каб больш сумесных кампаній, а таксама расійскіх у Бе-

ларусі. Іх ужо каля 2,5 тысячы, а гэта 37% ад усёй колькасці прадпрыемстваў з замежным капіталам у рэспубліцы.

Сенатар таксама падкрэсліў значнасць гарманізацыі заканадаўстваў нашых краін і іх практычнае прымяненне, неабходнасць інвентарызацыі актаў Саюзнай дзяржавы і нацыянальных дакументаў, аналізу прычын няпоўнага іх выканання. З гэтай нагоды парламентарый прапанаваў наступны Форум прысвядзіць прыярытэтам развіцця Саюзнай дзяржавы і ролі рэгіёнаў у іх рэалізацыі. Акрамя таго, Міхаіл Мясніковіч заклікаў накіраваць намаганні на развіццё навукаёмкіх і высокатэхналагічных вытворчасцяў, а таксама прапанаваў увесці ў бюджэтны працэс Саюзнай дзяржавы рэгіянальныя праграмы, больш актыўна выкарыстоўваць магчымасці дзяржаўна-прыватнага партнёрства.

Спікер верхняй палаты беларускага парламента выказаў пярэвагу да расійскага народа. Прэзідэнта, органаў улады. «Так, мы спрачаемся. Бываюць дыскусіі, не без гэтага. Але Беларусь зрабіла сваю стратэгічны выбар: гэта ўсебаковае партнёрства і дружба з Расіяй. І мы паслядоўна ідзем гэтым шляхам», — падкрэсліў ён.

Адказаваючы на пытанні журналістаў, Міхаіл Мясніковіч заявіў, што ўсяго падчас Форума было падпісана 77 пагадненняў рознага ўзроўню ад раённага да рэспубліканскага і федэральнага. «Што датычыцца камерэцыйнай дзейнасці, то тут на каля 450 мільянаў долараў экспертных кантрактаў, прычым кантракты носяць глабальны характар», — паведамаў ён.

У сваю чаргу, Валянціна МАЦВІЕНКА, старшыня Савета Федэрацыі Федэральнага сходу Расіі, адказаваючы на пытанне аб аднаўленні роўнасці паміж нашымі краінамі, запэўніла, што расійскія апэратары гатовыя пайсці на гэта, «але трэба цяпер папрацаваць і з беларускімі апэратарамі сувязі, бо для іх гэта вялікія даходы». Спікер Савета Рэспублікі ў сваю чаргу назваў магчымасць аднаўлення роўнасці буйным праектам у саюзным будаўніцтве: «Зараз стварылася пэўная паўза

з прыняццю глабальных праектаў. Мне падаецца, што пытанне пашырэння агульнай інфармацыйнай прасторы праз адмену роўнасці сувязі можа стаць адным з іх».

Адказаваючы на пытанне карэспандэнта «Звязды» аб ролі мясцовай улады і мясцовага самакіравання ў інтэграцыі Беларусі і Расіі, Міхаіл Мясніковіч нагадаў, што Савет Федэрацыі і Савет Рэспублікі прадстаўляюць інтарэсы менавіта рэгіёнаў. Гэтым і абумоўлена правядзенне імі такіх маштабных мерапрыемстваў, як сёлетні форум. «Сёння сярод падпісанцаў у тым ліку і старшын раённых Саветаў дпутатаў, такое ў нас упершыню ў практыцы», — адзначыў ён. Валянціна Мацівюк выказала думку, што менавіта на ўзроўні мясцовай улады існуе безбар'ернае асяроддзе для супрацоўніцтва, сувязі, гуманітарных стасункаў. «На гэтым узроўні менш бюракратызму, фармалізму ў, напэўна, больш эфектыўнасці», — сказала яна.

Вераніка ПУСТАВІТ

pustavit@zviazda.by

г. Масква, Расія

МОДА, ЯКАЯ СТАНОЎІЦА КЛАСІКАЙ

Вучымся на памылках

— Чаму, калі вы прымяняеце на сваіх уроках актыўную ацэнку, можаце смела казаць, што знаходзіцеся ў агульнасусветным тэндэце? Чаму актыўная ацэнка — лепшае, што ёсць у адукацыі? — разважае прафесар кафедры педагогікі і менеджменту адукацыі Акадэміі паслядипломнага адукацыі, кандыдат педагогічных навук, дацэнт Мікалай ЗАПРУДСКІ. — Акрамя даказальнай медыцыны, існуе і даказальная педагогіка, ёсць людзі, якія пацвердзілі эфектыўнасць гэтай формы работы. Для прыкладу, аўстралійскі прафесар Джон Хэці правёў вялікае даследаванне, якое ахапіла настаўнікаў, вучняў і іх бацькоў амаль з 70 краін. У выніку ён усталяваў фактары, якія пазітыўна і адмоўна ўплываюць на якасць адукацыі вучняў. У прыватнасці, было усталявана, што першае месца сярод станоўчых фактараў займае актыўная ацэнка.

У дакладзе Адрыяна ўніверсітэта Вялікабрытаніі былі вылучаны 10 найбольш значных новаўвядзенняў, якія аказваюць самы вялікі ўплыў на адукацыю ў свеце ў наступныя гады. Адно з іх — актыўная ацэнка (у дакладзе яна названа дынамічным ацэньваннем), але больш распаўсюджаны тэрмін і на Захадзе, і ў Расіі — фарміруючае ацэньванне.

Прыхільнікі актыўнай ацэнкі называюць яе новай адукацыйнай філасофіяй. Яна складаецца з важных элементаў, якія дапамагаюць зрабіць працэс навучання больш скіраваным на асобу кожнага вучня. Чаму філасофія? Таму што патрабуе ад настаўніка прыняць новую ролю і адмовіцца ад стэрэатыпаў, якія склаліся ў традыцыйнай адукацыйнай мадэлі. Па-першае, педагогу трэба прыняць ідэю, што ўсе вучні могуць вучыцца: кожны на сваім узроўні, паступова пераадолюючы прыступку за прыступкай, пры адпаведнай падтрымцы настаўніка. А памылкі — гэта натуральны складнік навучальнага працэсу. Адна са стратэгіяў — вучымся на памылках. Настаўнік вучыць не для таго, каб злавіць на памылках, а для таго, каб навучыць. Калі педагог дае магчымасць памылкай, істотна змяняюцца паводзіны вучня, яны смалей

(Заканчэнне. Пачатак на 1-й стар.)

Мікалай ЗАПРУДСКІ: «Чаму актыўная ацэнка — лепшае, што ёсць у адукацыі?»

пачынаюць выказвацца, дзеляцца цікавымі ідэямі, задаваць пытанні, агучваць гіпотэзы.

Менавіта каментарый ад настаўніка (вусны і пісьмовы), а не аднака ў балах, з'яўляецца фундаментам актыўнай ацэнкі. Праз каментарый настаўнік паказвае моцныя бакі вучня, праблемы ў засваенні матэрыялу і дае рэкамендацыі, якіх выправіць. Такім чынам вучань прымае актыўны ўдзел ва ўласным навучанні, бо дзягнотыць ка адбываецца ў першую чаргу для яго. Усё навучанне ў межах актыўнай ацэнкі пранізана зваротнай сувяззю: ад настаўніка да вучня, ад настаўніка да бацькоў, ад вучня да іншага вучня, ад вучня да бацькоў. Навучэнцы маюць магчымасць пастаянна бачыць і раць сваё свае поспехі. Актыўная ацэнка паказвае, у якім кірунку ім рухацца далей, матывуе і прымушае браць на сябе адказнасць за сваё навучанне.

Для педагога актыўная ацэнка — гэта разуменне іншай, самастойнай пазіцыі вучня. Шлях да змен як унутры сябе, так і навокал. Але любое развіццё — гэта, у пэўнай ступені, выхад з зоны камфорту, да якога гатовы далейка не ўсе.

Каб не зарасці мохам

Цікава, што на дыстанцыйны курс «Стратэгіі актыўнай ацэнкі», які воль паць гадоў праводзіць Таварыства беларускай школы, заявак заўбэды паступае больш, чым могуць задаво-

ліць, часам конкурс даходзіць да трох чалавек на месца. Перавага аддаецца педагогам, якія добра абгрунтавалі сваё жаданне вучыцца ў анкетна-заяўцы, а калі з адной установы запісваюцца на курс шмат ахвотных, то залічваецца адзін чалавек — лідар (намеснік дырэктара або настаўнік, які ўзначальвае метадычнае аб'яднанне), які затым зможа ў сваім калектыве прапанаваць ідэі актыўнай ацэнкі. Праўда, ёсць адна акалічнасць, якая заслужоўвае увагу: для сталічных настаўнікаў адкрыта «зьяёнае святло», яны праходзяць фактычна па-за канкурсам, бо сёння, на жаль, зусім не многія з іх настроены штосці змяняць у сваёй рабоце. Але ёсць і зусім іншыя прыклады — шчырай зацікаўленай педагогаў...

— Адна з настаўніц сказала літаральна наступнае: «Калі б не актыўная ацэнка, то я, напэўна, сышла б са школы ў іншую сферу», — расказвае Мікалай Запрудскі. — Асабліва моцны прэсінг як з боку адміністрацыі ўстаноў, так і з боку бацькоў вучняў, педагогі адчуваюць напрыканцы вучэбнай чэзры і не ведаюць, як гэ-таму процістаяць. Ці воль яшчэ адно з меркаванняў: «Я не бачыў раней такой шчырай зацікаўленасці ў тым, што адбываецца на ўроку. На мяне глядзелі і лавілі кожнае маё слова ўсе без выключэння».

Дарчы, сярод фіналістаў Распубліканскага конкурсу «Настаўнік года — 2017», якія будуць у верасні змагацца за ганаровы тытул, ёсць і дзве выпускніцы сёлетняга дыстанцыйнага курса актыўнай ацэнкі. Неабябывае педагогі ніколі не спыняюцца ў сваім развіцці... Дык які ж чуд адбываецца на ўроках з актыўнай ацэнкай?

— Калі вы не ведаеце, куды плысці... Які прызналася Данута Стэрна, адзін вучань калісьці ёй сказаў: «Вы павінны мяне навучыць, а я пагляджу, як у вас гэта атрымаецца». Падобныя сітуацыі, напэўна, могуць прыгадаць многія педагогі...

— Ці можна навучыць таго, каму нецікава? — задае зусім не рытарычнае пытанне адзін з ментараў дыстанцыйнага курса АА, настаўнік беларускай мовы і літаратуры кваліфікацыйнай катэгорыі «настаўнік-метадыст» Віцебскай гімназіі №5 Галіна СУХАВА. — Але ў навуцальны працэс трэба ўключаць усіх... Леу Выгоцкі калісьці казаў, што ўрок лічыцца эфектыўным толькі тады, калі кожны вучань на ім «падрос». Але які бы мы ні хацелі, нельга спартсмену-пачаткоўцу адразу выстаўляць планку на ўзроўні майстра спорту. Нікога не трэба пераконаць, што мэта настаўніка і мэта вучня знешне выглядаюць па-рознаму. Але вельмі важна, каб яны загуляла аднолькава, а для гэтага трэба пераключыць мэту настаўніка на даступную вучню мову.

— Калі вы не ведаеце, куды плысці, ні адзін вецер не будзе для вас спадарожным», — сказаў некалі Сенека. Тое ж і з вучнямі, якія пачулі толькі тэму ўрока, але не ведаюць, што яны павінны вучыцца і навошта ім гэта трэба. «Чаму я павінен падкрэсліваць, вылучаць, пісаць, расшэць?», а калі адкрыць дзеянне «таямніцу», навошта яны вучацца, разам сфармуляваць мэту ўрока, то можна зрабіць іх сваімі саюзнікамі.

Носьбіты філасофіі актыўнай ацэнкі карыстаюцца абрэвіятурай «НаШтоБуЗу» — гэта крытэрыі ацэнкі, інфармацыя для вучняў — на што настаўнік будзе звяртаць увагу. Так бы мовіць, кантракт паміж вучнем і педагогам на канкрэтны ўрок. Калі педагог адразу вызначае крытэрыі поспеху, вучань дакладна ведае, якую работу ён павінен выканаць, якімі будуць

чаканні настаўніка, а настаўнік не мае праблем з ацэньваннем працы вучня. З «НаШтоБуЗу» і вучань адчувае сябе на ўроку больш упэўнена.

Падчапіць вучня на «кручок»

Не менш важнае мастацтва — умение задаваць на ўроку пытанні.

— Закідаць пытаннімі прасцей за ўсё. Куды больш складана патрапіць у цэль, — папярэджвае яшчэ адзін з ментараў дыстанцыйнага курса АА, настаўнік фізікі кваліфікацыйнай катэгорыі «настаўнік-метадыст» гімназіі №1 з Жодзіна Эла ЯКУБОВСКАЯ. — У мультфільме пра Машу і Мядзведзя галоўныя героі знаходзяцца разам на рыбалцы і дзвюх чынах сыпле пытаннімі: «А ў мяне кліе? А ў цябе кліе? А калі кліе? А тут кліе? А чаму не кліе? А дзе кліе? А хто кліе? А як кліе? А воль так кліе?..» Машачка — гэта мы, настаўнікі, не пакідаючы ім часу на раздумванне і абмеркаванне. Я правяла сваё даследаванне. Цікавілася ў калег, колькі часу яны даюць на пошук адказу. Казалі, што секунд трыццаць. Нічога падобнага, мае замеры паказалі, што максімум пяць секунд. Запішыце свой урок на відэа і паназірайце...

Педагог павінен прадумаць ключавыя пытанне, на якое чыкам 45 хвілін навучэнцы будуць шукаць адказ. Гэта той «кручок», які чапляе ўвагу вучня і не адпускае, пакуль задача не будзе вырашана. Ключавыя пытанні на ўроку павінны абуджаць цікавасць, падштурхоўваць да разважанняў, уцягваць і матываваць, яны павінны быць шчыльна звязаны з мэтай ўрока ці нават з сярэняй заняткаў, паскараць дасягненне мэты. Гэта можа быць пытанне-проблема, пытанне-гіпотэза, загадка, заданне, тэзіс, сітуацыя, малюнак ці здымак, калаж ці нават паводзіны настаўніка — калі ён стварае пэўную сітуацыю на ўроку. Пытанні павінны правакаваць дыскусію, ствараць праблемную сітуацыю.

Воль некалькі прыкладаў ключавых пытанняў. У Італі ёсць вядомая пяроча, якую называюць «Сабача пяроча». Чалавек, калі ў яе трапляе, можа знаходзіцца паміж праціглы час, а сабака адразу задыхаецца і гіне. Раствумацце, чаму гэта адбываецца?

У ТЭМУ

Уладзімір ЗІНОЎСКІ, міністр эканомікі Беларусі:

— Эканомікі нашых краін выйшлі з рэцэсіі. Расце ўзаемны экспарт, інфляцыя знаходзіцца на гістарычных мінімуммах. Але сёння кіраўнік дзяржавы ставяць больш амбіцыйныя задачы — вывесці ўжо да 2020 года тэмпы росту валавога ўнутранага прадукту на сярэднеусветны ўзровень, значыць, 3,5—4% у год. Гэта дазволіць, напрыклад, беларускай эканоміцы вырасці да 2020 года на 12—15%. Падобныя заданні і ў Расійскай Федэрацыі. Для гэтага патрэбны як мінімум дзве ўмовы. Па-першае, стабільныя макраэканамічныя паказчыкі — валютны курс і індэкс росту цэн на ўзроўні не больш 4—5% у год, што дазволіць падтрымаць стабільнасць курсу банкаўскага працэнта ў эканоміцы ў 7—8%. Доступ бізнесу да нармальнага крытэраў запустыць унутраныя інвестыцыі на новай, здаровай аснове. Другое — фарміраванне адзінай прамысловай палітыкі як аднаго з ключавых момантаў Дагавора аб ЕАЭС.

«А ХІБА МОЖНА ГЭТА ЗАБЫЦЬ?»

Любімы занятка Кацярыны Міхайлаўны — глядзець у акно. Яна не прызнаецца, але бачна, што вельмі чакае, каб хтосьці з'явіўся на парозе.

(Заканчэнне. Пачатак на 1-й стар.)
— Шаўлік верабейкаў (тры лісточкі, але на смак, як звычайнае шчаўе) зрывалі ды над кастром вераўлі, — усмамінае партызанскія гады Кацярына Здраўцова. — Ім лямчлі хворым на тыф, якія ляжалі на галлі, пасланым у шалашы. Ні хлеба, ні бульбы, ні солі — нічога не было. Калі хлопцы пойдучь у разведку ды пару бульбін прыносяць

у кішэнях, дык шчасце якое! Праўда, хворым і есці асабліва не было чым: замест зубоў — вугаль.
Давяралі дзяўчатам у атрадзе і больш важныя даручэнні. Каця не раз хадзіла на разведку ў Жытківічы — там стаў нямецкі гарнізон. Пра колькасць салдат вермахта, іх тэхніку, зброю даведвалася ад мясцовых жыхароў, нешта ўдавалася падглядзець самай.

— Не страшна было? — пытаюся ў партызанкі.
— Вядома ж, страшна, але што рабіць! — кажа яна. — Бачым немцаў — падаем, у кусты паўзём. І страляць даводзілася. А як? Або ты ў іх, або яны ў цябе...
— А дзе страляць вучыліся?
— У атрадзе. Дзе ж яшчэ! Са Шчолкава быў такі Леў Вікенцьевіч Лунач. Вучыў страляць і з пісталета, і з Ка-

лашнікава. Высокі, малады хлопец. Загінуў потым...
«ЗВЯЗДУ» ЧЫТАЛІ, АДКРЫУШЫ РОТ
На маё пытанне, як усё ж партызаны давяралі адказныя заданні дзяўчатам, Кацярына Здраўцова кажа проста: «Я ж не адна такая была! Рэйкі падрываць не хадзілі: спраўляліся

хлопцы. А вось у разведку іх адпраўляць было небяспечна...»

Аказваецца, што са сваім партызанскім атрадам, які часта мяняў месца дысплацыі, жанчына была і на востраве Зыслаў. Менавіта там, на Любаншчыне, на кавалачку зямлі, акружаным балотамі, некаторы час размяшчаўся партызанскі штаб Мінскага падпольнага абкама. Тут жа, у тыле ворага, знаходзіўся і партызанскі аэрадром, нават выдаваліся газеты. У тым ліку «Звязда», якая аднавіла сваю дзейнасць сярод лобанскіх балот у студзені 1943 года. У найскладанейшых умовах журналісты змаглі выпусціць 98 нумароў газеты, якую вельмі чакалі ў партызанскіх атрадах.

— Помню, газету чыталі, — прызначае Кацярына Міхайлаўна. — Праўда, нам, шараговым партызанам, яе ў рукі не давалі: пасля нас яна трапляла ў іншыя партызанскія атрады. Гаспадаром газеты быў камандзір. Я і сёння помню, як ён, быццам даклад які рабіў, успых зачытваў зводку Саўінфармбю-

ро, расказваў пра поспехі партызанаў. А мы, адкрыўшы рот, прыслухоўваліся да кожнага слова.
На востраве Зыслаў яе атрад прывёў нямала часу. Нават паспелі парабіць шалашы. Але пра падпольную рэдакцыю жанчына ніколі не чула — відаць, добрая ў нашых папярэднікаў была канспірацыя!
У партызанскім атрадзе Кацярына Міхайлаўна пазнаёмілася са сваім будучым мужам. Нягледзячы на тое,

што Міхаіл Трафімавіч Здраўцоў быў спачатку камісарам атрада, а потым і камандзірам, патурання для яго каханай ніколі не было. Жыла, як і ўсе, разам з іншымі партызанамі хадзіла і на баявыя заданні — аб гэтым сведчыць медаль «За адвагу». На яе святочным кіцелі зіхацяць і ордэн Айчыннай вайны II ступені, медалі «Партызану Айчыннай вайны» II ступені, «За Перамогу над Германіяй», юбілейныя ўзнагароды.

— Калі звязвалі Беларусь, Міша пайшоў у абкам партыі, каб яму далі накіраванне на работу, — расказвае партызанка. — Прыходзіць і пытае: «Паедзеш са мной у Крупкі?» А куды мне яшчэ было ехаць? Хаты няма, вёска поўнаасцо спалена... Так і засталася тут назаўжды.

Будавалі дом, выхоўвалі дзяцей — так і жыцьцё праліцела. 42 гады Кацярына Міхайлаўна жыве адна. Але не забываюць пра яе дзеці, унукі, яна і праўнікі аблюбовалі бабулін панадворак. Яны адзіныя, хто не просіць яе расказаць пра вайну. Але тыя падзеі — і сёння ў вачах.

— Кожны дзень прыгадваецца: як ад немцаў уцякалі, як у лесе жылі, — кажа яна. — Зімой лапці пляла, каб не так холадна было. Я і цяпер спляла б, калі б спатрыбілася. Помню, як сама-лёгка б'юцца — нашы з нямецкімі, а мы пад сасной сядзім і глядзім, быццам самі ідзем у бой. І хіба можна ўсё гэта забыць?...

Вераніка КАНЮТА,
kanyuta@zviazda.by
Фота Надзеі БУЖАН.

Крупскі раён.
Больш фота глядзіце на сайце www.zviazda.by.

ДЛЯ ЗВАРОТАЎ ZVAROT@ZVIAZDA.BY ДЛЯ ЗВАРОТАЎ ZVAROT@ZVIAZDA.BY ДЛЯ ЗВАРОТАЎ ZVAROT@ZVIAZDA.BY ДЛЯ ЗВАРОТАЎ ZVAROT@ZVIAZDA.BY

■ Так ці не?

Лісты ў рэдакцыю
«Шчыры дзякуй беларускамоўнай газеце за новую моўную рубрыку, бо часам і сапраўды не ўсё разумееш. Я, у прыватнасці, думала, што слова **сорт** — з рускай мовы, што ў нашай, беларускай, ёсць толькі **гатунак**. Аднак на старонках «Звязды» (выпісваю газету ўсяго паўгода) сустракаюцца абодва словы. І як іх не б'юцца?» — цікавіцца Алена Патаповіч. «Я пакуль вучуся ў школе, спрабую пісаць вершы... Спадбалася слова **імаверны** (у сэнсе — **верагодны**). Гэта абсалютныя сінонімы ці не?» — пытае Тацяна Кушаль. «У адной з газет кінуплася ў вочы слова **зальпітаць** (у адносінах да меры пакарання падсуднага). Але ж ці на месцы яно?» — цікавіцца пенсіянер з Магілёва.

ШЛЮБ — ВЕРАГОДНЫ

аднак значэннем яны адрозніваюцца. У першага, так бы мовіць, больш шырокае «кола прымянення». Таму можна казаць пра:
— новую сарты тавару (напрыклад, цукерак);
— сарты вінаграду, руж, яблынь і іншых раслін;
— пра жаніха альбо спецыяліста «не першага сорту».
Слова **гатунак** ужываецца ў дачыненні да рознага роду прадукцыі (напрыклад, віна, мукі, чаю). Як бачым, гэтыя два словы можна лічыць сінонімамі толькі ў значэннях, якія датычацца тавараў.
Прыметнік **верагодны** традыцыйна ужываецца ў двух значэннях: 1) «які адпавядае рэчаіснасці, праўдападобны»; 2) «дапушчальны, магчымы». Можна сказаць, напрыклад, **верагодная інфармацыя**, **верагодныя чуткі**, **верагодны вывад**. **Імаверны** ж паводле свайго значэння бліжэй стаіць да слова **магчымы**: **гаварыць пра імаверныя вынікі гэтай сустрэчы яшчэ рана**, **гэта малаімаверна**. Словы **імаверны**, **імавернасьць**, **імавернасць** ужываюцца ў такім значэнні і ў тэрміналогіі: **імаверная падзея**, **імавернасны працэс**,

тэорыя імавернасцяў. Калі тлумачыць праз параўнанне з іншымі мовамі, то **верагодны** ў першым значэнні трэба перакладаць на рускую як **достоверный**, а **імаверны** — як **вероятный**. **Верагодны** ў другім значэнні можна разглядаць як сінонім слова **імаверны**, але яны ўсё ж маюць пэўны адрозненні ў адценнях.
Што датычыцца слоў **зальпітаць** і **зальпіць** (у тым ліку меру пакарання, цану на таргах...), то гэтыя словы часам сапраўды можна зблытаць. Каб таго не адбылося, варта памятаць, што **зальпітаць** стаіць бліжэй да такіх слоў, як **сплытаць**, **зальпіцца**. У сваю чаргу, **зальпіць** — бліжэйшае да **лапрасіць**. Такім чынам, пэўную меру пакарання пракурор для злучэння можа менавіта **зальпіць** (бо тут гэта слова азначае амаль тое ж, што і **лапрасіць**)...
Прыемна, што ўвагу на мову нашай газеты звяртаюць і спецыялісты. Шаноўны мовазнавец прафесар Павел Уладзіміравіч Сцяцко нагадавае, напрыклад, пра важнасць правільнай пабудовы сінтаксічных канструкцый. У прыватнасці, ён цалкам слушна заўважае, што дзейнаму **ажаніцца** павінен ужывацца з пры-

назоўнікам з, які кіруе творным склонам: **ажаніўся з былой аднагрупніцай**...
Дададзім да гэтага толькі тое, што **ажаніцца** можа выклічна мужчына. Калі мы гаворым пра пару, то кажам, напрыклад, што аднагрупнікі **лажаніліся**.
Яшчэ адна парада ад Паўла Уладзіміравіча — не ўжываць назоўнік **Раждства**, аддаваць перавагу больш натуральнаму, на яго думку, слову **Раство**.
Заўважым тут, што на сённяшні дзень беларуская рэлігійная тэрміналогія яшчэ не да канца ўнармаваная. З гэтай прычыны для перадачы аднаго разумення існуе некалькі слоў: **Раство**, **Раждства**, **Божае нараджэнне**. У «Слоўніку рэлігійных і багаслоўскіх тэрмінаў царкоўнаславянска-беларускім» побач стаіць **Нараджэнне Прасвятой Багародзіцы і Раждства Хрыстова**. Здаецца, найбольш прымальным з ліку трох названых варыянтаў быў бы назоўнік **нараджэнне** (у Правілах беларускай арфаграфіі і пунктуацыі зафіксаваны і тэрмін **Нараджэнне Хрыстова**). Аднак пагодзімся, што **раждства** — з гэтай групы і сапраўды найменш удалае

■ Ад прадзедаў...

Як з'явіліся беларускія французы

...У той год маразы ды завей загаспадарылі ў нас яшчэ з лістапада, і напалеонаўская армія цягнула ад іх не менш, чым ад рускага войска. Азылая і галодная (менавіта тады з'явілася вяслоўе «галодныя французы і вароне рады»), яна адступала — у тым ліку праз Шклоўшчыну.
Француз па прозвішчы Мільто прыгрусэў ў адной з жанчын паблізу мястэчка Стараселле, стварыў сям'ю, прыжыў дзяцей. Так з'явіліся на свет беларускія французы.
Цяпер іх нават падлічыць цяжка! А колькі б было... З франтоў апошняй вайны не вярнуліся Андрэй Міхайлавіч, Васіль Мацвеевіч, Віктар Сцяпанавіч, Іван Аляксандравіч, Іван Сяргеевіч, Міхаіл Якаўлевіч, Пётр Сцяпанавіч — усе Мільто, жыхары вёскі Гарадок; Іван Паўлавіч,

Іван Фёдаравіч, Павел Андрэевіч, Сцяпан Фёдаравіч, Яўген Фёдаравіч — Мільто з вёскі Стараселле. Не дакалялі сваіх мужчын, сыноў з гэтым прозвішчам і ў вёсках Тройца, Хоцімка, Чырчына...
Але многія воіны ўсё ж вярнуліся! Усю вайну ўзначальваў разведку, апошнім часам у званні палкоўніка Пётр Дзмітрыевіч Мільто; жывым прыйшоў з фронту і доўгі час ўзначальваў калгас імя Сявядлова Аркадзь Дзмітрыевіч Мільто; калектывам калгаса імя Калініна кіраваў Мікалай Іванавіч Мільто...
Легенда пра паходжанне гэтага прозвішча не адзіная: некаторыя сцвярджаюць, што ў нашым раёне француз атабарыўся раней... Аднак у тым, што гэта быў менавіта ён, не сумняваецца ніхто.
Леанід Анціпенка, г. Шклоў

■ Нельга забыць

«Уся надзея на моладзь»

Дзень вызвалення, вядома ж, святая, асабліва для ветэранаў...
Слава і шанаванне ім, жывым! Помнікі — памерлым. Але ж каждаму, што вайна не скончана, пакуль не пахаваны апошні салдат.
«Зніклі без вестак»... Хто яны? Чаму іх сваякі дагэтуль шалталі і шэпчаць: «Наш пісаў, што ваюе пад Нарвай», «Наш — на 3-м Украінскім...», «А ў нас апошні ліст быў у 43-м... Курска-Арлоўска дуга»...
Не атрымаўшы больш ніводнай вестачкі, пайшлі ў лепшы свет бацькі тых салдат, памерлі іх каханая і родная, але ж памяць усё роўна жывая — у сэрцах дзяцей, унукаў і праўнукаў. Ім бы ведаць, дзе і як ваявалі, ім бы ганарыцца сваімі продкамі, але...
У нас з мужам чацвёра ўнукаў, шасцёра праўнукаў (усе, дарчы, хлопчыкі). Старэйшыя адслужылі ў войску, малодшыя — пакуль збіраюцца. Пытаюць часам пра сваіх прадзедаў. Але адказу ў нас па-ранейшаму няма, хоць запыты пісалі не раз. І што? З Масквы іх рассылалі то ў ваенкаматы, з якіх пайшоў на фронт бацька майго мужа і чацвёра братаў маёй мамы, то ў Саветы ветэранаў...
Мне здаецца, што некалі раней і яны, і тыя ж пошукавыя атрады працавалі актыўней. Ва ўсякім разе, у сродках масавай інфармацыі часцей паведмілялася аб дарагіх знаходках: вярталіся з небывалымі імёны і прозвішчы, гучалі расказы пра належны перапахаванні, пра тое, як на іх прыезджалі родныя, каб нарэчыць пакланіцца праху.
Але ж зніклі без вестак усё роўна шмат! Значыць, шмат наперадзе і працы. А таму, магчыма, наспей час уззяцца і зрабіць яе разам?
Што я маю на ўвазе? Ды відавочнае: у барацьбе з фашызмам аб'ядналася некалі шмат людзей з самых розных краін. І ў розных краінах яны загінулі, злажылі галовы ці прапалі без вестак. А таму, відаць, добра было б стварыць адзіны інтэрнацыянальны інфармацыйны цэнтр, спецыяльную тэлевізійную перадачу...
Хто за гэты возьмецца? Мне здаецца, надзея толькі на моладзь, якой і сапраўды не ўсё роўна.

■ Гэта — жыццё

ПАД ЛЯЖАЧЫ КАМЕНЬ

...У Паліны добрая сям'я, цудоўныя дзеці. Старэйшая Святлана ўжо атрымала прафесію, уладкавалася на працу, а тут і малодшая Кацярына паехала на экзамены. І ўсё добра было б, калі б здавала іх бліскача, калі б паступала на бюджэт, а так... Перад апошнім экзаменам пазаваніла матулі, спытала: «Можна, не варта ісці?»... **Разумела, бедная, што аплачваючы вучобу бацькі не змогуць...**
Што магла адказаць ёй Паліна? Ну, вядома ж: «Ідзі да канца. Здавай экзамены...».
Заробак у Паліны і яе мужа Сцяпана быў сапраўды невялікі, але яны вырашылі, што трэба паспрабаваць, як той казаў, «увязца ў бойку»: можа, у ёй толькі спачатку цяжка, а потым стане лягчэй?
З надзеяй на гэта і сталі дзейнічаць. Прычым дзейні падаказвала само жыццё. Па-першае, не раздалі, як зазвычай, а прадалі на рынку лішнюю гародніну, што вырасталі ў сваім гародзе, па-другое, папрасіліся на кватэру знаёмых студэнтаў, па-трэцяе, здалі ў арэнду гараж. Да таго ж Сцяпан — будаўнік па прафесіі — стаў брацца за розныя так званыя халтуры. І дарэчы, з чарговай прывёз некалькі вяшчок кукурузных пачаткаў (імі старшыня калгаса аддзячыў за рамонт няспраўнай праводкі). А ў Паліны такім чынам з'явілася яшчэ адна магчымасць падзарабіць. Да таго ж пайсці на працу, яна ставіла варыць пачаткі і адразу ж пасля яе ішла прадаваць.
Шкада, што рынак закрываўся ў шэсць гадзін вечара, таму жанчыне прыйшлося ісці да недалёкай прадуктовай крамы. Там збіралася шмат падобных гандляроў: на самым выгядным месцы, найбліжэй да ўвахода ў магазін, сядзела, напрыклад, мажняя цётка і прадавала розную драбязу: семкі, прыправы, пачаткі варанай кукурузы...

■ Чалавек — чалавеку

ЛЮДЗЯМ НАВУЧЫЦЦА Б ВЕРНАСЦІ?

Не так даўно зачаліся за жывое тэлеэкспэрт пра сабаку, які на трасе каля Іўя чакае свайго гаспадара. Зачалі таму, што на Іўеўшчыне нарадзіўся мой муж, што сабака быў некалі першай жывёлай, якую прыдбалі, калі пажаніліся.
Шчанкаю — малага, пацешнага — муж, помню, «купіў» за бутэльку гарэлкаў. Мы разам шукалі яму імя і ўрэшце назвалі Бімам. «Глядзіце, каб не Бімкай аказаўся», — выказаў сумненні Калега, і яку ў ваду паглядзеў. Гаспадар шчаняг падмануў нас: Біма аказаўся «дзясчынкай», затое якой — словамі не перадаць!
Хутка мы купілі матацыкл і сталі часцей некуды з'язджаць: то нам трэба ў госці, то па нейкай патрэбе ў горад...
Бімка заўсёды чакала нас у варотах і сустракала потым, ледзь не шалючы ад радасці, што мы з'явіліся, што яе не кінулі...
Яна была нібы той званочка: моўчкі не прапускала нікога...
А побач праходзіла дарога да калгасных буртоў: нехта хадзіў, мусіць, крадці, і Бімка яму перашкаджала. Карацей — атруцілі бедную, і потым дня не было, каб мы пра яе не ўспомнілі...
Дагэтуль у памяці і наш Том. Ён з'явіўся пазней, у нас ужо былі дзеці, мы атрымалі кватэру. А наспраць было бойкае месца: будынак, у якім размяшчаліся пошта, ФАП, камбінат бытавога абслугоўвання...
Вось там і кінуў нехта сабаку, прычым, відаць, з пародзістых, падобных на коўлі! Знаёмы сказаў нам, што з такіх выходзяць добрыя пастухі. І сапраўды: мы не маглі нацешыцца, што ўзялі гэтага сабаку. Наш Том выдатна пасвіў кароў! Нават тады, калі... аслеп.
А неяк зімой ён уваліўся ў ваду. Муж, нягледзячы на адгаворы мужчын, папоўз яго ратаваць. І такі ж выцягнуў!
Пасля гэтага ўдзячы Том хадзіў за ім, як нітка за іголкай, адпуская толькі ўначы...
Вось я і думаю, як бы людзям навучыцца падобнай вернасці?!

■ Гомель

Тяццяна Чэкед,

г. Гомель

■ Ардашы, Сморгонскі раён

Г. Пятроўская,

г. Ардашы, Сморгонскі раён

■ Сяргей Расолька

Сяргей РАСОЛЬКА,

rs@zviazda.by

в. Сямкова, Лагойскі раён

Рыма Балахніна,

г. Гомель

Тяццяна Чэкед,

г. Ардашы, Сморгонскі раён

Г. Пятроўская,

Сяргей РАСОЛЬКА, rs@zviazda.by

ПРАВИЛА ПРОВЕДЕНИЯ РЕКЛАМНОЙ ИГРЫ

«ЗОЛОТОЕ ЛЕТО»

1. Организатор Рекламной игры. Общество с ограниченной ответственностью «360 медиа групп», далее именуемое - «Организатор»;

2. Наименование Рекламной игры. Рекламная игра, проводимая Организатором, носит название «Золотое лето».

3. Территория проведения Рекламной игры. Рекламная игра «Золотое лето» проводится в ювелирной сети «Царское Золото» и «Золотая Мечта» на территории Республики Беларусь.

Ювелирная сеть «Золотая Мечта»: г. Барановичи, пл. Ленина, 1 г. Барановичи, ул. Ленина, 7 г. Береза, ул. Ленина, 104/1, пав. 9, 1-й этаж (ТЦ «Евроопт»)

г. Гродно, ул. Советская, 11 г. Гродно, ул. Мовчанская, 6 (ТЦ «Неман») г. Гродно, пр-т Комсомольцев, 81, пав. 16, 1-й этаж, (ГМ «Алми») г. Жлобин, ул. Первомайская, 49 г. Жидино, пр-т Ленина, 21/2, пом. 4 г. Калинковичи, ул. Пионерская, 1 (ТЦ «Анри») г. Кобрин, ул. Дзержинский, 68, пом. 18 (ТЦ «Алиса») г. Лида, ул. Красноармейская, 63, пав. 17, 1-й этаж (ТЦ «Евроопт»)

г. Лида, ул. Советская, 23, пом. 1 г. Минск, пр-т Независимости, 154, пав. 19, 1-й этаж (ТЦ «Корона») г. Минск, пр-т Победителей, 65 (ТЦ «Замок») г. Минск, ул. Горького, 2, пав. 29, 1-й этаж (ГМ «Гиппо») г. Минск, ул. Комсомольская, 9 г. Минск, пр-т Дзержинский, 126 (ТЦ «Prostore») г. Минск, пр-т Независимости, 2 (ТЦ «Столица») г. Минск, ул. Уборевича, 176, ТЦ «Prostore» г. Минск, ул. Монтанжиков, 2 (ТЦ «Евроопт») г. Минск, ул. Бобруйская, 6, 2-й этаж (ТРП «Galileo») г. Минск, ул. Дебисовская, 8 (ТРП «Е-сити») г. Могилев, ул. Ленинская, 50Б («Спартак») г. Могилев, ул. Мовчанского, 6 (ГМ «Гиппо») г. Могилев, ул. Первомайская, 21А, ТЦ «Алиса» г. Молодечно, ул. Волынка, 7, пом. 10 г. Молодечно, ул. Прытыцкого, 25, пом. 2 г. Орша, ул. Ленина, 24, пом. 8 г. Осиповичи, ул. Сумченко, 635 г. Островец, ул. Ленинская, 18 г. Пинск, ул. Ленина, 2 г. Полоцк, пр-т Ф. Скорины, 35, пом. 114 г. Слоним, ул. Красноармейская, д. 3-1 г. Слуцк, ул. Парижской Коммуны, д. 2-1, ТЦ «Маяк» г. Сморгонь, ул. Я. Коласа, д. 120А, пав. 42, ТЦ «Евроопт» г. Солигорск, ул. Железнодорожная, д. 21А, ТЦ «Green» г. Солигорск, ул. Заслонова, д. 29, ТЦ «Корона» г. Речица, ул. Советская, д. 80, 1-й этаж

Ювелирная сеть «Царское Золото»: г. Барановичи, ул. Ленина, д. 9, пом. 21 г. Барановичи, пр-т Советский, д. 2, ТЦ «Корона» г. Бобруйск, ул. 50 лет ВЛКСМ, д. 33, ТЦ «Корона» г. Бобруйск, ул. Социалистическая, д. 71, корп. 1 г. Борисов, ул. 3-го Интернационала, д. 5, ТЦ «Корона» пав. 13 г. Брест, Варшавское ш., д. 111, ТЦ «Евроопт» г. Брест, ул. Советская, д. 72 г. Витебск, ул. Кирова, 7-75А г. Витебск, Бешенковское шоссе, 3-1, пом №9 ТЦ «Корона» г. Витебск, ул. Чкалова, д. 35 г. Витебск, ул. Кирова, д. 47 г. Витебск, ул. Победы, д. 17 г. Гродно, ул. Дукю, д. 20, ТЦ «OLD CITY» г. Гродно, пр-т Я. Купалы, д. 16А, ТЦ «Корона», пом. 11 г. Жлобин, ул. Первомайская, д. 34 г. Лида, ул. Советская, д. 15, пом. 2 г. Минск, пр-т Победителей, 9 ТРП «Galera» Минск г. Минск, пр-т Независимости, д. 154, ТЦ «Корона» г. Минск, пр-т Победителей, д. 65, ТЦ «Замок» г. Минск, ул. Бобруйская, д. 6, ТЦ «Galileo» г. Минск, ул. Комсомольская, д. 3 г. Минск, ул. П. Глебки, д. 5, ТЦ «Скала» г. Минск, ул. Кальварийская, д. 24, ТЦ «Корона» г. Минск, пр-т Независимости, 2-3 ТЦ «Столица» г. Могилев, ул. Ленинская, 4, 32 (Петуховка) г. Могилев, ул. Первомайская, д. 48 г. Мозырь, ул. Малинина, 1А г. Молодечно, ул. Прытыцкого, д. 12 г. Орша, ул. Комсомольская, д. 17 г. Пинск, ул. Ленина, д. 5 г. Полоцк, пр-т Ф. Скорины, д. 17/6 г. Полоцк, ш. Вильнюсовское, д. 1, пом. 56, ТЦ «Манеж» г. Речица, ул. Пролетарская, д. 118, ГМ ГМ «Евроопт» г. Солигорск, ул. Заслонова, д. 29, ТЦ «Корона» г. Солигорск, ул. Железнодорожная, д. 21-16, ТЦ «Галерея» г. Слуцк, ул. Ленина, д. 124 г. Светлогорск, ул. Капличина, 6 (ТЦ «Березки»), пом. 35/36

4. Сроки начала и окончания Рекламной игры. Рекламная игра проводится с 1 июля 2017 года по 22 августа 2017 года включительно (включая период розыгрышей и вручения призов).

5. Состав комиссии по проведению Рекламной игры. Председатель комиссии – Реут Юрий Леонидович, директор ООО «360 медиа групп».

6. Наименование товаров, в целях стимулирования реализации которых проводится Рекламная игра. Игра проводится в целях стимулирования реализации товаров в ювелирной сети «Царское Золото» и «Золотая Мечта» на территории Республики Беларусь.

7. Участники Рекламной игры. 7.1. Участниками Рекламной игры могут быть физические лица, граждане Республики Беларусь, а также иностранные граждане и лица без гражданства, имеющие вид на жительство в Республике Беларусь и постоянно проживающие на территории Республики Беларусь, достигшие 18 лет.

7.2. Участниками Игры не могут быть лица, состоящие в трудовых отношениях с Организатором, супруг (супруга) таких лиц, их близкие родственники, лица, находящиеся с такими лицами в отношениях свойства, а также члены комиссии по проведению Игры.

8. Условия участия в Рекламной игре: 8.1. Для участия в Рекламной игре необходимо в период с 1 июля 2017 года по 1 августа 2017 года включительно: 8.1.1. Совершить покупку в любом магазине ювелирной сети «Царское Золото» и «Золотая Мечта» на территории Республики Беларусь от 100 BYN.

8.2. Необходимо сохранять кассовый чек покупки в течение всего периода проведения Рекламной игры. В случае возврата товара кассовый чек изымается у покупателя и не может использоваться в Рекламной игре.

8.3. Каждый чек, соответствующий условиям Рекламной игры, участвует в розыгрыше. Регистрация каждого нового чека осуществляется через заполнение новой регистрационной формы на сайте.

8.4. Один чек может принимать участие в Рекламной игре только один раз. В случае если один и тот же чек будет внесен в регистрационную форму на сайте более одного раза, он будет регистрироваться только один раз по факту первого ввода данных и участвовать в розыгрыше на основании такой регистрации.

8.5. Определение участников Рекламной игры производится по чекам. Порядковые номера присваиваются Организатором по дате и времени регистрации данных через сайт.

9. Состав и размер призового фонда. Призовой фонд Рекламной игры сформирован за счет имущества и денежных средств Организатора. Общий размер Призового фонда составляет семь тысяч шестьсот девяносто семь белорусских рублей, тридцать пять копеек.

10. Место, дата, время и порядок розыгрыша призового фонда, порядок определения выигравшего участника Рекламной игры. 10.1. За время Рекламной игры проводится один розыгрыш, в котором будут выбраны победители и будут разыграны призы в последовательности, указанной в п. 9. данных правил.

10.2. Розыгрыш Призового фонда проводится 3 августа 2017 года в 12.00 открыто в присутствии Комиссии по адресу: г. Минск, пр-т Победителей, 7а, 1-й этаж, офис 59.

10.3. К моменту розыгрыша данные об участниках Игры формируются в Список Участников. Каждому участнику Рекламной игры в Списке Участников последовательно присваивается индивидуальный порядковый номер по дате и времени регистрации данных на сайте. Все порядковые номера имеют одинаковую разрядность.

10.4. Для проведения розыгрыша используется специальный вращающийся барабан и набор шаров в количестве 10 шаров с номерами от 0 до 9.

Table with 5 columns: №, Наименование, Количество, шт., Цена единицы с НДС, BYN, Всего с НДС, бел. BYN. Rows include подарочный сертификат, денежные призы для уплаты подоходного налога, сертификат на парный билет, денежные призы для уплаты подоходного налога, денежный приз для уплаты подоходного налога, денежный приз для уплаты подоходного налога.

ИТОГО 7 697, 35

10.5. Место, дата, время и порядок розыгрыша призового фонда, порядок определения выигравшего участника Рекламной игры.

10.6. После отъезда в барабан загружаются все десять шаров, шары перемешиваются, и из барабана извлекается шар, номер которого определяет цифру следующего разряда выигрышного номера. Номер шара вносится в протокол, производится проверка на наличие полученной комбинации цифр разрядов соответствующих разрядов выигрышного номера.

10.7. После отъезда в барабан загружаются все десять шаров, шары перемешиваются, и из барабана извлекается шар, номер которого определяет цифру следующего разряда выигрышного номера. Номер шара вносится в протокол, производится проверка на наличие полученной комбинации цифр разрядов соответствующих разрядов выигрышного номера.

10.8. После отъезда в барабан загружаются все десять шаров, шары перемешиваются, и из барабана извлекается шар, номер которого определяет цифру следующего разряда выигрышного номера. Номер шара вносится в протокол, производится проверка на наличие полученной комбинации цифр разрядов соответствующих разрядов выигрышного номера.

10.9. После отъезда в барабан загружаются все десять шаров, шары перемешиваются, и из барабана извлекается шар, номер которого определяет цифру следующего разряда выигрышного номера. Номер шара вносится в протокол, производится проверка на наличие полученной комбинации цифр разрядов соответствующих разрядов выигрышного номера.

10.10. После отъезда в барабан загружаются все десять шаров, шары перемешиваются, и из барабана извлекается шар, номер которого определяет цифру следующего разряда выигрышного номера. Номер шара вносится в протокол, производится проверка на наличие полученной комбинации цифр разрядов соответствующих разрядов выигрышного номера.

10.11. После проведения розыгрыша Организатор уведомляет победителей о выигранных призах посредством уведомления по электронному адресу и по телефону до 5 августа 2017 года включительно.

10.12. Победитель розыгрыша должен связаться с Организатором по телефону горячей линии +375 17 239 07 04 в период с 9.00 до 21.00 в рабочие дни до 11 августа 2017 года включительно.

10.13. В случае если Победителю необходимо предоставить следующие сведения: фамилия, имя, отчество, дата рождения, серия, номер, срок действия, дата и место выдачи документа, удостоверяющего личность.

10.14. При получении приза необходимо предъявить Организатору документ, удостоверяющий личность, и выигрышный чек. Фактом получения Победителем приза является акт передачи приза, подписанный Победителем.

10.15. Приз «Колье артикул, 07-0155-00-401-1110-24, золото, проба 585, вставка фианит, размер 50» и денежный приз для уплаты подоходного налога согласно п. 9. данных правил, вручается Победителю лично по адресу: г. Минск, пр-т Победителей, 9, ТЦ «Галерея», магазин «Царское Золото» (1-й этаж) до 22 августа 2017 года включительно по предварительной договоренности с организаторами на день и время вручения.

10.16. При получении приза необходимо предъявить Организатору документ, удостоверяющий личность, и выигрышный чек. Фактом получения Победителем приза является акт передачи приза, подписанный Победителем.

10.17. В случае если Победитель не явился за получением приза в указанные сроки (ввиду его отъезда, смены места жительства и/или телефона, болезни, и др.), победитель теряет право на получение приза, и приз данного победителя остается в распоряжении Организатора.

10.18. Победитель не вправе передать право на получение приза другому лицу.

10.19. При получении призов Победители несут все права и обязанности по уплате подоходного налога в бюджет Республики Беларусь. Начисление, удержание и перечисление подоходного налога проводится в порядке, установленном Особенной частью Налогового кодекса Республики Беларусь, и осуществляется Организатором Рекламной игры. Удержание с победителей Рекламной игры подоходного налога, исполненного Организатором в соответствии с законодательством Республики Беларусь, производится Организатором (выступающим налоговым агентом) в момент выдачи приза из денежной части приза – денежная часть приза удерживается Организатором для уплаты подоходного налога в установленном размере.

10.20. Победители Рекламной игры, претендующие на получение приза, обязаны заполнить и предоставить все необходимые для его получения документы, предоставляемые Организатором, выполнить все условия, предусмотренные Правилами, а также формальности, необходимые для получения приза.

10.21. Организатор Рекламной игры не несет ответственности за любые риски, связанные с повреждением Призов и их эксплуатацией, возникшие после передачи Призов Победителям.

10.22. Порядок информирования об условиях и результатах Рекламной игры. Правила проведения Рекламной игры вместе с реквизитами государственной регистрации публикуются до начала Рекламной игры в газете «Вязда», а также размещаются на сайте Организатора www.tasteofmink.by.

10.23. Сведения о результатах розыгрыша публикуются до 11 августа 2017 года включительно в газете «Вязда», а также размещаются на сайте Организатора www.tasteofmink.by. Телефон для справок «горячей линии» +375 17 239 07 04.

10.24. Принимаемая участие в Рекламной игре, участник подтверждает свое ознакомление и согласие с Правилами и со всеми условиями участия в Рекламной игре.

10.25. Решения Организатора по всем вопросам, связанным с проведением Рекламной игры, а также результаты проведения Рекламной игры, будут считаться окончательными и будут распространяться на всех участников.

10.26. Результаты Рекламной игры будут являться окончательными и не могут быть оспорены.

10.27. Участники в Рекламной игре, ее участники соглашаются с тем, что их имена, отчества, фамилии, фотографии могут быть использованы в рекламных целях Организатора без уплаты какого-либо вознаграждения участникам. Участники соглашаются давать рекламные интервью об участии в Рекламной игре.

10.28. Все возможные претензии участников в отношении организации и проведения Рекламной игры должны быть адресованы непосредственно Организатору Рекламной игры по адресу: 220051, Минская обл., Минский р-н, а/с. Колледица, ул. Минская, дом 5, к. 18.

Организатор не вступает в споры между участниками относительно определения собственника выигранного приза или претендентов на получение приза.

10.29. Информация об условиях участия и проведения Рекламной игры можно получить по телефону «горячей линии» +375 17 239 07 04 с 9.00 до 21.00 в рабочие дни.

Свидетельство о государственной регистрации рекламной игры №2045 от 27.06.2017 г. выдано Министерством антимонопольного регулирования и торговли Республики Беларусь

ИЗВЕЩЕНИЕ О ПРОВЕДЕНИИ АУКЦИОНА ЧЕНКОВСКИЙ СЕЛЬСКИЙ ИСПОЛНИТЕЛЬНЫЙ КОМИТЕТ

Table with 6 columns: Место расположения земельного участка, № лота, Площадь земельного участка, га, Целевое назначение земельного участка, Кадастровый номер, Начальная цена, руб., Сумма задатка, руб., Затраты на организацию и проведение аукциона, руб., Наличие инженерной и транспортной инфраструктуры.

Аукцион состоится 2 августа 2017 года в 16.00 в здании Гомельского районного исполнительного комитета (малый зал) по адресу: г. Гомель, ул. Ильича, д. 51А. Заявления об участии в аукционе и прилагаемые к ним документы принимаются по адресу: Гомельский район, п. Ченки, ул. Октябрьская, 16 с даты опубликования по 27 июля с 8.00 до 17.30, обед – 13.00 – 14.00, выходные дни – суббота, воскресенье.

Аукцион проводится в соответствии с Положением, утв. Постановлением Совета Министров Республики Беларусь от 26 марта 2008 года №1462. Победитель аукциона – участник, предложивший наибольшую цену. Условия – наличие не менее двух участников.

Условия аукциона: - для участия в аукционе гражданин (либо через своего представителя) в установленном в извещении о проведении аукциона срок подает заявление на участие в аукционе с указанием кадастрового номера и адреса земельного участка, который он желает приобрести в частную собственность, представляет документ, подтверждающий наличие суммы задатка на текущий (расчетный) счет, указанный в извещении, с отметкой банка, а также заключает с Ченковским сельским исполнительным комитетом соглашение установленной формы.

Кроме того, в комиссию представляются: гражданином – копия документа, содержащего его идентификационные сведения без нотариального засвидетельствования; представителем гражданина – нотариально удостоверенная доверенность. При подаче документов на участие в аукционе граждане, представители граждан предъявляют документ, удостоверяющий личность.

К участию в аукционе допускаются лица, подавшие в комиссию в указанные в извещении сроки соответствующее заявление с приложением необходимых документов и внесшие задаток в размере, порядке и сроки, определенные в извещении, а также заключившие соглашения.

После получения необходимых документов от гражданина на участие в аукционе комиссия выдает ему билет участника аукциона с указанием даты регистрации заявления и номера, под которым он будет участвовать в аукционе. Данные о каждом участнике аукциона заносятся в книгу регистрации участников аукциона.

Участник аукциона имеет право до начала аукциона письменно отозвать заявление об участии в нем. Невыявка участника аукциона приводит к письменному отзыву заявления об участии в нем. При этом участник аукциона в течение 5 рабочих дней со дня проведения аукциона возвращается сумма внесенного им задатка. Прием заявлений и прилагаемые к нему документы на участие в аукционе заканчивается в установленный комиссией или организацией день и час, но не ранее чем за 3 рабочих дня до даты проведения аукциона. Заявления, поступившие после установленного срока, не рассматриваются.

Сведения об участниках аукциона не подлежат разглашению. Перед началом аукциона его участники обязаны зарегистрироваться в комиссии и обменять билеты участников аукциона на аукционные номера, которые возвращаются в комиссию или организацию после окончания аукциона. Сумма задатка перечисляется в срок до 27 июля на р/с BY45AK-BBY24141424003000000 ф-л 302 ОАО «АСБ Беларусбанк», БИК АК-BBY21302, УНП 400178309, получатель – Ченковский сельполком.

Шаг аукциона на начальной цене земельного участка – 5%. 3. Местный исполнительный комитет вправе отказаться от проведения аукциона в любое время, но не позднее чем за 3 рабочих дня до назначенной даты его проведения, о чем участники аукциона извещаются коммиссией или организацией.

Аукцион состоится 02.08.2017 г. в 11.00 по адресу: Республика Беларусь, г. Минск, ул. Комсомольская, 11, каб. 4. Шаг аукциона – 5%. Порядок оформления участия в аукционе содержится на сайте Организатора аукциона ino.by.

Задаток перечисляется на р/с BY21BPSB3012154337010933000 в ОАО «БПС-Сбербанк», 220004, г. Минск, ул. Кальварийская, д. 4а, БИК банка BPSBYY2X. Получатель – РУП «Институт недвижимости и оценки», УНП 190055182. Назначение платежа: задаток для участия в открытом аукционе по продаже имущества (Цех колец) (Лот №1), проведением 02.08.2017 (Слуцкий МРО).

Организация и проведение аукциона осуществляется в соответствии с действующим законодательством Республики Беларусь. Заявления на участие в аукционе принимаются в г. Минске, ул. Комсомольская, 11, каб. 7 в рабочие дни с 8.30 до 12.00 и с 13.30 до 16.00. Окончание приема заявлений – 31.07.2017 в 11.00. Все желающие могут предварительно ознакомиться с объектом аукциона. Контактное лицо для осмотра Объекта: Шкурский Александр Владимирович, тел.: 8 (0179) 55-31-45; +375 (29) 691-36-99.

Контакты организатора аукциона: 8 (0179) 306-00-57, 8 (029) 550 09 52, 8 (029) 550 09 59, 8 (029) 356-90-03 • www.ino.by • torgi@ino.by

РУП «ИНСТИТУТ НЕДВИЖИМОСТИ И ОЦЕНКИ» извещает о повторном открытом аукционе по продаже 5 машино-мест в г. Минске по ул. Платонова, 15

Table with 4 columns: Наименование, Начальная цена продажи, бел. руб., Задаток, бел. руб. Rows include Lot №1, Lot №2, Lot №3, Lot №4, Lot №5.

1. Победитель аукциона либо в случае если аукцион признан несостоявшимся в силу того, что заявление на участие в аукционе подано только одним участником, и он согласен приобрести Объект (Объекты) по начальной цене, увеличенной на 5% (пять процентов), – (Претендент на покупку) обязан оплатить полную стоимость приобретенного на аукционе Объекта (Объектов) не позднее 20 (двадцати) рабочих дней с момента подписания протокола аукциона.

2. Победитель аукциона (Претендент на покупку) обязан возместить Организатору аукциона стоимость затрат на организацию и проведение повторного открытого аукциона на основании счета-фактуры в течение 3 (трех) банковских дней с момента подписания протокола о результатах аукциона.

3. Переход права собственности на приобретенный на аукционе Объект (Объекты) недвижимости, имущество должника осуществляется в соответствии с законодательством Республики Беларусь.

4. На Претендента на покупку распространяются правила и условия, установленные законодательством Республики Беларусь для Победителя аукциона.

Аукцион состоится 04.08.2017 г. в 11.00 по адресу: Республика Беларусь, г. Минск, ул. Комсомольская, 11, каб. 4. Шаг аукциона – 5%.

Порядок оформления участия в аукционе содержится на сайте Организатора аукциона ino.by. Задаток перечисляется на р/с BY21BPSB3012154337010933000 в ОАО «БПС-Сбербанк», 220004, г. Минск, ул. Кальварийская, д. 4а, БИК банка BPSBYY2X.

Получатель – РУП «Институт недвижимости и оценки», УНП 190055182. Назначение платежа: задаток для участия в повторном открытом аукционе по продаже имущества (Машино-мест №...) (Лот №...) проведением 04.08.2017 (Партизанский МРО). Участник аукциона, желающий принять участие в аукционе по нескольким лотам, вносит задаток в сумме, предусмотренной для каждого лота.

Организация и проведение аукциона осуществляется в соответствии с действующим законодательством Республики Беларусь. Заявления на участие и необходимые документы принимаются в г. Минске, ул. Комсомольская, 11, каб. 7 в рабочие дни с 8.30 до 12.00, с 13.30 до 16.00. Окончание приема заявлений – 02.08.2017 в 11.00. Все желающие могут предварительно ознакомиться с Объектом (Объектами) аукциона. Контактное лицо для осмотра Объектов: Сувалов Юрий Петрович, тел.: 8 (029) 140-83-10, 8 (017) 290-93-46 (017) 290-93-46.

Контакты организатора аукциона: 8 (017) 306-00-57, 8 (029) 550 09 52, 8 (029) 550 09 59, 8 (029) 356-90-03 • www.ino.by • torgi@ino.by

РУП «ИНСТИТУТ НЕДВИЖИМОСТИ И ОЦЕНКИ» извещает об открытом аукционе по продаже здания компрессорной, Минская обл., г. Слуцк, пер. Толстого 1-й, 5/6

Table with 4 columns: Наименование, Начальная цена продажи, бел. руб., Задаток, бел. руб. Rows include Lot №1.

1. Победитель аукциона либо в случае если аукцион признан несостоявшимся в силу того, что заявление на участие в аукционе подано только одним участником, и он согласен приобрести Объект (Объекты) по начальной цене, увеличенной на 5% (пять процентов), – (Претендент на покупку) обязан оплатить полную стоимость приобретенного на аукционе Объекта (Объектов) не позднее 20 (двадцати) рабочих дней с момента подписания протокола аукциона.

2. Победитель аукциона (Претендент на покупку) обязан возместить Организатору аукциона стоимость затрат на организацию и проведение открытого аукциона на основании счета-фактуры в течение 3 (трех) банковских дней с момента подписания протокола о результатах аукциона.

3. Переход права собственности на приобретенный на аукционе Объект недвижимости, имущество должника осуществляется в соответствии с законодательством Республики Беларусь.

4. На Претендента на покупку распространяются правила и условия, установленные законодательством Республики Беларусь для Победителя аукциона.

Аукцион состоится 03.08.2017 г. в 11.00 по адресу: Республика Беларусь, г. Минск, ул. Комсомольская, 11, каб. 4. Шаг аукциона – 5%.

Порядок оформления участия в аукционе содержится на сайте Организатора аукциона ino.by. Задаток перечисляется на р/с BY21BPSB3012154337010933000 в ОАО «БПС-Сбербанк», 220004, г. Минск, ул. Кальварийская, д. 4а, БИК банка BPSBYY2X.

Получатель – РУП «Институт недвижимости и оценки», УНП 190055182. Назначение платежа: задаток для участия в открытом аукционе по продаже имущества (Компрессорная) (Лот №1), проведением 03.08.2017 (Слуцкий МРО).

Организация и проведение аукциона осуществляется в соответствии с действующим законодательством Республики Беларусь. Заявления на участие и необходимые документы принимаются в г. Минске, ул. Комсомольская, 11, каб. 7 в рабочие дни с 8.30 до 12.00, с 13.30 до 16.00. Окончание приема заявлений – 01.08.2017 в 11.00. Все желающие могут предварительно ознакомиться с объектом аукциона. Контактное лицо для осмотра Объекта: Шкурский Александр Владимирович, тел.: 8 (0179) 55-31-45; +375 (29) 691-36-99.

Контакты организатора аукциона: 8 (0179) 306-00-57, 8 (029) 550 09 52, 8 (029) 356-90-03 • www.ino.by • torgi@ino.by

ИЗВЕЩЕНИЕ О ПРОВЕДЕНИИ ОТКРЫТЫХ АУКЦИОНОВ ПО ПРОДАЖЕ ЗЕМЕЛЬНЫХ УЧАСТКОВ В ЧАСТНУЮ СОБСТВЕННОСТЬ

Организатор аукцион: Коммунальное консалтинговое унитарное предприятие «Витебский областной центр маркетинга», 210015, г. Витебск, проезд Гоголя, дом 5, тел. (0212) 42-61-62.

Кадастровый номер, площадь, адрес, функциональное назначение земельного участка. Лот №1. Земельный участок с кадастровым №2128810810100037, площадью 0,1456 га по адресу: Витебская обл., Витебский р-н, Октябрьский с/с, а/с. Октябрьская, ул. Оршанская, 11А для строительства и обслуживания жилого дома. Органичений в использовании нет. Начальная цена: 8 575,09 бел. руб. Размер задатка: 857,51 бел. руб.

Лот №2. Земельный участок с кадастровым №2128810810100036, площадью 0,1476 га по адресу: Витебская обл., Витебский р-н, Октябрьский с/с, а/с. Октябрьская, ул. Оршанская, 13А для строительства и обслуживания жилого дома. Органичений в использовании нет. Начальная цена: 8 892,89 бел. руб. Размер задатка: 889,29 бел. руб.

Дата, время и место проведения аукциона: 01.08.2017 в 14.00 по адресу: г. Витебск, проезд Гоголя, 5, в ККУП «Витебский областной центр маркетинга». Срок внесения задатка и приема документов: с 04.07.2017 с 8.30 по 31.07.2017 до 17.30 по адресу: г. Витебск, проезд Гоголя, 5, в ККУП «Витебский областной центр маркетинга» в рабочие дни с 8.30 до 17.30. Условия аукциона: в течение 10 рабочих дней со дня утверждения протокола о результатах аукциона: возместить убытки, причиняемые нарушением функционирования, мелноразмерных сооружений; по лоту №1 в сумме 1 287,02 бел.руб., по лоту №2 в сумме 1 304,70 бел.руб.; получить в отделе архитектуры и строительства тех. документацию и разрешение на строительство жилого дома; приступить к занятию зем. участка в соответствии с целью и условиями его предоставления (начать строительство) не позднее 1 года со дня утверждения аукциона; осуществлять строительство жилого дома в сроки, определенные ПСД; сдать, сохранить и использовать подпорный слой почвы согласно ПСД. Реквизиты для внесения задатка: р/с BY45AKBB36003011412100000000 ОАО «АСБ Беларусбанк», БИК АКBBBY2X, УНП 300594330, код платежа 04901, получатель платежа: ГУ МР РБ по Витебской области (Ходкевичский сельсовет)

Кадастровый номер, площадь, адрес, функциональное назначение земельного участка. Лот №1. Земельный участок с кадастровым номером 2244853101000013, площадью 0,1766 га по адресу: Витебская обл., Сенненский р-н, Ходкевичский с/с, д. Мелихово для строительства и обслуживания жилого дома. Органичений в использовании нет. Начальная цена: 1 000 бел. руб. Размер задатка: 100 бел. руб.

Дата, время и место проведения аукциона: 03.08.2017 в 10.00 по адресу: г. Сенно, ул. К. Маркса, 2 в Сенненском райисполкоме. Срок внесения задатка и приема документов: с 04.07.2017 с 8.30 до 02.08.2017 до 17.30 по адресу: г. Сенно, ул. К. Маркса, 2 «Витебский областной центр маркетинга» в рабочие дни с 8.30 до 17.30. Условия аукциона: в течение 10 рабочих дней со дня утверждения протокола о результатах аукциона: получить тех. документацию и разрешение на строительство жилого дома; приступить к занятию зем. участка не позднее 1 года после получения свидетельства (удостоверения) о государственной регистрации участия в аукционе; возместить убытки, причиняемые нарушением функционирования, мелноразмерных ПСД. Реквизиты для внесения задатка: р/с BY81AKBB

■ Выстаўка

«Паралелі» мастацкага тэкстылю

Заснавальнікі айчынай школы прадставілі рэтраспектыву твораў

Выпуск №25 (372)

■ Прэм'ера

АРЛЫ І КАХАННЕ

Прэм'ерай балета «Ор і Ора» завяршыўся 84-ы тэатральны сезон у Нацыянальным акадэмічным Вялікім тэатры оперы і балета Беларусі.

Літаратурная аснова пастаноўкі — твор «Арлы і людзі» — напісаны чалавекам з разнастайнымі інтарэсамі: бізнесменам, мецэнатам, прафесарам, членам Пецярбургскага саюза мастакоў і Пецярбургскага саюза пісьменнікаў, а таксама кіраўніком тэатра «Кілізэ» Вячаславам Заранковым.

У Вялікім тэатры Беларусі выдатныя калектывы, адназначна Вячаслаў Заранкоў. У Мінску нашу прапанову сумесна паставіць балет прынялі з вялікай увагай, праслухалі музыку, прачыталі лібрэта.

Аркестравая прэм'ера балета адбылася ў 2016 годзе ў Санкт-Пецярбургу, пасля наведвала месца, дзе нарадзілася ідэя твора, — Кіпр. Версія, якая прагучала на сцэне беларускага Вяліка-

га, адрозніваецца ад першапачатковай. Музыка да балета, напісаную расійскім кампазітарам і мастацкім кіраўніком тэатра «Кілізэ» Міхаілам Крыловым, апрацавалі пад форму танца: музычную рэдакцыю і аркестроўку зрабіў лаўрэат Дзяржаўнай прэміі Беларусі кампазітар Алег Хадоска.

— У балете «Ор і Ора» на адну партыю даводзіцца не адзін-два саставы, а ажно шэсць. — заўважыла Аляксандра Ціхамірава. — Кожны з артыстаў па-новаму падае матэрыял, прыносячы ў пастаноўку нешта асабістае.

У спектаклі адлюстравана гісторыя людзей ці не з моманту стварэння свету. За дзве дзеі мы бачым з'яўленне людзей, першае вяселле і першую сварку, пакуты адзіноці і вяселосць начнога клуба, зайдрасаў і збойстваў, нарашце, злучэнне закаханых у іншым свеце і вечнае жыццё... Людзі-кожаны жылі ў чорна-белай прасторы і не ведалі пра каханне, пакуль Ор і Ора ў касцюмах з рукавамі-крыламі не прыляцелі на Зямлю.

Нашмат складаней пераадолець зайдрасы: былі гасці вяселля атакуюць Мужчыну і Жанчыну, бяруць у палон Ору. Людзям і арлам прыйдзецца прайсці праз шэраг выпрабаванняў.

Аркестравая прэм'ера балета адбылася ў 2016 годзе ў Санкт-Пецярбургу, пасля наведвала месца, дзе нарадзілася ідэя твора, — Кіпр. Версія, якая прагучала на сцэне беларускага Вяліка-

Дар'я ЧАРНЫЎСКАЯ

■ На адкрытай прасторы

Класіка ў вялікім горадзе

Мінгарвыканкам сумесна з кампаніяй Velcom распачынаюць серыю канцэртаў каля сталічнай ратушы

Гукі метро, шум машын, рэдкія ноты інструментаў вучліваму музыканту... Прыкладна такім інструментам «патрэці» сучаснага мегаполіса. Але цягам двух летніх месяцаў, ужо пачынаючы з 8 ліпеня, кожную суботу на плошчы каля сталічнай ратушы можна будзе паслухаць класічную музыку ў выкананні вядомых музыкантаў з Беларусі, Расіі, Літвы, Францыі, Германіі, Нідэрландаў і Германіі.

— Сёння Верхні горад стаў адным з самых любімых месцаў мінчан і гасцей сталіцы, — кажа Алена РАДЗІВОНАВА, прадстаўнік Мінгарвыканкама і мастацкі кіраўнік «Мінскаканцэрта». — Ён аб'яднаў некалькі праектаў, якія дапаўняюць адзін аднаго і даюць магчымасць агунацца ў атмасферу сучаснага і класічнага музычнага мастацтва.

«Класіка ля ратушы» па сутнасці працягвае даўнюю традыцыю, закладзеную ў Мінску яшчэ два стагоддзі таму. Па гадавых завяздзях кожную нядзелю ўвечары на балкон ратушы выходзіў духавы аркестр, які цягам некалькіх гадзін радаваў гараджан выдатнай

Марына ВЕСЯЛУХА. vesialuha@zviazda.by

дома, у кампаніі чатырох сцен і мэблі некалькі дзён і ўжо пачынаў ляжыць на фатэль, які, калі вожык калючкі, выпускае бялючыя спружыны. Каб раскруціць вожыка, трэба пачасаць яму грыўку, але ў фатэля грыўкі я не знайшоў, таму больш на яго не пляхоўся. Калі чарговы раз прамільгнула здагадка, што фатэль

■ За падзеяй

МУЗЫЧНАЯ ДЫПЛАМАТЫЯ

Славуты польскі джазавы піяніст выступіў у сталіцы

«Агульная спадчына, досвед жыцця разам у адной дзяржаве, досвед цеснай уніі. Мы накіраваны адно аднаму. А музыка — ідэальны ключ да двацціпацігоддзя нашых адносін».

Грالی разам музыкі ўпершыню, але яны ўпэўненыя, што канцэрт прайшоў паспяхова. Лешак аргументуе гэта тым, што ў польскай і беларускай музыцы агульнае паходжанне, ды і яго родныя з Гродна, дзе нарадзіўся і Кірыл. І дадае, што тут ён добра сьбе адчувае і вельмі шчаслівы, што яны мелі магчымасць граць разам.

Саветнік саюзнаства Польшчы ў Беларусі, дырэктар Інстытута польскага ў Мінску Матэўш Адамскі раскаваў, што даўно марыў запрасіць Маждэра ў Беларусь, але не думаў, што мара здзейсніцца так хутка. Ідэя ля стварэння такога тандэма прыйшла вельмі нечакана, і самі музыкі кажуць, што вырашлі ўсё за пятнаццаць хвілін.

Кірыл Кедук прызнаўся, што знаёмства з Лешакам стала для яго вельмі знакавай падзеяй. Бо ў Гданьску, дзе жыўе цяпер Кірыл і жыву Лешак, яго ведаюць усе. Кірыл раскаваў, што Лешак не проста джазавы піяніст, ён перапрабле класічную музыку пад свае матывы, пад свой непаўторны стыль.

Анастасія АЎХІМОВІЧ

«Мая мара — злучыць свет класікі і джазу. Музыканты бяцца памылкі, а памылка — частка жыцця, яна адкрывае новыя магчымасці. Дзас жыццёўставае памылкі. Мы вучымся ў класікаў прыгажосці, а яны ў нас — гарачым эмоцыям».

Кірыл Кедук прызнаўся, што знаёмства з Лешакам стала для яго вельмі знакавай падзеяй. Бо ў Гданьску, дзе жыўе цяпер Кірыл і жыву Лешак, яго ведаюць усе. Кірыл раскаваў, што Лешак не проста джазавы піяніст, ён перапрабле класічную музыку пад свае матывы, пад свой непаўторны стыль.

«Мая мара — злучыць свет класікі і джазу. Музыканты бяцца памылкі, а памылка — частка жыцця, яна адкрывае новыя магчымасці. Дзас жыццёўставае памылкі. Мы вучымся ў класікаў прыгажосці, а яны ў нас — гарачым эмоцыям».

Кірыл Кедук прызнаўся, што знаёмства з Лешакам стала для яго вельмі знакавай падзеяй. Бо ў Гданьску, дзе жыўе цяпер Кірыл і жыву Лешак, яго ведаюць усе. Кірыл раскаваў, што Лешак не проста джазавы піяніст, ён перапрабле класічную музыку пад свае матывы, пад свой непаўторны стыль.

«Мая мара — злучыць свет класікі і джазу. Музыканты бяцца памылкі, а памылка — частка жыцця, яна адкрывае новыя магчымасці. Дзас жыццёўставае памылкі. Мы вучымся ў класікаў прыгажосці, а яны ў нас — гарачым эмоцыям».

Кірыл Кедук прызнаўся, што знаёмства з Лешакам стала для яго вельмі знакавай падзеяй. Бо ў Гданьску, дзе жыўе цяпер Кірыл і жыву Лешак, яго ведаюць усе. Кірыл раскаваў, што Лешак не проста джазавы піяніст, ён перапрабле класічную музыку пад свае матывы, пад свой непаўторны стыль.

«Мая мара — злучыць свет класікі і джазу. Музыканты бяцца памылкі, а памылка — частка жыцця, яна адкрывае новыя магчымасці. Дзас жыццёўставае памылкі. Мы вучымся ў класікаў прыгажосці, а яны ў нас — гарачым эмоцыям».

Анастасія АЎХІМОВІЧ

Рыдлёўка, ліхтарык, труна, манетка, жменька хлебных крошчак. Лішняе закрэсліць, патрэбнае — дапісаць. Здаецца, усё падрыхтаваў, можна рушыць. Манетку ды крошкі — у кішэню, рыдлёўку — у правую руку, ліхтарык — у левую, дзверы адчыніць ібном, зачыніць — нагой. Стоп. Няма чым несці труну. У кішэні — расцэскава, пакамечыцца, раскрывацца. Рукі — занятыя, што і ні пальца волянага няма. Выйсце толькі адно.

Максімальная сабраўшы і праглынушы ўсю спіну, я ўхапіў труну зубамі. Адчулася, як яны ліпка ўвайшлі ў слой дрэна застылага лаку. Напаўна, застануча сляды разоў — дзве доўгія рысачкі зверху і чатыры кароткія знізу.

МОРЗЭ НА БАРВОВАЙ ТРУНЕ

Цікава, што б прачыталі ў гэтым аматары азбукі Морзэ. Я ўкладваю ў гэтыя рыскі шкадаванне, што усё ідзе не так, як заплававана.

Але ў кожным творы кожны чытач бачыць сваё.

Прадзія рушыла пешкі з сёмага паверха. Не ездзіць па пахаванню ў ліфце. На шостым паверсе я ўсё яшчэ верыў, што усё пройдзе без перашкод. Паміж пятым і чвэрцім таварышам зачалася правая лапатка. Упершыню я пацхнуў, што адзін. Каб быў хто побач, можна было б папрасіць пачасаць, не перарываючы хадзі.

Спьяніцца не выпадала — не псаваць жа ўрачыстасць моманту. Не кожны ж дзень хаваеш лепшага сябра. Горыч ад гэтай страты дапаўнялася смакам незастанылага лаку. Паміж чвэрцім і трэцім у нос нібы натрыкалі маленькія іголак, захацелася чхнуць і расплакацца. Чхнуць нельга, бо ў што тады ператворыцца мой няшчасны сябар у труну? Я ўявіў, як у чыху сціскаюцца мае зубы, такія вялікія і моцныя для гэтай барвавай каробкі, як напружваецца і лапаецца пад імі яго накармленнае цела. Яму усё роўна, але любіў

яго, занадта любіў, каб так рабіць з ім. Занадта любіў, каб апошнія хвіліны нашага суснавання былі азмрончаныя агайда. Бо наўрад ці ж ён смачны.

ПАМІЖ трэцім і чвэрцім паверхам жадаанне друміць нарашце адступіла, так і не спраўдзіўшыся. Затое лапатка засварыла так, што захацелася — як мядзведзь у смешным відэа з інтэрнэту —

Кацярына ЗАХАРЭВІЧ

МОРЗЭ НА БАРВОВАЙ ТРУНЕ

гэтае трызненне, і адчуў, як стужка аб сценкі труны — цэлы, але халодны, мой сябар.

Я кожная наступная давалася ўсё цяжэй, хоць і рабіла мяне на крок бліжэй да збавення. Хутка, ужо хутка я кіну — не, асцярожна пакладу рыдлёўку — і пачну лапатку.

Нарэшце гэтае выпрабаванне скончылася. Я вытрымаў яго з годнасцю — сунуў сярвонне толькі калі абставіны дазволілі мне гэта. Уся знешняя лухта, уся мітусня гэтага недасканаланага свету адпусцілі мяне, і я быў гатовы перажываць, плакаць, успамінаць, думаць, на каго ж ён мяне пакінуў, і як цяпер жыць без яго — майго адзінага сябра.

Ён зрабіў тое, сам ніхто ніколі не рабіў — сам прыйшоў да мяне. Я тады быў зусім адзін. Я заўсёды быў адзін, але ў той час — асабліва. Мама паехала ў камандзіроўку на два тыдні, а ў школу я тады вырашыў не хадзіць. Бо малака там не даюць, пенкі, адлавадана, няма, ды і быць дарослым — гэта крыху больш, чым малочныя вусы. Я сядзеў

мяне не чуе, і я адчуў сябе зусім самотным, з'явіўся ён.

Ён быў руды — як толькі здагадуся, што мне падабаецца, я пачынаю па прыступках, і кожная наступная давалася ўсё цяжэй, хоць і рабіла мяне на крок бліжэй да збавення. Хутка, ужо хутка я кіну — не, асцярожна пакладу рыдлёўку — і пачну лапатку.

Нарэшце гэтае выпрабаванне скончылася. Я вытрымаў яго з годнасцю — сунуў сярвонне толькі калі абставіны дазволілі мне гэта. Уся знешняя лухта, уся мітусня гэтага недасканаланага свету адпусцілі мяне, і я быў гатовы перажываць, плакаць, успамінаць, думаць, на каго ж ён мяне пакінуў, і як цяпер жыць без яго — майго адзінага сябра.

Ён зрабіў тое, сам ніхто ніколі не рабіў — сам прыйшоў да мяне. Я тады быў зусім адзін. Я заўсёды быў адзін, але ў той час — асабліва. Мама паехала ў камандзіроўку на два тыдні, а ў школу я тады вырашыў не хадзіць. Бо малака там не даюць, пенкі, адлавадана, няма, ды і быць дарослым — гэта крыху больш, чым малочныя вусы. Я сядзеў

мяне не чуе, і я адчуў сябе зусім самотным, з'явіўся ён.

яшчэ адно расчараванне: вусы растуць — сапраўднаму, а не малочнаму, а я не адчуваю сябе дарослым. Але побач са мной быў ён — прусак Антоній, вусаты, але таксама маленькі. Значыць, гэта не я няправільны, значыць, так трэба.

Ён прыходзіў звычайна па начах. Я не пытаўся, чаму. Мне таксама больш падабалася

яшчэ адно расчараванне: вусы растуць — сапраўднаму, а не малочнаму, а я не адчуваю сябе дарослым. Але побач са мной быў ён — прусак Антоній, вусаты, але таксама маленькі. Значыць, гэта не я няправільны, значыць, так трэба.

Ён прыходзіў звычайна па начах. Я не пытаўся, чаму. Мне таксама больш падабалася

яшчэ адно расчараванне: вусы растуць — сапраўднаму, а не малочнаму, а я не адчуваю сябе дарослым. Але побач са мной быў ён — прусак Антоній, вусаты, але таксама маленькі. Значыць, гэта не я няправільны, значыць, так трэба.

яшчэ адно расчараванне: вусы растуць — сапраўднаму, а не малочнаму, а я не адчуваю сябе дарослым. Але побач са мной быў ён — прусак Антоній, вусаты, але таксама маленькі. Значыць, гэта не я няправільны, значыць, так трэба.

«Бязроку», і такім чынам стала самай малым галоўным рэдактарам гэтага часопіса за ўсю больш чым 90-гадовую гісторыю яго існавання.

Малодосць — не загана, хоць нехта, пэўна ж, гатовы паспрачацца, падкрэсліваючы, што гаворка ідзе пра пастаянную працу з дзецьмі і падлеткамі: маўляў, такая пасада патрабуе багатага жыццёвага і прафесійнага вопыту. З аднаго боку — як бы і так. А з іншага: гэта калі мы вучыліся ў пачатковых класах, нам здавалася, што ўсе настаўнікі сталыя, з багатым

яшчэ адно расчараванне: вусы растуць — сапраўднаму, а не малочнаму, а я не адчуваю сябе дарослым. Але побач са мной быў ён — прусак Антоній, вусаты, але таксама маленькі. Значыць, гэта не я няправільны, значыць, так трэба.

яшчэ адно расчараванне: вусы растуць — сапраўднаму, а не малочнаму, а я не адчуваю сябе дарослым. Але побач са мной быў ён — прусак Антоній, вусаты, але таксама маленькі. Значыць, гэта не я няправільны, значыць, так трэба.

яшчэ адно расчараванне: вусы растуць — сапраўднаму, а не малочнаму, а я не адчуваю сябе дарослым. Але побач са мной быў ён — прусак Антоній, вусаты, але таксама маленькі. Значыць, гэта не я няправільны, значыць, так трэба.

БЕЛАРУСБАНК

Предложение на заключение дополнительного соглашения к договору текущего (расчетного) банковского счета с использованием банковской платежной карточки (публичная оферта)

Настоящий документ, размещенный в сети Интернет на веб-сайте по адресу: www.asb.by Открытым акционерным обществом «Сбербанк России» является публичной офертой, то есть предложением БАНКА заключить на условиях, указанных в настоящем предложении, дополнительное соглашение к договору текущего (расчетного) банковского счета с использованием банковской платежной карточки (далее – договор об использовании карточки), определенному в соответствии с настоящим предложением.

БАНК считает себя на условиях, указанных в настоящем предложении, заключившим дополнительное соглашение к договору об использовании карточки с физическим лицом, именуемым в дальнейшем КЛИЕНТ, которое при соблюдении условий настоящего предложения в порядке, предусмотренном настоящим предложением, отвечает на настоящее предложение (акцептует предложение).

Акцептом настоящего предложения (заключением дополнительного соглашения к договору об использовании карточки на изложенных далее условиях) является совершение КЛИЕНТОМ расходной операции по счету, влекущей возникновение (увеличение) овердрафта.

Предусмотренное настоящим предложением дополнительное соглашение к договору об использовании карточки вступает в силу с момента акцепта настоящего предложения и применяется с 01.07.2017.

Условия дополнительного соглашения к договору об использовании карточки

Годовая процентная ставка овердрафта, которая превышает ставку рефинансирования Национального банка Республики Беларусь, с 01.07.2017 по 31.12.2017 (включительно) устанавливается в размере ставки рефинансирования Национального банка Республики Беларусь.

Лицензия на осуществление банковской деятельности № 1 от 24.05.2013, выданная Национальным банком Республики Беларусь. УНП 100325912.

ОБЪЯВЛЕНИЕ о торгах

Table with 2 columns: Наименование (описанные) имущества, Собственник (владелец) имущества. Contains details for Lot No1 and Lot No2, including location, area, and auction terms.

ОБЪЯВЛЕНИЕ о торгах

Table with 2 columns: Наименование (описанные) имущества, Собственник (владелец) имущества. Contains details for Lot No1 and Lot No2, including location, area, and auction terms.

РУП «БЕЛПОЧТА» Минский филиал

объявляет о проведении переговоров (без процедуры предварительного квалификационного отбора с улучшением предложений (для переговоров) по выбору подрядной организации для выполнения строительно-монтажных и пусконаладочных работ по объекту: «Модернизация системы теплоснабжения административного здания по адресу: Минская область, г. Червень, ул. Барыкина, 60а».

ИЗВЕЩЕНИЕ О ПРОВЕДЕНИИ АУКЦИОНА. ЗАО «Центр промышленной оценки». Организация аукционов. Оценка всех видов имущества. Includes details about the auction of a brick structure and land plot.

ИЗВЕЩЕНИЕ О ПРОВЕДЕНИИ ПОВТОРНОГО АУКЦИОНА. ЗАО «Центр промышленной оценки». Организация аукционов. Оценка всех видов имущества. Includes details about a second auction for a brick structure.

ИНФОРМАЦИОННОЕ СООБЩЕНИЕ о проведении аукциона по продаже гражданам Республики Беларусь в частную собственность земельных участков для строительства и обслуживания многоквартирных жилых домов.

ИЗВЕЩЕНИЕ о проведении 17 июля 2017 года повторных торгов с условиями по продаже единым предметом торгов имущества, принадлежащего ОАО «МАЗ» – управляющая компания холдинга «БЕЛВТМОАЗ».

ОАО «ДОРСТРОЙИНДУСТРИЯ» извещает о проведении открытого аукциона по продаже имущества

Table listing auction lots (Lot No1, No2, No3) with descriptions of equipment like crushers and conveyors. Includes terms and conditions for the auction.

ГУК ДТП «АВТОКОМБИНАТ «ОБЛСЕЛЬСТРОЙ» ИЗВЕЩАЕТ О ПРОВЕДЕНИИ ПУБЛИЧНЫХ ТОРГОВ В ФОРМЕ ОТКРЫТОГО АУКЦИОНА

Table with 3 columns: № п/п Лота, Наименование и краткая характеристика предмета торгов, Начальная стоимость с учетом НДС 20%. Lists various goods for sale.

Table with 3 columns: № п/п лота, Наименование и краткая характеристика предмета торгов, Начальная стоимость с учетом НДС 20%. Lists real estate and equipment for sale.

Торги в отношении имущества, указанного в таблице №3, проводятся первый раз. Окончание приема заявлений в 13.00 01.08.2017. Includes details about the auction process and terms.

Торги проводятся в соответствии со ст.ст. 417, 418 Гражданского кодекса Республики Беларусь и порядком проведения аукциона по продаже имущества, принадлежащего ОАО «МАЗ» – управляющая компания холдинга «БЕЛВТМОАЗ».

ИЗВЕЩЕНИЕ О ПРОВЕДЕНИИ ПОВТОРНОГО АУКЦИОНА. ЗАО «Центр промышленной оценки». Организация аукционов. Оценка всех видов имущества. Includes details about a second auction for a compressor station.

ИЗВЕЩЕНИЕ О ПРОВЕДЕНИИ ПУБЛИЧНЫХ ТОРГОВ В ФОРМЕ ОТКРЫТОГО АУКЦИОНА. ЗАО «Центр промышленной оценки». Организация аукционов. Оценка всех видов имущества. Includes details about an auction for various goods.

НАЦЬЯНАЛЬНЫЯ ІНТАРЭСЫ І МІЖНАРОДНЫЯ АЎТАРЫТЭТ

■ Знак адрознення Брэнд Беларусі распрацоўваецца пры садзейнічанні Еўрапейскага саюза

Аб гэтым заявіла начальнік аддзела маркетингу і якасці турыстычных паслуг Дэпартамента па турызме Міністэрства спорту і турызму Ганна МУХА на прэс-канферэнцыі, прымеркаванай да міжнароднага форуму па брэндыву дэстынацыі «Інавацыйныя ідэі для прыцягнення турыстаў». Яна таксама дадала, што на гэты момант бюджэтныя грошы на дадзенае распрацоўку пакуль не задзейнічаны.

Больш магчымасцяў і свабоды

Валерый ВАРАНЕЦКІ: Дыпламатыя — дзейнасць, накіраваная на дасягненне знешнепалітычных мэт і задач мірных спосабамі. Гэта — перагаворы, канферэнцыі, сустрэчы, кансультацыі... І ў гэтым сэнсе я б не раздзяляю дыпламатыю на класічную і парламенцкую. Але разам з тым хацелася сказаць, што трэба разумець: у большасці сучасных дэмакратычных асноўных кірункаў і знешняй, і ўнутранай палітыкі фарміруюцца ў парламентах. Таму, калі казаць пра парламенцкую дыпламатыю, то гэта сапраўды вельмі сур'ёзная магчымасць на працягу ўзаемадзейнічаць, весці дыялог, перагаворы з калегамі з іншых краін і ставіць напраму тых пытанняў, якія хвалююць дзяржаву.

Валерый ВАРАНЕЦКІ.

Сяргей РАХМАНАУ.

Галіна ФІЛІПОВІЧ.

Вольга ЛАЗОРКІНА.

Станіслаў ТКАЧЭНКА.

Фота: Алена ПІСЦЕЛІГА

Калі казаць пра Беларусь, то ў гэтыя дні без перабольшвання центр парламентарыяў еўрапейскай, нават еўраатлантычнай, дыпламатыі перамяшчаецца ў Мінск.

5—9 ліпеня ў Мінску будзе праходзіць 26-я штогадовая летняя сесія ПА АБСЕ, якая сабярэ разам парламентарыяў з 57 краін: да нас прыедзе больш за 600 замежных гасцей. Дзе, як не на міжнародных пляцоўках, тым больш такіх аўтарытэтных арганізацый, як АБСЕ, разглядаць актуальныя пытанні супрацоўніцтва і беспякі ў Еўропе? Таму, вобразна кажучы, пульс парламенцкай дыпламатыі ў гэты час будзе біцця ў Мінску. Рашэнне аб правядзенні летняй сесіі ПА АБСЕ ў Мінску было прынята летас аднагалосна. І гэта аскарава сведчанне ўзрастання аўтарытэту нашай краіны і парламента на міжнароднай арэне.

Сяргей РАХМАНАУ: Чым адрозніваецца парламенцкая дыпламатыя ад дыпламатыі МЗС? Тым, што тут нават больш шырока прадстаўлены чалавечыя фактары.

Афіцыйныя дыпламатычныя работнікі ў прынцыпе не маюць права, што называецца, раскрываць у чалавечым фармаце. Парламентарыі могуць дазваляць сабе больш адкрыта паводзіць сябе з партнёрамі. Пры гэтым ствараецца дадатковы чалавечы ўзровень адносін, які актывна выкарыстоўваецца ўсімі парламентарыямі. Магу сказаць, што на парламенцкім узроўні мы часта атрымліваем інфармацыю больш, чым нашы партнёры з МЗС. Таму нам трэба аб'ядноўваць, не аддзяляць адно ад другога, а дапаўняць. Тады мы будзем паспяхова ў сваіх дзеяннях, і асабліва нам трэба аб'ядноўваць намаганні ў плане парламенцкага вымярэння ва ўзаемадзейнічання з нашымі галоўнымі стратэгічнымі партнёрамі.

Мы, парламентарыі, актывна ўзаемадзейнічаем на прасторы эканомікі. Амаль ва ўсім мерапрыемствах, якія на міжпарламенцкім узроўні праводзяцца, мы закранаем пытанні эканомікі, навуку, тэхналогіі... У канцынацы з нашымі выканаўчымі ўладамі на ўсіх узроўнях, з кіраўніцтвам краіны мы з'яўляем элементам агульнай дзяржаўнай палітыкі на знешнім кантэры.

Галіна ФІЛІПОВІЧ: Галоўная задача ўнутрыдзяржаўнай дыпламатыі, парламенцкай — весці дыялог. Саюз паміж Беларуссю і Расіяй узаемавае нашы палітычныя пазіцыі на міжнароднай арэне. У нас ёсць права ад парламентарыяў Саюзнай дзяржавы рабіць агульныя заявы або звароты.

Парламенцкая дыпламатыя дзяржаў па постсавацкай прасторы сыходзіць з гісторыі Савецкага Саюза. І міжпарламенцкая асамблея краін СНД, і Парламенцкі сход Саюзнай дзяржавы таму павярджэнне — іх з'яўленне тлумачыцца патрэбай саюзных народаў. Інтэграцыйныя працэсы, якія склаліся, патрабавалі свайго працягу.

Сёння Парламенцкі сход актывна працуе на тое, каб аб'ядноўваць нашы заканадаўствы, ствараць спрыяльныя ўмовы для развіцця бізнесу і годныя ўмовы жыцця людзей.

Сяргей РАХМАНАУ: Форум рэгіянаў Беларусі і Расіі — важнае мерапрыемства, якое таксама праводзіцца па лініі парламентарыяў нашых краін. Мы абмяркоўваем там вельмі многія пытанні з упорам на эканоміку, інвацыі. Гэта сведчанне таго, наколькі сур'ёзна парламентарыі ставяцца да развіцця беларуска-расійскага двухбаковага супрацоўніцтва і бярэць на сябе ў значнай ступені і эканамічны абавязкі.

Сяргей РАХМАНАУ: Чым адрозніваецца парламенцкая дыпламатыя ад дыпламатыі МЗС? Тым, што тут нават больш шырока прадстаўлены чалавечыя фактары.

Афіцыйныя дыпламатычныя работнікі ў прынцыпе не маюць права, што называецца, раскрываць у чалавечым фармаце. Парламентарыі могуць дазваляць сабе больш адкрыта паводзіць сябе з партнёрамі. Пры гэтым ствараецца дадатковы чалавечы ўзровень адносін, які актывна выкарыстоўваецца ўсімі парламентарыямі. Магу сказаць, што на парламенцкім узроўні мы часта атрымліваем інфармацыю больш, чым нашы партнёры з МЗС. Таму нам трэба аб'ядноўваць, не аддзяляць адно ад другога, а дапаўняць. Тады мы будзем паспяхова ў сваіх дзеяннях, і асабліва нам трэба аб'ядноўваць намаганні ў плане парламенцкага вымярэння ва ўзаемадзейнічання з нашымі галоўнымі стратэгічнымі партнёрамі.

Мы, парламентарыі, актывна ўзаемадзейнічаем на прасторы эканомікі. Амаль ва ўсім мерапрыемствах, якія на міжпарламенцкім узроўні праводзяцца, мы закранаем пытанні эканомікі, навуку, тэхналогіі... У канцынацы з нашымі выканаўчымі ўладамі на ўсіх узроўнях, з кіраўніцтвам краіны мы з'яўляем элементам агульнай дзяржаўнай палітыкі на знешнім кантэры.

Галіна ФІЛІПОВІЧ: Галоўная задача ўнутрыдзяржаўнай дыпламатыі, парламенцкай — весці дыялог. Саюз паміж Беларуссю і Расіяй узаемавае нашы палітычныя пазіцыі на міжнароднай арэне. У нас ёсць права ад парламентарыяў Саюзнай дзяржавы рабіць агульныя заявы або звароты.

Парламенцкая дыпламатыя дзяржаў па постсавацкай прасторы сыходзіць з гісторыі Савецкага Саюза. І міжпарламенцкая асамблея краін СНД, і Парламенцкі сход Саюзнай дзяржавы таму павярджэнне — іх з'яўленне тлумачыцца патрэбай саюзных народаў. Інтэграцыйныя працэсы, якія склаліся, патрабавалі свайго працягу.

Сёння Парламенцкі сход актывна працуе на тое, каб аб'ядноўваць нашы заканадаўствы, ствараць спрыяльныя ўмовы для развіцця бізнесу і годныя ўмовы жыцця людзей.

Сяргей РАХМАНАУ: Форум рэгіянаў Беларусі і Расіі — важнае мерапрыемства, якое таксама праводзіцца па лініі парламентарыяў нашых краін. Мы абмяркоўваем там вельмі многія пытанні з упорам на эканоміку, інвацыі. Гэта сведчанне таго, наколькі сур'ёзна парламентарыі ставяцца да развіцця беларуска-расійскага двухбаковага супрацоўніцтва і бярэць на сябе ў значнай ступені і эканамічны абавязкі.

Зараз мы распрацоўваем гэты вопыт у адносінах з іншымі краінамі. Перагаворы ідуць неадзін раз па гэтым тэму. І пяты раз ужо дэмаўнасуецца ў нашым грамадстве.

Станіслаў ТКАЧЭНКА: У сваёй паўсядзённай працы парламентарыі ўсе больш актывна займаюцца міжнароднай дзейнасцю. Для характарыстыкі дзейнасці парламента ў галіне знешняй палітыкі нават прыдумалі такі тэрмін — «дыпламатыя 2.0». Ён датычыцца як парламентаў, так і няўрадавых арганізацый, арганізацый наднацыянальнай улады.

Мы з вялікай цікавасцю сочым у МПА СНД, дзе я таксама працую, за пашырэннем функцый, якія выконваюць інстытуты парламенцкай галіны ўлады ў сферы дыпламатыі, наладжвання стасункаў, рэгулявання эканамічных адносін, гарманізацыі законаў і практыкі іх правапрымянення.

«Нам трэба максімальна выкарыстоўваць парламенцкае вымярэнне, каб прыўнесці ў сістэму міжнародных адносін інтэлект».

Я ў цэлым вельмі высока ацэньваю якасць парламенцкай дыпламатыі, якая практыкуецца і ў рамках Саюзнай дзяржавы, і ў межах іншых інтэграцыйных аб'яднанняў, у якіх нашы дзяржавы ўдзельнічаюць. У прынцыпе, парламенцкая дыпламатыя — дастаткова новы феномен. Традыцыйна яна была маналідай выкананай дзяржаў і органаў і ў выканаўчых уладах. Станаўленне парламенцкай дыпламатыі прыйшлося на перыяд пасля Другой сусветнай вайны — у свеце, і пасля распаду Савецкага Саюза — у нашых дзяржавах.

Той факт, што нашы нацыянальныя парламентарыі актывна карыстаюцца правам удзелу ў поўнамаштабнай дыпламатычнай рабоце і ў двухбаковых адносінах, і ў рамках больш шырокай міжнароднай кааліцыі, кажам пра тое, што парламенцкая дыпламатыя сапраўды збліжаецца з традыцыйнай.

Вольга ЛАЗОРКІНА: Парламенцкае вымярэнне знешняй палітыкі Беларусі мае патрэбу ў дастаткова шырокім асятванні, бо гісторыя парламентарыяў у нашай дзяржаве прайшла вельмі вялікі этап. Мы можам знайсці асобныя яе следы ў XI, XII стагоддзях, калі кажам пра Палацкія княствы. Рэч Паспалітая, у склад якой мы ўваходзілі, была адной з самых дэмакратычных дзяржаў у Еўропе... Пачынаючы з 1991 года мы можам казаць пра тое, што Рэспубліка Беларусь менавіта ў парламенцкім складніку прайшла пэўныя этапы, і мы маем неабходнасць у тым, каб грамадзяне нашай краіны ведалі пра дасягненні, пра знамяны моманты.

Вольга ЛАЗОРКІНА: Не пагаджуся. Дыялог з Захадам працягваецца ўвесь час. Больш за тое, Рэспубліка Беларусь мае пэўную якасць і рэпутацыю як краіны-перагаворчыцы, як пляцоўкі, якая дазваляе абмеркаваць праблемы сусветнага маштабу. Міністэрства замежных спраў неаднаразова пра гэта заяўляла. Нашы ініцыятывы, якія пачыналіся з 1945 года, калі БССР стала краінай-заснавальніцай ААН, фарміравалі наш імідж ужо тады. І пэўны перыяд санкцый не мог аказаць занадта сур'ёзнага ўплыву на нашу рэпутацыю, якая фарміравалася на працягу некалькіх дзесяцігоддзяў, а не пачыналася з 1991 года. Таму для мяне летняя сесія ПА АБСЕ — натуральны інвацыі. Гэта сведчанне таго, наколькі сур'ёзна парламентарыі ставяцца да развіцця беларуска-расійскага двухбаковага супрацоўніцтва і бярэць на сябе ў значнай ступені і эканамічны абавязкі.

Вольга ЛАЗОРКІНА: Не пагаджуся. Дыялог з Захадам працягваецца ўвесь час. Больш за тое, Рэспубліка Беларусь мае пэўную якасць і рэпутацыю як краіны-перагаворчыцы, як пляцоўкі, якая дазваляе абмеркаваць праблемы сусветнага маштабу. Міністэрства замежных спраў неаднаразова пра гэта заяўляла. Нашы ініцыятывы, якія пачыналіся з 1945 года, калі БССР стала краінай-заснавальніцай ААН, фарміравалі наш імідж ужо тады. І пэўны перыяд санкцый не мог аказаць занадта сур'ёзнага ўплыву на нашу рэпутацыю, якая фарміравалася на працягу некалькіх дзесяцігоддзяў, а не пачыналася з 1991 года. Таму для мяне летняя сесія ПА АБСЕ — натуральны інвацыі. Гэта сведчанне таго, наколькі сур'ёзна парламентарыі ставяцца да развіцця беларуска-расійскага двухбаковага супрацоўніцтва і бярэць на сябе ў значнай ступені і эканамічны абавязкі.

Вольга ЛАЗОРКІНА: Не пагаджуся. Дыялог з Захадам працягваецца ўвесь час. Больш за тое, Рэспубліка Беларусь мае пэўную якасць і рэпутацыю як краіны-перагаворчыцы, як пляцоўкі, якая дазваляе абмеркаваць праблемы сусветнага маштабу. Міністэрства замежных спраў неаднаразова пра гэта заяўляла. Нашы ініцыятывы, якія пачыналіся з 1945 года, калі БССР стала краінай-заснавальніцай ААН, фарміравалі наш імідж ужо тады. І пэўны перыяд санкцый не мог аказаць занадта сур'ёзнага ўплыву на нашу рэпутацыю, якая фарміравалася на працягу некалькіх дзесяцігоддзяў, а не пачыналася з 1991 года. Таму для мяне летняя сесія ПА АБСЕ — натуральны інвацыі. Гэта сведчанне таго, наколькі сур'ёзна парламентарыі ставяцца да развіцця беларуска-расійскага двухбаковага супрацоўніцтва і бярэць на сябе ў значнай ступені і эканамічны абавязкі.

Вольга ЛАЗОРКІНА: Не пагаджуся. Дыялог з Захадам працягваецца ўвесь час. Больш за тое, Рэспубліка Беларусь мае пэўную якасць і рэпутацыю як краіны-перагаворчыцы, як пляцоўкі, якая дазваляе абмеркаваць праблемы сусветнага маштабу. Міністэрства замежных спраў неаднаразова пра гэта заяўляла. Нашы ініцыятывы, якія пачыналіся з 1945 года, калі БССР стала краінай-заснавальніцай ААН, фарміравалі наш імідж ужо тады. І пэўны перыяд санкцый не мог аказаць занадта сур'ёзнага ўплыву на нашу рэпутацыю, якая фарміравалася на працягу некалькіх дзесяцігоддзяў, а не пачыналася з 1991 года. Таму для мяне летняя сесія ПА АБСЕ — натуральны інвацыі. Гэта сведчанне таго, наколькі сур'ёзна парламентарыі ставяцца да развіцця беларуска-расійскага двухбаковага супрацоўніцтва і бярэць на сябе ў значнай ступені і эканамічны абавязкі.

Вольга ЛАЗОРКІНА: Не пагаджуся. Дыялог з Захадам працягваецца ўвесь час. Больш за тое, Рэспубліка Беларусь мае пэўную якасць і рэпутацыю як краіны-перагаворчыцы, як пляцоўкі, якая дазваляе абмеркаваць праблемы сусветнага маштабу. Міністэрства замежных спраў неаднаразова пра гэта заяўляла. Нашы ініцыятывы, якія пачыналіся з 1945 года, калі БССР стала краінай-заснавальніцай ААН, фарміравалі наш імідж ужо тады. І пэўны перыяд санкцый не мог аказаць занадта сур'ёзнага ўплыву на нашу рэпутацыю, якая фарміравалася на працягу некалькіх дзесяцігоддзяў, а не пачыналася з 1991 года. Таму для мяне летняя сесія ПА АБСЕ — натуральны інвацыі. Гэта сведчанне таго, наколькі сур'ёзна парламентарыі ставяцца да развіцця беларуска-расійскага двухбаковага супрацоўніцтва і бярэць на сябе ў значнай ступені і эканамічны абавязкі.

Вольга ЛАЗОРКІНА: Не пагаджуся. Дыялог з Захадам працягваецца ўвесь час. Больш за тое, Рэспубліка Беларусь мае пэўную якасць і рэпутацыю як краіны-перагаворчыцы, як пляцоўкі, якая дазваляе абмеркаваць праблемы сусветнага маштабу. Міністэрства замежных спраў неаднаразова пра гэта заяўляла. Нашы ініцыятывы, якія пачыналіся з 1945 года, калі БССР стала краінай-заснавальніцай ААН, фарміравалі наш імідж ужо тады. І пэўны перыяд санкцый не мог аказаць занадта сур'ёзнага ўплыву на нашу рэпутацыю, якая фарміравалася на працягу некалькіх дзесяцігоддзяў, а не пачыналася з 1991 года. Таму для мяне летняя сесія ПА АБСЕ — натуральны інвацыі. Гэта сведчанне таго, наколькі сур'ёзна парламентарыі ставяцца да развіцця беларуска-расійскага двухбаковага супрацоўніцтва і бярэць на сябе ў значнай ступені і эканамічны абавязкі.

Вольга ЛАЗОРКІНА: Не пагаджуся. Дыялог з Захадам працягваецца ўвесь час. Больш за тое, Рэспубліка Беларусь мае пэўную якасць і рэпутацыю як краіны-перагаворчыцы, як пляцоўкі, якая дазваляе абмеркаваць праблемы сусветнага маштабу. Міністэрства замежных спраў неаднаразова пра гэта заяўляла. Нашы ініцыятывы, якія пачыналіся з 1945 года, калі БССР стала краінай-заснавальніцай ААН, фарміравалі наш імідж ужо тады. І пэўны перыяд санкцый не мог аказаць занадта сур'ёзнага ўплыву на нашу рэпутацыю, якая фарміравалася на працягу некалькіх дзесяцігоддзяў, а не пачыналася з 1991 года. Таму для мяне летняя сесія ПА АБСЕ — натуральны інвацыі. Гэта сведчанне таго, наколькі сур'ёзна парламентарыі ставяцца да развіцця беларуска-расійскага двухбаковага супрацоўніцтва і бярэць на сябе ў значнай ступені і эканамічны абавязкі.

Вольга ЛАЗОРКІНА: Не пагаджуся. Дыялог з Захадам працягваецца ўвесь час. Больш за тое, Рэспубліка Беларусь мае пэўную якасць і рэпутацыю як краіны-перагаворчыцы, як пляцоўкі, якая дазваляе абмеркаваць праблемы сусветнага маштабу. Міністэрства замежных спраў неаднаразова пра гэта заяўляла. Нашы ініцыятывы, якія пачыналіся з 1945 года, калі БССР стала краінай-заснавальніцай ААН, фарміравалі наш імідж ужо тады. І пэўны перыяд санкцый не мог аказаць занадта сур'ёзнага ўплыву на нашу рэпутацыю, якая фарміравалася на працягу некалькіх дзесяцігоддзяў, а не пачыналася з 1991 года. Таму для мяне летняя сесія ПА АБСЕ — натуральны інвацыі. Гэта сведчанне таго, наколькі сур'ёзна парламентарыі ставяцца да развіцця беларуска-расійскага двухбаковага супрацоўніцтва і бярэць на сябе ў значнай ступені і эканамічны абавязкі.

Вольга ЛАЗОРКІНА: Не пагаджуся. Дыялог з Захадам працягваецца ўвесь час. Больш за тое, Рэспубліка Беларусь мае пэўную якасць і рэпутацыю як краіны-перагаворчыцы, як пляцоўкі, якая дазваляе абмеркаваць праблемы сусветнага маштабу. Міністэрства замежных спраў неаднаразова пра гэта заяўляла. Нашы ініцыятывы, якія пачыналіся з 1945 года, калі БССР стала краінай-заснавальніцай ААН, фарміравалі наш імідж ужо тады. І пэўны перыяд санкцый не мог аказаць занадта сур'ёзнага ўплыву на нашу рэпутацыю, якая фарміравалася на працягу некалькіх дзесяцігоддзяў, а не пачыналася з 1991 года. Таму для мяне летняя сесія ПА АБСЕ — натуральны інвацыі. Гэта сведчанне таго, наколькі сур'ёзна парламентарыі ставяцца да развіцця беларуска-расійскага двухбаковага супрацоўніцтва і бярэць на сябе ў значнай ступені і эканамічны абавязкі.

Рэспубліка Беларусь заявіць пра сябе як пра дзяржаву. Заявіць аб працэсах, якія адбываюцца ў нашым грамадстве.

Станіслаў ТКАЧЭНКА: Прадстаўніцтва — гэта адна з найважнейшых і самых старажытных функцый дыпламатыі, традыцыйнай і парламенцкай. Бо з'явілася магчымасць прыцягнуць да сябе ўвагу, расказаць пра сваю краіну, уключыцца ў дыялог — гэта найважнейшы сэнс сустрэч, якія праводзяцца ў рамках міжнародных арганізацый. І зразумела, парламенцкая асамблея АБСЕ — гэта найбуйнейшая міжпарламенцкая структура на кантыненте, якая з'яўляецца выдатным форумам, каб расказаць пра краіну.

І Беларусь, і Расія доўгі час сутыкаліся з непараўнаемым, сцяной маўчання ў дыялогу з парламенцкімі структурамі іншых дзяржаў. Старшынства Беларусі ў Парламенцкай асамблеі АБСЕ дае магчымасць не толькі Беларусі, але і Расіі, які партнёры па Саюзнай дзяржаве, унесці ў парадок для пытанні, якія адпавядаюць нашым агульным інтарэсам. Тым больш што спектр пытанняў ў Парламенцкай асамблеі АБСЕ надзвычай шырокі. Сапраўды ўнікальнае магчымасць заключаецца ў тым, што парламентарыі больш чым 50 краін сядуць за адзін стол перагавораў. І мы вельмі спадзяёмся, што ў Беларусі ўсё пройдзе добра і ўсё атрымаецца.

Валерый ВАРАНЕЦКІ: Сапраўды, адбыліся пэўныя геапалітычныя змены ў нашым рэгіёне, якія прывялі да таго, што сёння Беларусь займае вельмі важнае месца ў сусветнай палітыцы, у тым ліку еўрапейскай. Гэта звязана не з нейкімі суб'ектыўнымі фактарамі, а з рэальнай палітыкай, якая адбываецца вакол. Пасля распаду Савецкага Саюза нашы заходнія партнёры ўспрыялі вынікі «халоднай вайны» як уласную перамогу і палічылі, што яны маюць права па сваім разуменні перакроць зоны ўплыву на карце Еўропы і свету.

На самай справе гэта была згаістычная палітыка, якая не ўлічвала інтарэсы новых дзяржаў, якія з'явіліся пасля распаду СССР. Тое, што ў дачыненні да Беларусі рабіў Запад, не адпавядала інтарэсам Еўропы як адзінага цэлага. Еўрапейскі саюз быў зацкаўлены ў тым, каб перафармаваць тры краіны, з якімі ён мажэ, заходзячы са сваіх канрыслівых інтарэсаў. Вядома, для Расіі таксама было вельмі важна захавача тут свае геапалітычныя пазіцыі. Таму гэты перыяд характарызаваўся барацьбой за прастору, у якой актывны ўдзел, як вядома, прымае і ЗША. Пасля ўкраінскіх падзей, які здаецца, да еўрапейскай эліты і палітыкаў пачало даходзіць, што далей так рухацца нельга. Нельга дзвіцца Еўропу на зоны ўплыву. Наадварот, трэба супрацоўнічаць у інтарэсах будавання вялікай, моцнай, канкурэнтаздольнай і квітнеючай Еўропы.

Што да Беларусі, то мы з'яўсёды паважалі і паважам інтарэсы нашых партнёраў і на Захадзе, і на Усходзе. Але і іх заклікаем паважача суверэнітэт і незалежнасць нашай дзяржавы, наша права на правядзенне ўласнай унутранай і знешняй палітыкі зыходзячы з нашых уласных інтарэсаў.

Нам не патрэбны новыя канфлікты ў рэгіёне, нам патрэбны мір і стабільнасць. Беларусь у гэтым сэнсе з'яўляецца донорам стабільнасці і беспякі ў рэгіёне. Гэта наш аб'ектыўны інтарэс. Гэта пачынаючы разумець. Аднаводна, змяняюцца падыходы для нас. Я думаю, што тая палітыка, якую праводзіў раней ЕС у адносінах да сваіх суседзяў, усходніх партнёраў, будзе мяняцца. І яна ўжо мяняецца. Таму што само жыццё патрабуе змен. Неабходна супрацоўнічаць Захад і Усход Еўропы.

Не выпадкова прапанова беларускага боку выйсці на Мінскую сесію ПА АБСЕ з агульнай тэмай умацавання ўзаемагда даверу і супрацоўніцтва ў імя міру і росквіту ў рэгіёне была падтрыманая ўсімі краінамі аднагалосна. Наш заклік быў пачуты. Беларусь з'яўляецца годнай пляцоўкай для перагавораў у інтарэсах супрацоўніцтва ў Еўропе.

Сяргей РАХМАНАУ: Пытанне заключаецца ў тым, што мы не можам выдзяляць АБСЕ з кантэксту развіцця адносін у еўрапейскім рэгіёне і ў свеце ў цэлым. Гэта сесія з'яўляецца вельмі важным мерапрыемствам, але гэта толькі адзін з індыхатараў таго, што адбываецца ў свеце. Тое, што ўпершыню ў гісторыі Парламенцкай асамблеі АБСЕ праводзіцца ў Беларусі, сведчыць, што ў свеце адбываюцца тэктанічныя змены. Сітуацыя ў свеце прымушае палітыкаў пераасэнсоўваць сваю ролю. Яшчэ вельмі далёка да таго стану, калі будзе дадзена аб'ектыўная ацэнка, таму што многія спрабуюць выкарыстоўваць глабальнасць у вузкіх інтарэсах. Гэта шлях у нікуды. Таму я не вельмі аптымістычны з пункту гледжання таго, што адбываецца. Гэта толькі першыя крокі на шляху глабальнага пераасэнсавання падзей.

Беларусь арыентуецца на збалансаванае ўзаемадзейненне з традыцыйнымі стратэгічнымі партнёрамі і спрабуе выбудаваць новы ўзровень адносін з Еўропай і па ўсім свеце. Разам з тым наша краіна застаецца прыхільнай строгаму выкананню ўсіх дамоўнасцяў. Пазіцыя парламентарыяў і кіраўніцтва краіны змяняецца. Мы з'яўсёды адстойвалі свае нацыянальныя інтарэсы, мы выконваем і будзем выконваць свае абавязкі, мы імем выдатныя збалансаваныя ўлічваючы інтарэсы ўсіх партнёраў.

Пры гэтым нам трэба максімальна выкарыстоўваць парламенцкае вымярэнне, каб прыўнесці ў сістэму міжнародных адносін інтэлект і ўмяцці пазіцыі навукова-экспертнай супольнасці ў гэтым узаемадзейненні. Самае галоўнае — павысненне ўзроўню інтэлектуалізацыі.

Аналітычны складнік
«Звязда»: Як Вы лічыце, ці поўнасцю нашы парламентарыі могуць рэалізаваць свой патэнцыял як дыпламаты?»

Сяргей РАХМАНАУ: Цяпер мы перажываем перыяд беспрэцэдэнтнага ўзмацнення актывнасці беларускіх парламентарыяў у калегіях замежных спраў. Мы выказалі прапановы нашым партнёрам, каб на знешнім кантэры мы не абмяжоўваліся пытанямі толькі палітыкі, а яшчэ разглядалі эканоміку. Нашы расійскія партнёры пагадзіліся, што ў сучасным свеце трэба эканамічны блок таксама ўмяцці. Мы падтрымалі адпаведныя рэкамендацыі і будзем іх прасоўваць. На наступным пасяджэнні Камісіі будзем таксама рабіць акцэнт на саюзныя праграмы, на тое, каб мы страгэтычныя напрамкі ў эканоміцы падтрымалі. Мы неадпрацоўваем у такіх найважнейшых для нашых краін галінах, як мікрадзеловыя структуры, дзе мы выступаем сумесна. Вельмі ярка гэта вывелася на апошнім сесіі Міжпарламенцкага саюза, які ўключае каля 180 краін. Мы вельмі цесна ўзаемадзейнічалі з парламентарыямі Расіі на гэтай сесіі.

Разам з тым лічу, што Беларусь неадпрацоўвае з іміджам, сведчаннем чаго з'яўляецца наступная сітуацыя: калі да нас прыязджаюць замежнікі, яны пасля ад'язджаюць з зусім іншым меркаваннем. Магчыма, наша інфармацыйная палітыка і сродкі масавай інфармацыі дзесць не цалкам выконваюць сваю функцыю, бо ёсць мноства спосабаў данесці гэтую інфармацыю да замежных партнёраў.

І яшчэ раз паўтараю: парламенцкае вымярэнне трэба ўсё больш інтэграваць з МЗС, з дзеяннямі выканаўчых уладаў, атрымліваюць аб'ектыўны водгук і аналізаваць іх — гэта значыць трэба павялічваць аналітычны складнік.

І Беларусь, і Расія доўгі час сутыкаліся з непараўнаемым, сцяной маўчання ў дыялогу з парламенцкімі структурамі іншых дзяржаў. Старшынства Беларусі ў Парламенцкай асамблеі АБСЕ дае магчымасць не толькі Беларусі, але і Расіі, які партнёры па Саюзнай дзяржаве, унесці ў парадок для пытанні, якія адпавядаюць нашым агульным інтарэсам. Тым больш што спектр пытанняў ў Парламенцкай асамблеі АБСЕ надзвычай шырокі. Сапра

ПОДЗВІГ ПА ІМЕНІ ГАРЛЫК

Адкрытае акцыянернае таварыства «Белгорхімпрам» займае вядучае месца ў навуковым і практным забеспячэнні калійнай прамысловасці Рэспублікі Беларусь, з'яўляецца галаўным праекціроўшчыкам ААТ «Беларуськалій». Акрамя айчыннага калійнага гіганта на яго рахунку ўдзел у будаўніцтве буйных народнагаспадарчых аб'ектаў у Расіі, Узбекістане і за межамі СНД — Венесуэле і Ізраілю і іншых краін. А ў самым пачатку 2010 года калектыву, які да гэтага не меў агульнабудаўнічай практыкі, выйграў конкурс і прыняў на сябе абавязкі генпадрадчыка па ўзвядзенні ў далёкім Туркменістане найбуйнейшага ў Цэнтральнай Азіі Гарлыкка гора-абагачальнага камбіната па вытворчасці калійных угнаенняў. Шматгадовую і вельмі складаную работу па рэалізацыі праекта, агульны кошт якога склаў 1 мільярд долараў ЗША, інакш як працоўным подзвігам не назавеш. Бо вярта прыняць пад увагу і тысячы кіламетраў, што раздзяляюць дзве краіны, і поўную адсутнасць інфраструктуры на будаўнічай пляцоўцы перад

пачаткам работ за 20 кіламетраў ад дзяржаўнай мяжы з Афганістанам, касмічную гарачыню Каракумаў, надзвычай складаныя геалагічныя ўмовы і шмат іншых цяжкасцяў. Тым не менш у сакавіку гэтага года інтэрнацыянальны аб'ект прыняты ў эксплуатацыю, на-гара пайшла руда. Праектная магутнасць новага прадпрыемства — 1,4 мільёна тон хларыду калію ў год. Наша газета імкнулася трымаць сваіх чытачоў у курсе рэалізацыі праекта ў Туркменістане. Каб зараз даць ім дастаткова інфармацыі для разумення, належнага асэнсавання небывалага ў айчынай практыцы факта, карэспандэнт «Звязды» сустраўся з кіраўнікамі калектыву. У размове прынялі ўдзел генеральны дырэктар ААТ «Белгорхімпрам» Вячаслаў КОРШУН, галоўны інжынер — намеснік генеральнага дырэктара Юрый КАСПЯРОВІЧ, намеснік генеральнага дырэктара па навуковай рабоце і перспектывым развіцці Анатоль ГРЭЧКА, а таксама намеснік па прававой рабоце і кадрах Віктар САРОКІН.

танне, бо працэс атрымання такіх ліцэнзій ў Туркменістане працяглы па часе. Патрэбна адкрыць свой філіял, прадставіць адпаведны пакет дакументаў і гэтак далей. Пытанне мы спрабавалі правесці потым праз праект міжнароднага дагавора з Туркменістанам, таксама не атрымалася. Так што мы, можна сказаць, уваходзілі ў Туркменістан у гэтым сэнсе на агульных падставах. Адкрывалі фі-

Вось яно, багацце Каракумаў!

Карэспандэнт. Чым стаў для калектыву інстытута праект у Туркменістане? Чарговым жыццёвым экзаменам? Стартавай пляцоўкай у рынак? Спосабам самарэалізацыі?..

А. Грэчка. Упершыню «Белгорхімпрам» выйшаў на шырокі рынак СНД яшчэ ў 2007 годзе, калі для кампаніі «Еўрахім» праектаваў Грамячанскі гора-абагачальны камбінат у Валгарадзе і атрымаў карысны міжнародны вопыт. Цесна супрацоўнічалі мы і з буйной канадскай кампаніяй Nasc Company, і гэтая сумесная работа, якая працягвалася да 2010 года, паказала, што беларускія праекціроўшчыкі ў галіне калійнай прамысловасці працуюць на прыстойным міжнародным узроўні. Пазней былі іншыя кантракты, у тым ліку з вядомым расійскім вытворцам мінеральных угнаенняў «Акрон». Так што трамплінам у рынак гэта не назавеш.

Туркменскі праект быў смелым, нават рызыкоўным крокам, але — прадуманым, пралічаным і, што важна, падтрыманым Саветам Міністраў Рэспублікі Беларусь і кіраўніком дзяржавы.

сутыкнуліся з патрэбнасцю, то высветлілася, што канадаўства Туркменістана рэгулюе ўвоз тэхнікі з пэўнымі тэрмінамі эксплуатацыі, а арганізацыі нашага «Мінбуда» не гатовы адправіць туды новую тэхніку. І нам спатрэбілася браць на сябе яшчэ закупку і пастаўку на будоўлю новай тэхнікі.

В. Коршун. Сапраўды, калі азірнуцца, стварэнне ўласнай будаўнічай арганізацыі з'явілася няпростай задачай. Звычайна на

даецца перарасход рэагентаў, адсюль — непажаданыя змены ў сабекошце прадукцыі. І беларускія калійшчыкі з іх шматгадовым вопытам, падрыхтаванымі кадрамі маглі на стадыі запуску беспамылкова і эфектыўна паўплываць на тэхналогію як на рудніку, так і на абагачальнай фабрыцы.

В. Коршун. Руднік не можа быць адразу запушчаны на поўную магутнасць. Для разумення растлумачым: любая залежыць сваю геалогію. І каб атрымаць максімальны эффект ад распрацоўкі радовішча,

Гаспадар калійных нетраў.

Прымяняем страхаванне рызык — мы адзіныя ў свеце пры рэалізацыі кантракта з Туркменістанам змаглі застрахаваць праходку шахтных ствалоў, дзе многа няпэўнага. Нашы юрысты, клапаціючыся пра фінансавую ўстойлівасць, змаглі таксама вярнуць грошы, калі мы трапілі пад санкцыі ЗША, вам пра гэта раскажаў Віктар Віктаравіч.

Карэспандэнт. Ці магу я запытаць: вы падалі дакументы на ўдзел у аб'яўленым конкурсе на будаўніцтва новай абагачальнай фабрыкі побач з Гарлыккам?

В. Коршун. Можаш. Не, не падалі. Справа ў тым, што там умовы конкурсу іншыя. Гэта інвестыйны праект, які запатрабуе ўкладання ўласных рэсурсаў: спатрэбіцца прыкладна мільярд дзвесце — мільярд чатырыста мільёнаў долараў. На сённяшні дзень «Белгорхімпрам» не валодае такім рэсурсам. Сюды змога ўвайсці тая арганізацыя, якая фактычна прафінансуе новабудоўлю. Альбо гэта будзе пул зацікаўленых арганізацый.

Мы гатовы разгледзець прапановы па ўдзеле, але на ўзроўні субпадраду, а не генпадраду. Як праектная і навуковая арганізацыя з набывым вопытам, з веданнем мясцовых умоў і іншых асаблівасцяў новага праекта, які ў многім будзе паўтараць гарлыккі. Мы гатовы падставіць пляч.

А. Грэчка. Па нашай інфармацыі, да конкурсу рытукоўца кітайскія, турэцкія і расійскія кампаніі.

Карэспандэнт. Здаецца, спачываць на лаўрах ніхто з вас не збіраецца. Якія задачы сёння стаяць перад інстытутам?

В. Коршун. У першую чаргу, мадэрнізацыя абсталявання і праграма забеспячэння, актыўны пераход на аб'ёмнае, трохмернае праектаванне, што дазволіць забяспечыць яшчэ больш высокі ўзровень навуковых распрацовак і самаго праектавання. Мерапрыемствы для гэтага падрыхтаваны, і пачалося іх укараненне ў жыццё. Са сваімі складанасцямі, не без таго, але тут — тэма для асобнай размовы.

А яшчэ — аптымізацыя нашых бізнес-працэсаў. Бо на сённяшні дзень на рынку дастаткова сур'ёзная канкурэнцыя. Скажам, гэтыя кірункі вельмі сур'ёзна развіваюцца ў Кітаі і Расіі.

У ліку найважнейшых задач — стабілізацыя калектыву, які паказаў сябе з найлепшага боку. Падрыхтаваць праекціроўшчыка для горнай прамысловасці няпроста, ён павінен быць добрым спецыялістам, інакш любая яго памылка паставіць пад удар работу занадта многіх людзей пад зямлёй. Вось чаму важна захаваць кадры ад «расцягвання» па канкуруючых праектных арганізацыях, што становіцца цэлай праблемай. І рыхтаваць новыя. Заўтрашні спецыялістаў трэба расціць ужо з ліку студэнцкай моладзі. На тыдні запланавана сустрэча з вялікай дэлегацыяй з Санкт-Пецярбургскага горнага ўніверсітэта, ускладаем на гэтую знамітаму навуковую ўстаноў сур'ёзнае назаеі. (Такая сустрэча адбылася, «Звязда» раскажала пра яе. — Аўт.).

Працягваем працаваць у расійскім напрамку і ў напрамку Паўднёва-Усходняй Азіі, не забываючы пры гэтым пра патрэбы дамашніх. У нас паранешішаму шмат работ на родным «Беларуськаліі», дома ўдзельнічаем у розных новых праектах, у тым ліку ва ўзвядзенні абагачальнай фабрыкі ў Петрыкаве. Праект складаны, перш за ўсё з-за сцісласці тэрмінаў яго ажыццяўлення. За дастаткова кароткі перыяд часу трэба выканаць значны аб'ём работ.

А. Грэчка. Петрыкаўскае радовішча — новае для нас, і да яго павіна быць адаптавана і нарматыўная база, што дазволіць яго эксплуатаваць. А там свае асаблівасці. Якасны састаў руды некалькі іншы, і тэхналогія здабычы павіна ўдасканальвацца.

Ю. Каспяровіч. Значыць, патрэбны далейшы сур'ёзны ўдзел нашай навукі ў праекце. Тым больш, што мы на самай справе адзінае прадпрыемства на постсавецкай прасторы, якое цалкам захавала ў сабе абедзве часткі — праектную і навуковую.

Паўтараю сказанае Вячаславам Іванавічам: нам таксама надзвычай важна захаваць людзей, што маюць навыкі, вопыт, а з іх дапамогай выхоўваць новых спецыялістаў, якія панясучь добрае імя «Белгорхімпрама» далей.

Гутарыў Уладзімір ХІП'КЕВІЧ. УНП 600024712

тэе патрэбны не адзін дзясятка гадоў, нават каб будаваць нешта ў Беларусі. А мы стваралі аўтаномную (у сэнсе, аддаленую геаграфічна) буйную будаўнічую арганізацыю, якая нараўне з іншымі магла ажыццяўляць сваю дзейнасць.

Скажам каротка пра субпадрадчыкаў. На пачатковым этапе для выканання работ на паверхні і горных работ была прыцягнута турэцкая кампанія. Эфекту, якога чакалі, не атрымалася, і хоць на пераправе коней не мяняюць, давалася гэта зрабіць. Аператыўна падключыліся Міністэрства архітэктуры і будаўніцтва Рэспублікі Беларусь і салгорская кампанія «Шахтаспецбуд», яна паспяхова справілася з нейтралізацыяй воднапрацяў пры праходцы шахтных ствалоў. А работа пайшла пад куратарствам ААТ «Беларуськалій», якое было асабліва шчыльным і эфектыўным на завяршальным этапе. У гэтым ёсць вялікая логіка, калі спецыфічныя аб'екты «вядуць» тыя, хто такія аб'екты ўжо эксплуатае і мае досвед.

важна акуратна падысці да таго месца, дзе знаходзіцца асноўны масіў пароды — так званыя панэлі, у якіх і залегае кандыцыйная руда. Каб не ўпусціць значную частку карыснага рэчыва, мы прасвідравалі ствол крыху воддалей, як бы збоку. Побач калейнага двора з усёй «гаспадаркай». І адтуль паступова прасоўваемся да асноўных залежаў кандыцыйнай руды. Сёння пакуль што пабочныя выпрацоўкі даюць не самую насычаную руду, прадукт так і называецца: руда з падрыхтоўкі. Асноўны масіў і асноўны прадукт — наперадзе, да яго патрэбна дайсці.

Па праекце і кантракце выхад на поўную магутнасць плануецца на працягу трох гадоў пасля пуску. Не ўсе нашы крытыкі гэта разумеюць.

Варта мець на ўвазе, што падпісаныя намі кантракт — не толькі кантракт двух суб'ектаў гаспадарання, але і двух урадаў, які прымаюць і ажыццяўляюць пад патранажам, а значыць і кантролем кіраўнікоў дзяржаў. Што, у прыватнасці, выклікае неабходнасць даваць пастаянна тым ці іншым тлумачэнні. І важна, каб тлумачэнні былі абгрунтаваныя, прафесійныя, сумленныя.

Асаблівасць праекта яшчэ і ў тым, што ў яго практычна пастаянна ўносяцца тым ці іншым зменамі, выклікаючы складаныя геалагічныя, вытворчыя абставіны. У свой час, у 60-я гады, радовішча было не да канца вивучана. Дэтальнай інфармацыі мы не мелі, таму правялі дадатковае вивучэнне і карэкціроўку праекта. На «Беларуськаліі» мы працуем на рудніках, што ўсталяныя, паўвека эксплуатаюцца і столькі ж вивучаныя, і то ўзнікае неабходнасць карэкціровак. Такія спецыфіка горнай вытворчасці.

В. Сарокін. На паспяховае выкананне акцыянерным таварыствам праекта накіраваны Указ Прэзідэнта №398 ад 30.07.2010 года. Адпаведныя нарматыўныя дакументы прыняты і Прэзідэнтам Туркменістана, дзе былі таксама прадугледжаны пэўныя прэфэрэнцыі для ўдзельнікаў будаўніцтва. Праўда, не ўсе, якія мы планавалі пры падпісанні кантракта. У тым ліку «выпала» прызначэнне ліцэнзій Рэспублікі Беларусь на тэрыторыі Туркменістана. Гэта важнае пы-

I — сённяшні дзень Гарлыкка.

Параўнаеце два здымкі, што стаяць побач. Так пачыналася будоўля сярод пустыні...

будаўнічай тэхнікі. Бо з самага пачатку планавалася, што можна абысціся без удзелу беларускіх будаўнікоў. Потым высветлілася, што — не, і давалася ўсё хуценька ствараць і набываць.

Ю. Каспяровіч. Правільна сказана: на момант стварэння ўласнай будаўнічай арганізацыі мы не мелі нават экскаватара. А калі

Уяўленне пра маштаб аддзялення згушчэння дае аўтамабіль справа ўнізе. На заднім плане пасялак часовага пражывання і блізкае горы.

важна акуратна падысці да таго месца, дзе знаходзіцца асноўны масіў пароды — так званыя панэлі, у якіх і залегае кандыцыйная руда. Каб не ўпусціць значную частку карыснага рэчыва, мы прасвідравалі ствол крыху воддалей, як бы збоку. Побач калейнага двора з усёй «гаспадаркай». І адтуль паступова прасоўваемся да асноўных залежаў кандыцыйнай руды. Сёння пакуль што пабочныя выпрацоўкі даюць не самую насычаную руду, прадукт так і называецца: руда з падрыхтоўкі. Асноўны масіў і асноўны прадукт — наперадзе, да яго патрэбна дайсці.

А. Грэчка. На ўсё ёсць аб'ектывныя і нават суб'ектывныя прычыны. Першалачкава ім аддалі абарону шахтных ствалоў ад падтаплення, бо работы вяліся ў пустыні, і калі пачыналі, то не мелі ні электрычнасці, ні пастаянных крыніц вады. А для іх метад струйнай цэментцыі грунтоў нічога гэтага не патрэбна. Працуе аўтаномная ўстаноўка для свідравання і ўзводзіць заслонку навакол шахтнага ствала. І іншага выйсця, як даверыцца калегам, у нас не было.

Будаўніцтва грунтоцэментных заслон было на мяжы магчымага, на вялікай глыбіні — каля 75—90 метраў (сусветнага такога вопыту не мелася), што, у выніку, і паўплывала. Да таго ж, турэцкім бокам не заўсёды вытрымлівалася тэхналогія. А там абодвоннасць грунтоў фантастычная — прагнозныя воднапрацяўкі дасягалі 3-4 тысяч кубаметраў вады ў гадзіну. Паказчык добрага гародскага водазабора. І такую шалёную ваду, якая рвалася ў ствол, трэба было спыніць раз і назаўсёды.

І атрымалася тое, што атрымалася — істотная затрымка па часе. У выніку мы муслі прымяніць айчыныя, правяраны метад замарозкі грунтоў навакол шахтных ствалоў.

Карэспандэнт. Інстытут прыняў на сябе не ўласцівыя праектнай арганізацыі абавязкі. Акрамя ўсяго іншага, вам давалася на хаду перайнаваць псіхалогію, ментальнасць людзей ва ўласным калектыве, ці не так?

В. Коршун. Вельмі важнай акалічнасцю, якую мы муслі прыняць пад увагу з самага пачатку, быў якраз менталітэт супрацоўнікаў інстытута, якія заўсёды займаліся толькі навуковымі распрацоўкамі, праектаваннем, падрыхтоўкай належнага дакумента — праекта. Тут і адбывалася самая вялікая лямка — псіхалогія, калектывнай свядомасці, калі хочаце. Перабудова калектыву адбывалася на хаду, была на гэтым шляху і адчувальныя для нас страты — не ўсе вытрымалі новую для сябе спецыялізацыю і работу ў новых вытворчых умовах. Нагрузка на супрацоўнікаў узрасла невымерна. Напрыклад, калі ў пятніцу ўвечары дырэктар з будоўлі тэлефанаваў сваім намеснікам у

Мінск і ставіў задачу ў панядзелак раніцай выдаць гатовае праектнае рашэнне той ці іншай няштатнай сітуацыі, людзі адразу вярталіся на рабочыя месцы і за два выхадныя дні спраўляліся. А тыя, хто знаходзіўся ў працяглых камандзіроўках на аб'екце ці мусілі пастаянна «мататца» з Мінска ў Ашхабад, і адтуль яшчэ за сотні кіламетраў у Гарлык, павінен быў прымаць які данасць небыўную аддаленасць аб'екта, ствалоў ад падтаплення, бо работы вяліся ў пустыні, і калі пачыналі, то не мелі ні электрычнасці, ні пастаянных крыніц вады. А для іх метад струйнай цэментцыі грунтоў нічога гэтага не патрэбна. Працуе аўтаномная ўстаноўка для свідравання і ўзводзіць заслонку навакол шахтнага ствала. І іншага выйсця, як даверыцца калегам, у нас не было.

Будаўніцтва грунтоцэментных заслон было на мяжы магчымага, на вялікай глыбіні — каля 75—90 метраў (сусветнага такога вопыту не мелася), што, у выніку, і паўплывала. Да таго ж, турэцкім бокам не заўсёды вытрымлівалася тэхналогія. А там абодвоннасць грунтоў фантастычная — прагнозныя воднапрацяўкі дасягалі 3-4 тысяч кубаметраў вады ў гадзіну. Паказчык добрага гародскага водазабора. І такую шалёную ваду, якая рвалася ў ствол, трэба было спыніць раз і назаўсёды.

І атрымалася тое, што атрымалася — істотная затрымка па часе. У выніку мы муслі прымяніць айчыныя, правяраны метад замарозкі грунтоў навакол шахтных ствалоў.

Карэспандэнт. Інстытут прыняў на сябе не ўласцівыя праектнай арганізацыі абавязкі. Акрамя ўсяго іншага, вам давалася на хаду перайнаваць псіхалогію, ментальнасць людзей ва ўласным калектыве, ці не так?

В. Коршун. Вельмі важнай акалічнасцю, якую мы муслі прыняць пад увагу з самага пачатку, быў якраз менталітэт супрацоўнікаў інстытута, якія заўсёды займаліся толькі навуковымі распрацоўкамі, праектаваннем, падрыхтоўкай належнага дакумента — праекта. Тут і адбывалася самая вялікая лямка — псіхалогія, калектывнай свядомасці, калі хочаце. Перабудова калектыву адбывалася на хаду, была на гэтым шляху і адчувальныя для нас страты — не ўсе вытрымалі новую для сябе спецыялізацыю і работу ў новых вытворчых умовах. Нагрузка на супрацоўнікаў узрасла невымерна. Напрыклад, калі ў пятніцу ўвечары дырэктар з будоўлі тэлефанаваў сваім намеснікам у

Мінск і ставіў задачу ў панядзелак раніцай выдаць гатовае праектнае рашэнне той ці іншай няштатнай сітуацыі, людзі адразу вярталіся на рабочыя месцы і за два выхадныя дні спраўляліся. А тыя, хто знаходзіўся ў працяглых камандзіроўках на аб'екце ці мусілі пастаянна «мататца» з Мінска ў Ашхабад, і адтуль яшчэ за сотні кіламетраў у Гарлык, павінен быў прымаць які данасць небыўную аддаленасць аб'екта, ствалоў ад падтаплення, бо работы вяліся ў пустыні, і калі пачыналі, то не мелі ні электрычнасці, ні пастаянных крыніц вады. А для іх метад струйнай цэментцыі грунтоў нічога гэтага не патрэбна. Працуе аўтаномная ўстаноўка для свідравання і ўзводзіць заслонку навакол шахтнага ствала. І іншага выйсця, як даверыцца калегам, у нас не было.

Будаўніцтва грунтоцэментных заслон было на мяжы магчымага, на вялікай глыбіні — каля 75—90 метраў (сусветнага такога вопыту не мелася), што, у выніку, і паўплывала. Да таго ж, турэцкім бокам не заўсёды вытрымлівалася тэхналогія. А там абодвоннасць грунтоў фантастычная — прагнозныя воднапрацяўкі дасягалі 3-4 тысяч кубаметраў вады ў гадзіну. Паказчык добрага гародскага водазабора. І такую шалёную ваду, якая рвалася ў ствол, трэба было спыніць раз і назаўсёды.

І атрымалася тое, што атрымалася — істотная затрымка па часе. У выніку мы муслі прымяніць айчыныя, правяраны метад замарозкі грунтоў навакол шахтных ствалоў.

Карэспандэнт. Інстытут прыняў на сябе не ўласцівыя праектнай арганізацыі абавязкі. Акрамя ўсяго іншага, вам давалася на хаду перайнаваць псіхалогію, ментальнасць людзей ва ўласным калектыве, ці не так?

В. Коршун. Вельмі важнай акалічнасцю, якую мы муслі прыняць пад увагу з самага пачатку, быў якраз менталітэт супрацоўнікаў інстытута, якія заўсёды займаліся толькі навуковымі распрацоўкамі, праектаваннем, падрыхтоўкай належнага дакумента — праекта. Тут і адбывалася самая вялікая лямка — псіхалогія, калектывнай свядомасці, калі хочаце. Перабудова калектыву адбывалася на хаду, была на гэтым шляху і адчувальныя для нас страты — не ўсе вытрымалі новую для сябе спецыялізацыю і работу ў новых вытворчых умовах. Нагрузка на супрацоўнікаў узрасла невымерна. Напрыклад, калі ў пятніцу ўвечары дырэктар з будоўлі тэлефанаваў сваім намеснікам у

Абагачэнне руды адбываецца ў аддзяленні флатацыі.

ВНИМАНИЕ! Впервые электронные торги по продаже земельных участков гражданам Республики Беларусь, иностранным гражданам и лицам без гражданства

ИЗВЕЩЕНИЕ О ПРОВЕДЕНИИ ЭЛЕКТРОННЫХ ТОРГОВ

по продаже земельных участков в частную собственность гражданам Республики Беларусь и права заключения договоров аренды земельного участка для строительства и обслуживания многоквартирного жилого дома

Организатор электронных торгов: Михановичский сельский исполнительный комитет, Минская обл., Минский район, аг. Михановичи, пер. Садовый, 8, тел.: (017) 545 10 25, 503 71 67, 545 10 23, тел. моб. 8 (029) 165 98 22. Оператор электронной торговой площадки: открытое акционерное общество «Белорусская универсальная товарная биржа». Электронный адрес электронной торговой площадки: www.et.btb.by.

Дата проведения электронных торгов: 4 августа 2017 года
Время проведения электронных торгов устанавливается ОАО «Белорусская универсальная товарная биржа» на электронной торговой площадке «БУТБ-Имущество»

№ п/п	Адрес земельного участка	Кадастровый номер	Площадь земельного участка, га	Инженерная инфраструктура*	Начальная (стартовая) цена земельного участка (руб.)	Сумма задатка, (руб.)	Расходы по подготовке (руб.)
1	Минский район, Михановичский с/с, д. Березина	623684200601000080	0,1500	Подъездные пути, электричество	12985,00	1298,50	1281,00 + расходы на размещение информации в СМИ и на ЭТП
2	Минский район, Михановичский с/с, д. Гребенка	623684201601000067	0,0988	Подъездные пути, электричество	3455,00	345,50	1818,64 + расходы на размещение информации в СМИ и на ЭТП
3	Минский район, Михановичский с/с, д. Котляги, У-20	623684203601000214	0,1477	Подъездные пути, электричество, газ	19800,00	1980,00	расходы на размещение информации в СМИ и на ЭТП + 923,25 руб.
4	Минский район, Михановичский с/с, д. Михановичи	623684204101000188	0,1500	Подъездные пути, электричество, газ	8975,00	897,500	расходы на размещение информации в СМИ и на ЭТП + 923,25 руб.
5	Минский район, Михановичский с/с, д. Михановичи, У-3	623684204101000216	0,0906	Свет, газ в ближайшей перспективе, подъездные пути местного значения *	5580,67	558,07	1992,92 + расходы на размещение информации в СМИ и на ЭТП
6	Минский район, Михановичский с/с, д. Михановичи, У-4	623684204101000220	0,0906	Свет, газ в ближайшей перспективе, подъездные пути местного значения *	5580,67	558,07	1992,92 + расходы на размещение информации в СМИ и на ЭТП
7	Минский район, Михановичский с/с, д. Михановичи, У-105	623684204101000237	0,1181	Свет, газ в ближайшей перспективе, подъездные пути местного значения *	3671,39	367,14	1719,26 + расходы на размещение информации в СМИ и на ЭТП
8	Минский район, Михановичский с/с, д. Михановичи, У-106	623684204101000236	0,1258	Свет, газ в ближайшей перспективе, подъездные пути местного значения *	3910,76	391,08	1768,51 + расходы на размещение информации в СМИ и на ЭТП

* в разделе «инженерная инфраструктура» указаны коммуникации, которые имеются в данном населенном пункте. Подразумевается, что указанные коммуникации возможно только в соответствии с техническими условиями: мы на инженерно-техническое обеспечение соответствующего объекта, выполняемыми эксплуатирующими и согласующими организациями.

По датам №1-8 осуществляется продажа земельных участков в частную собственность гражданам Республики Беларусь. По датам №7-8 осуществляется продажа права заключения договоров аренды земельного участка в аренду на срок 99 лет гражданам Республики Беларусь, иностранным гражданам, лицам без гражданства.

Задаток для участия в электронных торгах перечисляется на текущий (расчетный) счет № BY60AKBB301200006694000000 в ОАО «АСБ Беларусбанк» в г. Минске, код банка АКБВВУХ2, УНП 190542056, получатель платежа – ОАО «Белорусская универсальная товарная биржа». Срок внесения задатка – до подачи заявления на участие в электронных торгах. Назначение платежа: внесение суммы задатка на участие в торгах. Окончание приема заявлений на участие в электронных торгах с прилагательными к ним документами – 31 июля 2017 года, 15.00. Лицо, желающее принять участие в электронных торгах в отношении нескольких предметов электронных торгов, вносит задатки в размере, установленном для каждого из этих предметов. Оплата стоимости предметов торгов осуществляется по безналичному расчету за белорусские рубли. Осмотр земельных участков на местности производится желающими самостоятельно в удобное для них время. Электронные торги проводятся в порядке, установленном Положением о порядке проведения электронных торгов по продаже государственного имущества, включая земельные участки, права заключения договоров аренды государственного имущества, в том числе земельных участков.

ЯНУШКОВИЧСКИЙ СЕЛЬСКИЙ ИСПОЛНИТЕЛЬНЫЙ КОМИТЕТ

проводит аукцион по продаже земельных участков в частную собственность гражданам Республики Беларусь для обслуживания многоквартирных жилых домов 03.08.2017 г. в 10.00 по адресу: Логойский район, д. Янушковичи, ул. Школьная, д. 10

№ п/п	Адрес земельного участка	Площадь земельного участка	Наименование инженерных сетей	Начальная цена (бел. руб.)	Задаток (бел. руб.)	Расходы документации
1	д. Хоружичи, ул. Лесная, 16, кадастровый номер 623288016101000066	0,1285 га		2 478 руб. 92 коп.	495 руб. 78 коп.	1 317 руб. 2 коп.
2	д. Мочулиши, ул. Пискарев, 15Б, кадастровый номер 623288010101000022	0,1599 га		1 912 руб. 64 коп.	382 руб. 53 коп.	1 562 руб. 04 коп.
3	д. Великие Бесяды, ул. Поселковая, 27 А, кадастровый номер 623288001601000094	0,2125 га	подъездные пути удовлетворительные	3 773 руб. 67 коп.	754 руб. 73 коп.	1 315 руб. 65 коп.

Задаток перечисляется на р/счет 3600619171104 ОАО «АСБ Беларусбанк», код 795, УНП 600537220, ОКПО 04431642, Янушковичский сельский исполнительный комитет, код платежа 04901. Победитель аукциона обязан в течение 10 (десяти) рабочих дней после утверждения протокола о результатах аукциона внести плату за земельный участок и возместить расходы, связанные с подготовкой документации. Аукцион состоится 03.08.2017 г. в 10.00 по адресу: Логойский район, д. Янушковичи, ул. Школьная, д. 10. Заявления на участие и необходимые документы принимаются до 29.07.2017 г. (последний день подачи заявления – 28.07.2017 г. до 17.00 по адресу: Логойский район, д. Янушковичи, ул. Школьная, д. 10. Контактные телефоны: (8 01774) 57 4 35, 57 4 99

ПРАВИЛА ПРОВЕДЕНИЯ РЕКЛАМНОЙ ИГРЫ

«ПОЧУВСТВУЙ ВКУС ЛЕТА «ЗАМОК»!»

- Организатор Рекламной игры.** Общество с ограниченной ответственностью «360 медиа групп», далее именуемое «Организатор», адрес: 223051, Минская обл., Минский р-н, п. Колодищи, ул. Минская, дом 5, корп. 18. Зарегистрировано решением Минского городского исполнительного комитета №0046451 от 11 апреля 2008 г. в Едином государственном реестре юридических лиц и индивидуальных предпринимателей за №690318126, свидетельство о государственной регистрации выдано 24 апреля 2008 г.
- Наименование Рекламной игры.** Рекламная игра, проводимая Организатором, носит название «Почувствуй вкус лета с ТЦ «Замок»!».
- Территория проведения Рекламной игры.** Рекламная игра «Почувствуй вкус лета с ТЦ «Замок»!» проводится в ТЦ «Замок», г. Минск, пр-т Победителей, 65.
- Срок начала и окончания Рекламной игры.** Рекламная игра проводится с 1 июля 2017 года по 22 августа 2017 года включительно (включая период розыгрышей и вручения призов).
- Состав комиссии по проведению Рекламной игры.** Председатель комиссии – Реут Юрий Леонидович, директор ООО «360 медиа групп». Заместитель Председателя комиссии – Баджко Алевкс Вячеслава, зам. директора ООО «360 медиа групп». Члены комиссии:
  - 1. Виктор Карпачин, креативный инвент-менеджер ООО «360 медиа групп»;
  - 2. Реут Александр Станиславович, специалист ООО «360 медиа групп»;
  - 3. Бутевич Татьяна Николаевна, заместитель управляющего по общественному питанию филиала ООО «Табак-инвест» «Робинзон клуб».
- Наименование товаров, в целях стимулирования реализации которых проводится Рекламная игра.** Игра проводится в целях стимулирования реализации товаров (билетов) в кинотеатре «Замок», услуг в развлекательном центре «Discovery XL» и «Discovery Maxi» и на ледовом катке в ТЦ «Замок» по адресу: пр-т Победителей, 65.
- Участники Рекламной игры.**
  - 7.1. Участниками Рекламной игры могут быть физические лица, граждане Республики Беларусь, а также иностранные граждане и лица без гражданства, имеющие вид на жительство в Республике Беларусь и постоянно проживающие на территории Республики Беларусь, достигшие 18 лет.
  - 7.2. Участниками Игры не могут быть лица, состоящие в трудовых отношениях с Организатором, супруг (супруга) таких лиц, их близкие родственники, лица, находящиеся с такими лицами в отношениях свойства, а также члены комиссии по проведению Игры.
- Условия участия в Рекламной игре:**
  - 8.1. Для участия в Рекламной игре необходимо в период с 1 июля 2017 года по 1 августа 2017 года включительно:
    - 8.1.1. Совершить покупку билетов в Кинотеатр «Замок» (можно регистрировать как электронный, так и кассовый чек) или оплату услуги в ТЦ «Замок» в Развлекательном центре «Discovery XL» и «Discovery Maxi» (участвуют только чеки на посещение детской игровой площадки «Лабиринт» и на Ледовом катке в ТЦ «Замок» (участвуют чеки только на посещение Ледового катка).
    - 8.1.2. Заполнить регистрационную форму на сайте www.tasteofminsk.by (далее – «сайт»);
    - 8.1.3. Контактный телефон, контактный номер, электронный адрес (будет использован Организатором при уведомлении участника о выигрыше), код авторизации чека, дата совершения покупки (согласно соответствующего кассового чека), сумма чека в белорусских рублях.
  - 8.2. Необходимо сохранять кассовый чек оплаты услуг или покупки в течение всего периода проведения Рекламной игры.
  - 8.3. В случае возврата билета кассовый чек изымается у покупателя и не может участвовать в Рекламной игре.
  - 8.4. Каждый зарегистрированный чек, соответствующий условиям Рекламной игры, участвует в розыгрыше. Регистрация каждого нового чека осуществляется через заполнение новой регистрационной формы на сайте.
  - 8.5. Один чек может принимать участие в Рекламной игре только один раз. В случае если один и тот же чек будет внесен в регистрационную форму на Сайт более одного раза, он будет регистрироваться только один раз по факту первого ввода данных и участвовать в розыгрыше на основании такой регистрации.
  - 8.6. Определение участников Рекламной игры производится по чекам. Порядковые номера присваиваются Организатором по дате и времени регистрации данных через сайт.
- Состав и размер призового фонда.** Призовой фонд Рекламной игры сформирован за счет имущества и денежных средств Организатора. Общий размер Призового фонда со-

№	Наименование	Количество, шт.	Цена единицы с НДС, BYN	Всего с НДС, бел. BYN
1	Сертификат на билет на один из дней фестиваля tasteofminsk (by 19.08.17 или 20.08.17) на одного человека. Срок проведения фестиваля 18-20 августа 2017 года	50	50,00	2500,00
2	Подарочный сертификат (на посещение 1 человека в СПА-комплексе «Аqua spa Robinson Club») на целый день. Срок действия сертификата – с 15 августа 2017 года по 15 ноября 2017 года	10	150,00	1500,00
3	Денежный приз для уплаты подоходного налога	10	5,83	58,3
4	Подарочный сертификат на аренду стандартного коттеджа (1 сутки) «Robinson Club». Срок действия сертификата – с 15 августа 2017 года по 15 ноября 2017 года	1	450,00	450,00
5	Денежный приз для уплаты подоходного налога	1	50,66	50,66
ИТОГО				4 558,96

- Место, дата, время и порядок розыгрыша призового фонда, порядок определения выигрышного участника Рекламной игры.**
  - 10.1. За время Рекламной игры будут проведены один розыгрыш, в котором будут выбраны победители и будут разыграны призы в последовательности, указанной в п. 9 данных правил.
  - 10.2. Розыгрыш Призового фонда проводится 4 августа 2017 года в 12.00 открыто в присутствии Комиссии по адресу Проспект Победителей, 7а, 19-й этаж, офис 59.
  - 10.3. К моменту розыгрыша данные об участниках Игры формируются в Список Участников. Каждому участнику Рекламной игры в Списке Участников последовательно присваивается индивидуальный порядковый номер по дате и времени регистрации данных на сайте. Все порядковые номера имеют одинаковую длину.
  - 10.4. Для проведения розыгрыша используется специальный вращающийся барабан и набор шаров в количестве 10 штук с номерами от 0 по 9.
  - 10.5. Из состава Комиссии выбирается секретарь для извлечения шаров из барабана. Определение выигрышного номера получателя Приза происходит путем его формирования слева направо из номеров шаров, поочередно извлекаемых из барабана.
  - 10.6. Для определения цифры первого слева разряда выигрышного номера в протокол, производится проверка на наличие полученной комбинации цифр разрядов в соответствующих разрядах порядковых номеров в Списке Участников и при наличии совпадения выпавший номер шара записывается в соответствующий разряд выигрышного номера.
  - 10.7. После этого в барабан загружаются все десять шаров, шары перемешиваются, и из барабана извлекается шар, номер которого определяет цифру следующего разряда выигрышного номера. Номер шара вносится в протокол, производится проверка на наличие полученной комбинации цифр разрядов в соответствующих разрядах порядковых номеров в Списке Участников и при наличии совпадения выпавший номер шара записывается в соответствующий разряд выигрышного номера. В противном случае извлеченный шар не возвращается в барабан, и секретарь извлекает следующий шар. Шары извлекаются до тех пор, пока полученная комбинация цифр разрядов не попадет в диапазон соответствующих разрядов порядковых номеров в Списке Участников.
  - 10.8. После этого в барабан загружаются все десять шаров, шары перемешиваются, и из барабана извлекается шар, номер которого определяет цифру следующего разряда выигрышного номера. Номер шара вносится в протокол, производится проверка на наличие полученной комбинации цифр разрядов в соответствующих разрядах порядковых номеров в Списке Участников и при наличии совпадения выпавший номер шара записывается в соответствующий разряд выигрышного номера. В этом же сроки Победителю необходимо предоставить следующие сведения: фамилия, имя, отчество, дата рождения, серия, номер, срок действия, дата и место выдачи документа, удостоверяющего личность.
  - 10.9. 50 сертификатов на билет на один из дней фестиваля tasteofminsk (by 19.08.17 или 20.08.17) на одного человека передаются

ставляет четыре тысячи пятьсот пятьдесят восемь белорусских рублей, двести шесть копеек.

- Победителя через email, указанный при регистрации до 18 августа 2017 года. При посещении фестиваля данные билеты необходимо предоставить в распечатанном виде.
- Следующие призы вручаются Победителям лично по адресу: Минский р-н, п. Ратомка, 16/1 «Robinson Club» по 22 августа 2017 года включительно по предварительной договоренности с организаторами на определенную дату и время вручения:
  - 10 Подарочных сертификатов (на посещение 1-го человека в СПА-комплексе «Аqua spa Robinson Club») на целый день и денежный приз для уплаты подоходного налога согласно п. 9 данных правил.
  - 1 Подарочный сертификат на аренду стандартного коттеджа (1 сутки) «Robinson Club» и денежный приз для уплаты подоходного налога согласно п. 9 данных правил.
- При получении приза необходимо предъявить Организатору документ, удостоверяющий личность, и выигрышный чек. Фактом получения Победителем приза, является акт передачи приза, подписанный Победителем.
- В случае если Победитель не явился за получением приза в указанные сроки (ввиду его отъезда, смены места жительства и/или телефона, болезни и др.), победитель теряет право на получение приза, и приз данного победителя остается в распоряжении Организатора.
- Победитель не вправе передать право на получение приза другому лицу.
- Денежная компенсация стоимости приза не производится.
- При получении призов Победители несут все права и обязанности по уплате подоходного налога в бюджет Республики Беларусь. Начисление, удержание и перечисление подоходного налога производится в порядке, установленном Особой частью Налогового кодекса Республики Беларусь, и осуществляется Организатором Рекламной игры. Удержание с победителей Рекламной игры подоходного налога, исчисленного Организатором в соответствии с законодательством Республики Беларусь, производится Организатором (выступающим налоговым агентом) в момент выдачи приза из денежной части приза – денежная часть приза удерживается Организатором для уплаты подоходного налога в установленном размере.
- Победители Рекламной игры, претендующие на получение приза, обязуются заполнить и подписать все необходимые для его получения документы, предоставляемые Организатором, выполнить все условия, предусмотренные Правилами, а также формальности, необходимые для получения приза.
- Организатор Рекламной игры не несет ответственности за любые риски, связанные с повреждением Призов и их эксплуатацией, возникшие после передачи Призов Победителям.
- Порядок информирования об условиях и результатах Рекламной игры.** Правила проведения Рекламной игры вместе с реквизитами государственной регистрации публикуются до начала Рекламной игры в газете «Звезда», а также размещаются на сайте Организатора www.tasteofminsk.by. Сведения о результатах розыгрыша публикуются до 11 августа 2017 года включительно в газете «Звезда» а также размещаются на сайте Организатора www.tasteofminsk.by. Телефон для справок «горячей линии» +375 17 239 07 30.
- Общие условия участия в Рекламной игре.**
  - 13.1. Принимая участие в Рекламной игре, участник подтверждает свое ознакомление и согласие с Правилами и со всеми условиями участия в Рекламной игре.
  - 13.2. Решения Организатора по всем вопросам, связанным с проведением Рекламной игры, а также результаты проведения Рекламной игры будут считаться окончательными и будут распространяться на всех участников.
  - 13.3. Результаты Рекламной игры будут являться окончательными и не могут быть оспорены.
  - 13.4. Участвуя в Рекламной игре, ее участники соглашаются с тем, что их имена, отчества, фамилии, фотографии могут быть использованы в рекламных целях Организатора без уплаты какого-либо вознаграждения участникам. Участники соглашаются давать рекламные интервью об участии в Рекламной игре.
  - 13.5. Все возможные претензии участников в отношении организации условий проведения приза должны быть адресованы непосредственно Организатору Рекламной игры по адресу: 223051, Минская обл., Минский р-н, аг. Колодищи, ул. Минская, дом 5, к. 18. Организатор не вступает в споры между участниками относительно определения собственника выигрышного приза и/или претендентов на получение приза.
  - 13.6. Информацию об условиях участия и проведения Рекламной игры можно получить по телефону «горячей линии» +375 17 239 07 30 с 9.00 до 21.00 в рабочие дни.
  - 13.7. Свидетельство о государственной регистрации рекламной игры №3046 от 27.06.2017 г. выдано Министерством антимонопольного регулирования и торговли Республики Беларусь.

Управляющий по банкротству ИЧПЮП «Нордальфа-Бел» (дело №80-55/2017 от 05.04.2017, экономический суд Минской области), УНП 690653513, Минская область, Дзержинский район, г. Фанпилю, ул. Заводская, 37А, в лице управляющего ООО «БизнесУай», сообщает о проведении собрания кредиторов по защите требований ЗАО «Вирас» на сумму 3 444 777,05 рубл. Собрание по защите требований состоится 17 июля 2017 г. в 15.30 по адресу: г. Минск, ул. К. Либкнехта, д. 45, помещение 40. Ознакомление с предъявляемыми требованиями и выдвинутыми возражениями заинтересованным лицам можно в рабочее время по вышеуказанному адресу, предварительно согласовав с управляющим по телефонам: +375 17 2374202, +375 29 1653365

Угрозное свидетельство о государственной регистрации индивидуального предпринимателя Тиховодова Арута Александровича (УНП 191394503) считать недействительным

ПРАВИЛА РЕКЛАМНОЙ ИГРЫ «ВЫИГРЫВАЙТЕ НА ЗДОРОВЬЕ!»

Настоящие правила проведения рекламной игры «Выигрывайте на здоровье!» (далее – Правила), направленной на продвижение продукции, производимой под торговой маркой «Pampers», разработаны в соответствии с Положением о проведении рекламных игр на территории Республики Беларусь, утвержденным Указом Президента Республики Беларусь от 30.01.2003 №51 (с изменениями и дополнениями), и определяют порядок проведения рекламной игры «Выигрывайте на здоровье!» (далее – Рекламная игра).

В настоящих Правилах нижеперечисленные термины имеют следующее значение:

- Игровой продукт** – подгузники Pampers.
- Персональные данные** – совокупность данных, которые необходимо указать при заполнении при регистрации на сайте игры, а также в розыгрышах: Главной приза (фамилия, имя, отчество Участника, почтовый адрес Участника: почтовый индекс, область, район, населенный пункт, улица, дом, корпус (при наличии), номер квартиры (при наличии); адрес электронной почты (при наличии); номер телефона Участника; номер кассового (товарного) чека; дата совершения покупки).
- Кассовый (товарный) чек** – документ, подтверждающий факт приобретения Игровых продуктов, который должен содержать сведения о номере документа, дате продажи, наименовании, количестве и цене товара, сумме покупки. В случае отсутствия в кассовом чеке вышеперечисленных сведений покупателю вместе с кассовым чеком выдается товарный чек произвольной формы, в котором эти сведения должны быть указаны.
- Участник** – лицо, которое приобрело подгузники Pampers на сумму равную или выше 25 белорусских рублей.
- Текущий розыгрыш** – каждый розыгрыш Рекламной игры, проходящий в установленном дате и времени в соответствии с Правилами Рекламной игры.

- Организатор Рекламной игры.** Организатором Рекламной игры является Общество с ограниченной ответственностью «Агентство Маркетинговых Коммуникаций «РОПКА», юридическое лицо согласно законодательству Республики Беларусь с местонахождением по адресу: 220073, г. Минск, ул. Ольшевского, д. 20/11, оф. 21, УНП 191728827, зарегистрированное в Минском городском исполнительном комитете Республики Беларусь решением от 23 августа 2012 года в Едином государственном реестре юридических лиц и индивидуальных предпринимателей.
- Участники Рекламной игры.** К участию в Рекламной игре приглашаются все граждане Республики Беларусь, постоянно проживающие в Республике Беларусь, а также иностранные граждане и лица без гражданства, имеющие вид на жительство на территории Республики Беларусь и постоянно проживающие в Республике Беларусь. Участником рекламной игры не может быть лицо, состоящее в трудовых отношениях с Организатором, а также с Заинтересованным лицом, супруг (супруга) таких лиц, их близкие родственники, а также лица, находящиеся с такими лицами в отношениях свойства.
- Наименование Рекламной игры:** «Выигрывайте на здоровье!».
- Территория проведения Рекламной игры:** магазины «ГИППО» в г. Минск: пр-т Рокоссовского, 2; ул. Горецкого, 2; пр-т Партизанский, 150А; ул. Горькокая, 30; Игуменский тракт, 30; в г. Могилев: ул. Мовчанского, 6; в г. Гомеле: ул. Косарева, 18.
- Срок начала Рекламной игры:** 3 июля 2017 г.
- Срок окончания Рекламной игры:** 13 сентября 2017 г.
- Наименование товаров, в целях стимулирования реализации которых проводится Рекламная игра.** Подгузники Pampers.
- Призовой фонд Рекламной игры.**

Наименование	Кол-во	Стоимость без НДС за единицу (бел. руб.)	Общая сумма без НДС (бел. руб.)
Дизайн первой категории: Печенье влажные салфетки PAMPERS Sensitive	10 000	0,58	5 800
Главный приз: Подарочный сертификат ООО «ЛОДЭ» на медицинские услуги, номиналом 1 300,00 белорусских рублей + денежное вознаграждение в размере 177,67 белорусских рублей	4	1 477,67	5 910,68

Призовой фонд Рекламной игры формируется за счет имущества и денежных средств Заинтересованного лица в размере **11 710,68 (одиннадцать тысяч семьсот десять) белорусских рублей, 68 копеек.** Информация о Главном призе – Подарочный сертификат ООО «ЛОДЭ» на медицинские услуги (далее – Сертификат), номиналом 1 300,00 белорусских рублей (срок действия Сертификата до 20.09.2017); номинал Сертификата может использоваться

№ п/п	Адреса ТТ «ГИППО» для выдачи призов первой категории	Время работы	Количество призов первой категории
1	г. Минск, пр-т Рокоссовского, 2	9.00 – 23.00	2000
2	г. Минск, ул. Горецкого, 2	9.00 – 23.00	1600
3	г. Минск, пр-т Партизанский, 150А	9.00 – 23.00	2000
4	г. Минск, ул. Горькокая, 30	9.00 – 23.00	1200
5	г. Минск, Игуменский тракт, 30	9.00 – 23.00	1200
6	г. Могилев, ул. Мовчанского, 6	9.00 – 23.00	1000
7	г. Гомель, ул. Косарева, 18	9.00 – 23.00	1000

- Для участия в розыгрыше Главных призов необходимо в срок с 03.07.2017 по 27.08.2017:
  - 9.2.1. купить подгузники Pampers на сумму не менее 25 белорусских рублей в торговой сети «ГИППО»;
  - 9.2.2. ввести персональные данные на странице Рекламной игры на Интернет-сайте www.gippo.by (фамилия, имя, отчество Участника, почтовый адрес Участника: почтовый индекс, область, район, населенный пункт, улица, дом, корпус (при наличии), номер квартиры (при наличии); адрес электронной почты (при наличии); номер телефона Участника; номер кассового (товарного) чека; дата совершения покупки).
- Уведомление об успешной регистрации Участник получает в диалоговом окне на странице регистрационной формы Интернет-сайта www.gippo.by, либо об ее отклонении в случае повторно введенного номера кассового чека или нарушения порядка и условий регистрации, установленных настоящими Правилами.
- 9.3. Один зарегистрированный чек может принимать участие в Рекламной игре только один раз.
- 9.4. Каждый Участник может принимать участие в Рекламной игре неограниченное количество раз при условии покупки Игрового продукта и выполнения требований, необходимых для участия в Рекламной игре.
- 9.5. Участники при заполнении регистрационной формы на Интернет-сайте www.gippo.by обязаны вводить достоверную информацию.
- 9.6. В случае выявления любых несоответствий в данных, представленных Участником при заполнении регистрационной формы на сайте, номер Участника признается недействительным.
- 9.7. Организатор не несет ответственности за ошибки, допущенные Участниками Рекламной игры и за достоверность сведений, указанных при заполнении анкеты.
- 9.8. Организатор не вступает в спор в случае возникновения споров об определении принадлежности Кассового чека или иному лицу.
- 9.9. Все участники должны сохранять Кассовый чек до окончания Рекламной игры и предъявить его при получении призов первой категории и Главного приза.
- Место, дата, время и порядок проведения Розыгрыша призового фонда, в том числе порядок определения выигрышного участника Рекламной игры.** Розыгрыш призов проходит по адресу: Республика Беларусь, г. Минск, ул. Ольшевского, д. 20/11, офис 508.

№ розыгрыша, дата и время	Участуют все Кассовые чеки, зарегистрированные на сайте в период с ... по ...
№1, 19.07.2017, 15.00	с 03.07.2017 (00:00:00) по 16.07.2017 (23:59:59)
№2, 02.08.2017, 15.00	с 17.07.2017 (00:00:00) по 30.07.2017 (23:59:59)
№3, 16.08.2017, 15.00	с 31.07.2017 (00:00:00) по 13.08.2017 (23:59:59)
№4, 30.08.2017, 15.00	с 14.08.2017 (00:00:00) по 27.08.2017 (23:59:59)

- Порядок проведения розыгрышей Главного приза:**
  - 10.1. До начала розыгрыша Комиссия формирует единый список Участников, которые выполнили условия Игры. При этом в списке Участникам присваиваются уникальные порядковые номера. Согласно указанным номерам и будут определяться Участники, получающие призы (далее – «Победители»). Списки формируются в хронологическом порядке по дате и времени регистрации на сайте.
  - 10.2. Для проведения розыгрыша используются лототрон и 10 одинаковых непрозрачных шаров с цифрами от 0 до 9 внутри. Определение номеров Победителей происходит путем их формирования слева направо из номеров шаров, поочередно извлекаемых из лототрона. Для определения первой слева цифры номера каждого Победителя лицо, проводящее розыгрыш, помещает в лототрон шары с номерами от 0 до 9 первой слева цифры последнего порядкового номера Участника согласно соответствующему списку. Шары перемешиваются, из лототрона путем случайной выборки извлекается шар, номер которого определяет искомую цифру. Для определения второй и последующих цифр номера Победителя в лототрон загружаются все десять шаров. После извлечения каждого шара производится проверка на соответствие полученной комбинации цифр номерам Участников согласно соответствующему списку. При отсутствии полученной комбинации цифр в номерах по списку извлеченный шар не возвращается в лототрон, а лицо, проводящее розыгрыш, извлекает следующий шар. Шары извлекаются до тех пор, пока полученная комбинация не совпадет с номерами Участников по списку.
  - 10.3. При проведении розыгрыша Главного приза Организатор дополнительно определяет 1 (один) резервный Порядковый номер Участника. Случай использования резервного Порядкового номера Участника описаны в пункте 11.3 настоящих Правил.
  - 10.4. Результат каждого розыгрыша Главного приза в обязательном порядке фиксируется в протоколе розыгрыша, подписанном присутствующими членами комиссии.
- Порядок уведомления победителей о результатах розыгрыша, порядок получения выигрыша.**
  - 11.1. Победители Главного приза извещаются письмом на электронную почту и звонком на номер телефона в течение 3 (трех) календарных дней после проведения каждого розыгрыша Призов. Организатор также оставляет за собой право дополнительно уведомлять победителей любым удобным ему способом: посредством SMS-рассылки на указанные при регистрации номера сотовых операторов, почтовым отправлением.
  - 11.2. Для получения Главного приза Участник должен приехать в офис Организатора по адресу г. Минск, ул. Ольшевского, 20/11-509 с 10.00 до 16.00 в период с 20 июля по 5 сентября 2017 года, предварительно связавшись с представителем Организатора по телефону +375 17 312 12 76 (78). В момент получения Главного приза победитель обязан предъявить паспорт гражданина Республики Беларусь (вид на жительство на территории Республики Беларусь), Кассовый чек, а также подписать все необходимые документы, связанные с получением приза.
  - 11.3. В случае если участник, признанный победителем при розыгрыше Главного приза, не является за получением приза в установленные в пункте 11.2 сроки, либо с победителем не удается связаться и уведомить о выигрыше из-за некорректных данных, указанных им в анкете, либо был предоставлен письменный отказ от получения приза, либо Организатором выявлены факты нарушения победителем требований настоящих Правил, право на приз переходит к резервному Порядковому номеру Участника. Резервный Порядковый номер Участника, которому перешло право на получение Главного приза, признается победителем и уведомляется об этом в течение 2 (двух) рабочих дней со дня принятия решения о переходе права на Главный приз в порядке, изложенном в пункте 11.1, но не позднее 8 сентября 2017 года.
  - 11.4. Для получения Главного приза резервный победитель, которому перешло право на получение Главного приза, должен прибыть в офис Организатора по адресу г. Минск, ул. Ольшевского, 20/11-509 с 10.00 до 16.00, предварительно связавшись с представителем Организатора по телефону +375 17 312 12 76 (78). В момент получения Главного приза победитель обязан предъявить паспорт гражданина Республики Беларусь (вид на жительство на территории Республики Беларусь), Кассовый чек, а также подписать все необходимые документы, связанные с получением приза.
  - 11.5. Организатор при выдаче Главных призов Участникам Рекламной игры признается налоговым агентом и несет ответственность за соблюдение действующего налогового законодательства Республики Беларусь. При выдаче Главного приза Организатор удерживает и перечисляет подоходный налог с суммы стоимости призов в порядке, установленном законодательством Республики Беларусь.
  - 11.6. Организатор не оплачивает Участникам Рекламной игры расходы, связанные с проездом к месту получения призов.
  - 11.7. В случае если Победителем Рекламной игры является несовершеннолетний Участник, призы выдаются законному представителю (родителю, усыновителю, попечителю) при предъявлении паспорта гражданина Республики Беларусь/ вида на жительство на территории Республики Беларусь законного представителя и

ГУЛЬНІ ТРОНАЙ

Чым завершыцца супрацьстаянне Катару?

Катар несумненна стаў адным з галоўных сусветных высямей-кераў мінулага года. Пятага чэрвеня Саудаўская Аравія, Егіпет, Бахрэйн і Аб'яднаныя Арабскія Эміраты абвясцілі аб разрыве дыпламатычных адносін з гэтай краінай. Прадстаўнікі «чацвёркі» абвясцілі Доху ў дэстабілізацыі ўнутрыпалітычнай сітуацыі ў арабскім дзяржавах, а таксама ў падтрымцы тэрарыстычных арганізацый. Да байкоту пазней далучыліся Емен, Лівія, Мальдывы, Маўрытанія, Маўрытанія, Саюз Каморскіх Астравой. Доха назвала абвясненне абвясненні беспадстаўным. Тудыжэн та-му Кувейт (які выступіў у якасці пасярэдніка) перадаў Катару пералік з 13 патрабаванняў для аднаўлення адносін. У гэтым спісе — скарачэнне вышчання тэлеканала Al Jazeera на замежжы і спыненне дыпламатычных адносін з Іранам. Таксама Катар павінен неадкладна закрыць ваенную базу Турцыі і спыніць з ёй ваеннае супрацоўніцтва. Акрамя таго, эмірату неабходна выплаціць вялікую кампенсацыю. На выкананне ўсіх патрабаванняў ацэньваецца 10 дзён. Аднак днёмі кіруючы МЗС Катар Махамед бін Абдурахман аль Тані заявіў, што Доха адхіляе ультыматум краіны Персідскага заліва, але гатовая сесці за стол перамоў з арабскімі дзяржавамі. Грычым гэта адбылося пасля яго сустрэчы ў Вашынгтоне з дзяржсакратаром ЗША Рэксам Тылераманам. Такім чынам, інтрыга становіцца яшчэ больш закручанай. Чым жа завершыцца «бура ў Заліве»?

Колькасці насельніцтва займае 139-е месца ў свеце (2,7 млн чалавек). Каля 90 працэнтаў жы-хару сканцэнтравана ў сталіцы Дохе і яе прыгарадах. Больш за 4/5 насельніцтва краіны — працоўныя мігранты. У гэтай краіне адзін з самых нізкіх узроўняў беспрацоўя ў свеце (0,2% па выніках мінулага года). Паводле звестак Міжнароднага валютнага фонду, Катар займае першае месца ў свеце па аб'ёме валавога ўнутранага прадукту ў разліку на душу насельніцтва (\$127,7 тыс. на выніках мінулага года). Аснова эканомікі краіны — нафтагазавы сектар (больш за 70% даходаў бюджэту). Катар знаходзіцца на трэцім месцы ў свеце (пасля Расіі і Ірана) па даказаных запасах прыроднага газу (24,2 трлн кубаметраў) і на 12-м — па запасах нафты (25,2 млрд барэляў). Па аб'ёмах забавы прыроднага газу Катар займае чацвёртае месца ў свеце (174 млрд кубаметраў у год), таксама ўваходзіць у дваццатку краінаў па аб'ёмах нафтаздабычы (1,52 мільярд барэляў у дзень).

Ключавымі партнёрамі па экспарту з'яўляюцца Паўднёвая Карэя (18,3%), Японія (18,2%) і Індыя (12,4%). Па імпарце — ЗША (13,7%), Францыя (10,1%) і Вялікабрытанія (9,1%). Афіцыйная мова Катару — арабская. Дзяржаўная рэлігія — іслам суніцкага толку. Форма праўлення — абсалютная манархія. З 2013 года на чале дзяржавы стаіць эмір Тамім бін Хамад Аль Тані. У 2005 годзе быў заснаваны Qatar Investment Authority (Сувэрэнны фонд Катару), які ўваходзіць у дваццатку найбуйнейшых сусветных суверэнных фондаў дабрабыту (335 млрд долараў) па звестках на студзень 2017 года. Акрамя фінансавых актываў, у краіны ёсць і інфармацыйны. У 1996 годзе па ўказе эміра быў створаны тэлеканал Al Jazeera — адзін з самых уплывовых СМІ ў арабскіх краінах. Вядома, з такімі важкімі стратэгічнымі рэсурсамі невялікай па плошчы і колькасці насельніцтва Катар апраўдна

імкнуўся да таго, каб прэтэндаваць на ролю аднаго з найбольш уплывовых гульцоў блізкаўсходняга рэгіёна.

Новы «расклад»

З некаторых часоў улады эмірата сталі весці на Блізкім Усходзе сваю гульню, не азіраючыся на Эр-Рыяд. Самыя сур'ёзныя спрэчкі паміж двюма манархіямі Персідскага заліва паўстали падчас «арабскай вясны». Інтэрэсы дзвюх краін не супадаюць і ў многіх іншых гарацьх кропках: Сірыі, Іраку, Лівіі, Емене і нават на палесцінскіх тэрыторыях.

Якія ё абвясненні не вылучалі афіцыйныя асобы арабскага свету, галоўная прычына разрыву з Катарам — геапалітычны саперніцтва паміж гэтым эміратам і Саудаўскай Аравіяй, лічачы эксперты. Калі арабскія краіны Персідскага заліва абвясцілі аб разрыве дыпламатычных адносін, іх сігнал быў цалкам выразным: Катар павінен весці адзіную з усімі рэгіянальнымі палітыку, інакш яму дзевяціцца дарага заплаціць. Прайшоў амаль месяц, а эмірат, верагодна, не спяшаецца ступацца. Захаваўшы расколу і непаслядоўнасць знешняй палітыкі прэзідэнта ЗША До-

нальда Трампа. Як заўважаюць эксперты, аб'яўленне Катару рэгіянальным пар'ем наўрад ці зменціць планы гэтай краіны, прычым з дзвюх прычын. Па-першае, яна проста занадта багатая, каб ёю можна было з лёгкасцю панаваць. Эканоміка Катару не моцна пацярпела ад гандлёвага эмбарга і забароны на пазездкі, якія ўвялі Саудаўская Аравія, ААЭ, Бахрэйн і Егіпет.

Другая прычына, чаму Катар можа дзеліцца сабе спакойна кажаць, не рэагуючы на дзеянні суседзяў, — стратэгічная важнасць гэтай краіны для ЗША. Тут знаходзіцца найбуйнейшая база Штатаў у раёне Персідскага заліва — Эль-Удэйд (11 тыс. вайскоўцаў), а таксама размяшчаецца камандны пункт ВПС ЗША ў рэгіёне. Найбуйнейшыя суседзі Катару ў Персідскім заліве, вядома, глядзяць на гэтую сітуацыю па-іншаму, аднак амерыканскай дыпламатыі ўдалося падтрымліваць паміж імі мір у папярэднія моманты рознагалоссяў. Але гэта было раней. Сёння адміністрацыя Трампа дэманструе адсутнасць здольнасцяў змяжцаць рэгіянальную напружанасць. Пасля дыпламатычнага разрыву Трамп рэзка раскрытыкаваў

Катар у Twitter, фактычна ўзяўшы на сябе частку адказнасці за разрывне Саудаўскай Аравіі і ААЭ. Гэтая заява ўскладніла амерыканскую палітыку: Пентагон і Дзярждэпартамент былі вымушаны абраць больш нейтральны тон. Прадстаўнік Пентагона пахваліў Катар за «пастаяннае імкненне падтрымліваць бяспеку ў рэгіёне», а супрацоўнікі рэгіянальных супярэчнасцяў. Як заўважаюць эксперты, на Блізкім Усходзе на нашых вачах складецца новая геапалітычная разнальсца. Насуперак саудаўскай пазрозе ствараецца альянс Катару, Ірана і Турцыі. Праўда, лічачы аналітыкі, наўрад ці ён будзе доўгім і трывальным.

Прэзідэнт Ірана Хасан Раўхані падчас тэлефоннай размовы заявіў эміру Катару Таміму бін Хамаду Аль Тані пра поўную падтрымку свайго паўднёвага суседа ў канфлікце з Саудаўскай Аравіяй. Раўхані раскрытыкаваў «аблогу Катару», назваўшы яе «непрымальнай». «Калі паміж краінамі рэгіёна ёсць рознагалосці, то ўсё, запалохаваючы і санкцыі не з'яўляюцца спосабам іх урэгулявання», — цытуе Al Jazeera заяву прэзідэнта ісламскай рэспублікі. Іран будзе на баку ўрада Катару, запэўніў Раўхані. «Іранская паветраная прастора, наземная і марская заўсёды будуць адкрыты для Катару», — падкрэсліў прэзідэнт Ірана.

Больш за тое, ён выказаў гатоўнасць аказаць усю неабходную дапамогу, аж да паставак харчавання, у выпадку калі ўлады эмірата звернуцца з такой просьбай. Эмір прэзідэнту за падтрымку падзякаваў, адмовіўшыся (дарчы, ужо не першы раз) ад якой-небудзь харчовай дапамогі, бо нягледзячы на блакаду, праблем з забеспячэннем насельніцтва таварамі першай неабходнасці краіна, як ён сцвярджае, не адчувае. Ён выказаў гатоўнасць прадоўжыць супрацоўніцтва з Іранам.

Катару даводзіцца мякка абыходзіцца з Іранам, таму што гэтыя дзве краіны сумесна ва-

лодаюць найбуйнейшым у свеце радовішчам прыроднага газу — Паўднёвы Парс у Персідскім заліве. Акрамя таго, Іран панаваў пастаўляць 40% неабходнага Катару харчавання, якое краіна перастала атрымліваць з Саудаўскай Аравіі з-за блакады. Рызыка, што Катар будзе занадта моцна зацягнуты на іранскую арбіту, не вельмі вялікая, але любіць пацяпляе сувязь паміж гэтымі двюма краінамі павінна трымаць адміністрацыю ЗША, паколькі галоўны пункт блізкаўсходняй палітыкі Трампа — ізраілья Ірана.

У сваю чаргу прэзідэнт Турцыі Рэджэп Таіп Эрдаган заявіў: Анкара «паважае і падтрымлівае» нягледу Катару з 13 патрабаванняў арабскіх краін. Патрабаванне спыніць разгортванне турэцкай базы і вывесці адтуль войскі «непаважліва ў адносінах да Турцыі», запэўніў Эрдаган. Ён нагадаў, што яго краіна прапанавала размясціць базу не толькі ў Катары, але і ў Саудаўскай Аравіі, але гэтая прапанова так і не атрымала адказу ад Эр-Рыяда. «Само рашэнне Эрдагана стварыць базу ў Катары было агучана яшчэ ў 2013 годзе, аднак тады арабскія краіны так не абра-раліся», — адзначыў начальнік аддзела даследаванняў блізкаўсходніх канфліктаў і ўзброеных сіл рэгіёна расійскага Інстытута інвацыянага развіцця Антон Мардаўца. Але цяпер турэцкай вайскоўцы ў Катары (меркавана калі кантынгент — ад 3 да 5 тыс.) разглядаюцца абрамамі ў якасці вялікай падтрымкі Дохі, у тым ліку на выпадак магчымых пераваротаў.

Альянсы і кааліцыі

Відавочна, што бакі супрацьстаяння здабываюць сваю выгаду. Абодва прэзідэнты на ролю рэгіянальных лідараў — Турцыя і Іран — пазначылі падтрымку мяжэчнага эмірата. «У Катару склаліся канструктыўныя адносіны з Іранам, у адрозненне ад Саудаўскай Аравіі, для якой гэта непраймальна, — ён выступае за іх захаванне, — адзначыў Антон Мардаўца. — Аднак супрацоўніцтва з Іранам, а таксама з Турцыяй носіць характар выключна двух-баковых адносін. Катар і раней вёў такую «дэстабілізацыйную палітыку», — адзначыў Антон Мардаўца. Але Доха наўрад ці будзе відавочна супрацьпастаўляць сябе кааліцыі, якая фармуецца супраць Ірана. Відавочна сабатаваць, уступаючы ў нейкую працігую кааліцыю, не ў яго

\$127,7 тыс. на чалавека

Спачатку, што называецца, «сарыентуеся на мясцовасці». Дзяржава Катар размяшчаецца на Блізкім Усходзе. Яна атрымала незалежнасць ад Вялікабрытаніі ў 1971 годзе. Мяжуе з Саудаўскай Аравіяй на поўдні, з усіх астатніх бакоў абмяваецца Персідскім залівам. Катар невялікай па плошчы — усяго 11,4 тыс. кв. кіламетраў, падзелены на сем муніцыпалітэтаў. Па

На слыху

БЕЛАРУСКІ ЗАВОД У АНГОЛЕ. ХУТКА

Дапаможам пазбавіцца ад татальнага імпарту і зблізімся з Панафрыканскім парламентам?

Падзенне кошту нафты на сусветным рынку цісне на мноства эканомік. Асаблівым чынам гэты фактар датычыцца тых краін, у ВУП якіх долі ад рэалізацыі нафты і нафтавых прадуктаў займаюць занадта шмат месца. Такая сітуацыя сёння і ў Анголы, дзяржавы, якая літаральна жыве на чорным золце і алмазах.

Як адзначыў кіраўнік эканамічна-ведамства гэтай краіны Жоржэ Рэбелу Пінту Шыкоцкі падчас перагавораў са старшынёй Палаты прадстаўніц Уладзімірам Андрэйчан-КАМ, пасля ўскладнення эканамічнай сітуацыі на фоне падзення коштаў на нафту Ангола ўзяла курс на дыверсіфікацыю эканомікі, у тым ліку развіццё сельскагаспадарчага сектара. «Мы апынуліся ў сітуацыі, калі фактычна ўсе прадукты харчавання, усё наша абсталюванне, а таксама некаторыя віды паслуг імпартаюцца ў краіну і мы па сутнасці нічога не вырабляем», — растлумачыў сітуацыю прадстаўнік Анголы.

Аднак не толькі падзенне коштаў на энерганосьбіты, але і глабалізацыя сёння з'яўляюцца неад'емнымі ўмовамі палітыка-эканамічнай гульні на сусветнай арэне. Дзякуючы другой прадстаўніцы Афрыканскага кантынента змаглі знайсці сабе падтрымку на іншым канцы свету — у нашай краіне. Былыя партнёры часоў СССР развіліся яшчэ ў 90-х і да 2012 года дзвухбаковыя кантакты наслі толькі эпизодычны характар. «Аднак прыёмна адзначыць, што сёння нашы краіны убацькі існуючых магчымасцяў, якія безумоўна дапамогуць палепшыць узаемадзеянне ў будучыні, — адзначыў Жоржэ Рэбелу Пінту Шыкоцкі. — Патэнцыял Беларусі вельмі падыходзіць для выканання задачы па дыверсіфікацыі». Ён раскажаў, што ў рамках гэтага візіту дэлегацыя здолела ацаніць магчымасці беларускага машынабудавання і сельскай гаспадаркі, а таксама абсталявання для гортназдабываўчай прамысловасці. Таксама бакі ўжо сшыліся ў меркаванні аб неабходнасці пачаць супрацоўніцтва ў фінансавым сектары. «Банкі павінны падтрымліваць экспертнае пастаўкі беларускага абсталявання ў Анголу, а таксама рэалізацыю сумесных праектаў. Адным з такіх праектаў павінен стаць зборачны цэх беларускіх трактароў у Анголе, на базе якога мы б у наступным змаглі стварыць зборачную вытворчасць аўтамабільнай тэхнікі. Толькі гэта створыць дадатковы ўмовы для развіцця сельскай гаспадаркі ў Анголе і вытворчасці і перапрацоўкі прадуктаў харчавання. Гэта дасць магчымасць нам адзіць ад татальнага імпарту», — падкрэсліў міністр знешніх зносін Рэспублікі Анголы.

«Анголу мы лічым адным з ключавых нашых партнёраў на Афрыканскім кантыненте. У нас няма ніякіх праблем у плане пашырэння супрацоўніцтва па ўсіх напрамках, якія з'яўляюцца ўзаема цікавымі», — адзначыў Уладзімір Андрэйчанка. Паводле яго слоў, важнае значэнне ў выбудоўванні міждзяржаўнага дыялогу належыць парламентам. Спікер зварнуў увагу, што ў Нацыянальным сходзе створана рабочая група па супрацоўніцтве з парламентам Анголы. «Вядаю, што ў жніўні сёлета адбудуцца выбары ў Нацыянальную асамблею вашай краіны, і мы будзем рады, калі будзе створана аналагічная група дружбы па супрацоўніцтве з Беларуссью», — сказаў ён.

Уладзімір Андрэйчанка прапанаваў супрацоўнічаць у афрыканскім рэгіёне і ў міжпарламенцкіх арганізацыях, у першую чаргу — з Панафрыканскім парламентам. «Мы зацікаўлены пры садзейнічання Анголы працаваць з гэтай пажываенай міжнароднай парламенцкай арганізацыяй», — запэўніў Уладзімір Андрэйчанка.

Ілья КРЫЖЭВІЧ, kryzhevich@zviazda.by

ПРАВИЛА ПРОВЕДЕНИЯ РЕКЛАМНОЙ ИГРЫ

«ВЯЛІКІ КУШ»

Настоящие Правила разработаны в соответствии с Положением о проведении рекламных игр на территории Республики Беларусь, утвержденным Указом Президента Республики Беларусь от 30.01.2003 №51 (с изменениями и дополнениями), определяют порядок проведения рекламной игры «Вялікі куш» (далее – Игра), проводимой в целях стимулирования реализации топлива (АИ-92, АИ-95, ДТ) среди участников программы благодарности «Дзякуй» ОДО «Астотрейдінг», владеющих брелоком (накопительные информационно-учетные карты с индивидуальным номером, в дальнейшем – Брелок), в г. Минск, Минской области, Брестской области.

- Организатор Игры.** Организатором Игры является Общество с дополнительной ответственностью «Астотрейдінг» (ОДО «Астотрейдінг»), находящееся по адресу 223053, Республика Беларусь, Минская область, Минский район, д. Боровая, дом 7, административные помещения; УНП 690362737; e-mail: a-100@a-100.by.
- Наименование игры.** Игра носит название «Вялікі куш».
- Участники Игры.** В Игре могут принять участие дееспособные физические лица, проживающие на территории Республики Беларусь в период проведения Игры, граждане Республики Беларусь, а также иностранные граждане и лица без гражданства, постоянно проживающие в Республике Беларусь и имеющие вид на жительство в Республике Беларусь, владеющие Брелоком.
- Участником рекламной игры не может быть лицо, состоящее в трудовых отношениях с организатором, супруг (супруга) такого лица, его близкие родственники, а также лица, находящиеся с таким лицом в отношениях свойства.**
- Права участников Игры.** Участники Игры имеют право: ознакомиться с Правилами Игры, принимать участие в Игре на условиях, определенных Правилами, и получать соответствующие Призы.
- Сроки проведения Игры.** Начало Игры: 4 июля 2017 года. Окончание Игры: 28 августа 2017 года.
- Территория проведения Игры:** Республика Беларусь, а именно: территория, на которой расположены автозаправочные станции ОДО «Астотрейдінг» (далее – АЗС ОДО «Астотрейдінг»), г. Минск, Минская область, Брестская область.
- Наименование товаров/услуг, в целях стимулирования которых проводится Игра.** Игра проводится в целях стимулирования реализации топлива (АИ-92, АИ-95, ДТ), сопутствующих товаров и услуг среди участников программы благодарности «Дзякуй» ОДО «Астотрейдінг», владеющих Брелоком.

Наименование	Количество, призов	Общая стоимость с НДС, бел. руб.
Денежные средства на приобретение топлива в размере 1 122 (одна тысяча сто двадцать два) белорусских рублях 33 (тридцать три) копеек в сети АЗС ОДО «Астотрейдінг» и денежные средства в размере 177 (сто семьдесят семь) рублей 67 (шестьдесят семь) копеек для уплаты подоходного налога	1	1300
Денежные средства на приобретение топлива в размере 64 (шестьдесят четыре) белорусских рубля 50 (пятьдесят) копеек в сети АЗС ОДО «Астотрейдінг»	50	3225

Призовой фонд игры в размере 4 525 (четыре тысячи пятсот двадцать пять) белорусских рублей формируется за счет денежных средств Организатора.

- Порядок участия в Игре.**
  - Для участия в Игре в период с 00:00:01 4 июля 2017 года по 23:59:59 21 августа 2017 года необходимо выполнить следующие условия:
    - 1-й этап: 00:00:01 4 июля 2017 года по 23:59:59 17 июля 2017 года – заправиться любым видом топлива (АИ-92, АИ-95, ДТ) на сумму 15 (пятнадцать) белорусских рублей и более на любой АЗС согласно приведенной таблице.
    - 2-й этап: 00:00:01 18 июля 2017 года по 23:59:59 24 июля 2017 года – приобрести большой кофейный напиток (американо, капучино, латте) или чай (зеленый, черный фруктовый) на любой АЗС согласно приведенной таблице.
    - 3-й этап: 00:00:01 25 июля 2017 года по 23:59:59 31 июля 2017 года – приобрести фирменный гамбургер на любой АЗС согласно приведенной таблице.
    - 4-й этап: 00:00:01 1 августа 2017 года по 23:59:59 7 августа 2017 года – приобрести товары для автомобиля на сумму 5 белорусских рублей и более на выбор на любой АЗС согласно приведенной таблице.
  - Перечень товаров, участвующих в игре:
    - Клещи Eclair для чистки стекол 0,5 л;
    - Губка Double Eclair для мытья автомобиля 2x1;
    - Коврик противоскользящий 20 x 20 см сетка (черный);
    - Салфетка синтетическая «Ультра замша» 43*32;
    - Ароматизатор для авто LITTLE TREES ваниль;
    - Ароматизатор для авто LITTLE TREES новое авто;
    - Ароматизатор для авто LITTLE TREES черный лед;
    - Салфетка из микрофибры «New shine» универсальная 35*40 см;
    - Ароматизатор для авто LITTLE TREES пина колапа;
    - Губка Double Eclair для мытья автомобиля 2x1;
    - Салфетка синтетическая «Ультра замша» влажная в трубе 43*32 см.
  - 5-й этап: 00:00:01 8 августа 2017 года по 23:59:59 14 августа 2017 года – приобрести товары на сумму 5 белорусских рублей и более на детской полке (обозначенные акционным стикером), на здоровой полке (акционным стикером), спортивной полке (обозначенные акционным стикером), на любой АЗС согласно приведенной таблице.
  - Перечень товаров, участвующих в игре:
    - Детская полка:
      - Нектар ANGRY BIRDS 20;
      - Нектар ANGRY BIRDS грушево-яблочный 0,2 л;
      - Нектар ANGRY BIRDS смесь фруктов 0,2 л;
      - Нектар ANGRY BIRDS смесь ягодная 0,2 л;
      - Нектар ANGRY BIRDS персиковый 0,2 л;
      - Мармелад «HARIBO» жевательный 70 г;

- Мармелад «HARIBO» жевательный 140 г;
  - Игрушка Мыльные пузыри «Миньоны» 50 мл;
  - Игрушка Мыльные пузыри «Щенячий патруль» 50 мл;
  - Вода «Святой источник» негазированной 0,33 л.
- Здоровая полка:**
- Батончик-мюсли «GRANOLA» с яблоком и клюквой;
  - Батончик-мюсли «GRANOLA» со сливой и шоколадом;
  - Батончик-мюсли «GRANOLA» с орехами и медом;
  - Батончик-мюсли «GRANOLA» со сливой и шоколадом;
  - Батончик-мюсли «GRANOLA» с орехами и миндалем;
  - Батончик-мюсли «GRANOLA» с яблоком и клюквой;
  - Напиток ФИТОГУР УНТЕЛЛЕТ гранат / черноплодная рябина / мелисса 0,28 л;
  - Напиток ФИТОГУР TONUS ГРЕЙФРУТ/Апельсин 0,28 л;
  - Напиток ФИТОГУР VISION черника/смородина 0,28 л;
  - Напиток ФИТОГУР MAN'S FORCE тыква/морковь/имбирь 0,28 л;
  - Флапсы с бананом, «КЗ» 150 гр;
  - Флапсы с яблоком и корицей, «КЗ» 150 гр;
  - Флапсы с чешском, Компас Здоровье, 150 гр;
  - Напиток Зедзени груша 0,5 л;
  - Напиток Зедзени лимон 0,5 л;
  - Напиток Зедзени крем-сливки 0,5 л;
  - Напиток Зедзени Сапавар 0,5 л;
  - Напиток Зедзени Тархун 0,5 л.
- Спортивная полка**
- Батончик протеин RECORD BAR чиз 60 г;
  - Батончик протеин RECORD BAR фрукт 60 г;
  - Батончик протеин RECORD BAR тир 60 г.
- 6-й этап: 00:00:01 15 августа 2017 года по 23:59:59 21 августа 2017 года – приобрести сопутствующие услуги (мойка портьалына, мойка туннельная, мойка самообслуживания, мойка бесконтактная, аренда прицепа, пылесос) на сумму 5 белорусских рублей и более на любой АЗС согласно приведенной таблице.

Номер АЗС	Адрес
АЗС №1	г. Минск, ул. Пригородная, 69
АЗС №2	Минский р-н, д. Боровая, 7
АЗС №5	г. Минск, ул. Масюковщина, 2а, корп. 3
АЗС №6	г. Минск, ул. Харьковская, 81
АЗС №7	г. Минск, пр-т Партизанский, 8а
АЗС №11	г. Минск, ул. Машиностроительный, 7Б
АЗС №12	г. Минск, ул. Пришывский, 62В
АЗС №13	г. Минск, ул. Радзивицкая, 13А
АЗС №15	г. Минск, ул. Промышленная, 2Б (МКАД)
АЗС №16	г. Минск, ул. Казаньская, 132 (МКАД)
АЗС №17	г. Минск, ул. Некрасова, 41
АЗС №18	Минский район, Новодворский с/с, М4, 15км, 2 (д. Ельница)
АЗС №19	г. Минск, ул. Брикетная, 23 (МКАД)
АЗС №20	г. Минск, Долгоруковский тракт, 190 (МКАД)
АЗС №21	г. Минск, ул. Ваулисова, 40
АЗС №22	Минская обл., Смолевичский р-н, автодорога Минск – Брест – граница РФ, км 388 (право)
АЗС №23	г. Минск, Казимировская, 39
АЗС №24	Минский р-н, Шумиловичский с/с, Р 1
АЗС №25	Минский р-н, аг. Сенница, ул. Зеленая, 1/4
АЗС №26	г. Брест, ул. 28 июля
АЗС №27	г. Брест, ул. Радужная, 20
АЗС №28	г. Брест, пр-т Республики, 6
АЗС №29	г. Брест, ул. Я. Кулупы, 106/4
АЗС №30	г. Минск, ул. Аносова, 47
АЗС №31	г. Минск, ул. Академическая, 34
АЗС №32	Брестская область, Малоритский р-н, агр. Мокраны, ул. Брестская
АЗС №35	Минский р-н, Новодворский с/с, 82

9.2. В Игре принимают участие только владельцы зарегистрированных Брелоков. Зарегистрировать Брелок необходимо через личный кабинет, ссылка на который расположена на главной странице официального сайта Организатора по адресу <https://azs.a-100.by>. Для регистрации необходимо:

- заполнить все обязательные поля в анкете (помеченные символом * (звездочка), а именно: фамилия, имя, отчество, пол, дата рождения, адрес электронной почты, номер мобильного телефона, адрес проживания, вид топлива;
- получить на указанный пользователем в анкете номер телефона код активации, ввести его в личном кабинете;
- завершить регистрацию, нажав на соответствующую кнопку.

9.3. В Игре принимают участие участники, выполняющие требования настоящих Правил.

10. График проведения розыгрышей призового фонда

Розыгрыши призового фонда Игры проводятся:

- ежедневно по вторникам разыгрываются 10 призов – денежные средства на приобретение топлива в размере 64 (шестьдесят четыре) белорусских рубля 50 (пятьдесят) копеек в сети АЗС ОДО «Астотрейдінг»; 18.07.2017, 25.07.2017, 01.08.2017, 08.08.2017, 15.08.2017 в 11:00 в офисе ОДО «Астотрейдінг», расположенном по адресу: г. Минск, Минский р-н, д. Боровая, 7.
- 22.08.2017 разыгрываются 1 приз – денежные средства на приобретение топлива в размере 1122 (одна тысяча сто двадцать два) белорусских рубля 33 (тридцать три) копеек в сети АЗС ОДО «Астотрейдінг» и денежные средства в размере 177 (сто семьдесят семь) рублей 67 (шестьдесят семь) копеек для уплаты подоходного налога, в 11:00 в офисе ОДО «Астотрейдінг», расположенном по адресу: г. Минск, Минский р-н, д. Боровая, 7.

11. Механизм розыгрыша призового фонда Игры. Определение победителя Игры. Информирование победителя.

11.1. В розыгрыши в 9.00 формируется список тех участников Рекламной игры, которые выполнили все условия Игры за период, а именно:

- 18.07.2017 за период с 04.07.2017 по 17.07.2017;

- 25.07.2017 за период с 18.07.2017 по 24.07.2017;
  - 01.08.2017 за период с 25.07.2017 по 31.07.2017;
  - 08.08.2017 за период с 01.08.2017 по 07.08.2017;
  - 15.08.2017 за период с 08.08.2017 по 14.08.2017;
  - 22.08.2017 за период с 04.07.2017 по 21.08.2017;
- 11.2. Все участники, выполнившие условия этапов 1-5, автоматически становятся участниками розыгрыша за соответствующий этап. В финальном розыгрыше участвуют все участники, выполнившие условия 6 этапов Рекламной игры.
- 11.3. Ежедневно Победителями становятся 10 участников игры. Номера брелоков программы «Дзякуй» всех участников, выполнивших условия Рекламной игры в определенный период, распечатываются на карточках, которые помещаются в лоттерон. Член Комиссии раскрывает лоттерон и в случайном порядке извлекает из него

извещает о повторном открытии аукционе со снижением цены по продаже гаража, г. Минск, ул. Я. Маера, 53/3-2

Лот №1. Изолированное помещение с инв. №500/D-708041656. Наименование: гараж. Г. п. – 1984. Этageжность – 1. Общая площадь – 79,9 кв. м. Фундамент – фундамент. Стены наружные и внутренние – кирпичные. Перекрытия – ж/бетонные плиты. Крыша – мягкая рулонная. Полы – плитка, бетон. Проемы – ворота металлические. Внутренняя отделка – оштукатурено. Электрообеспечение – есть	Начальная цена продажи, бел. руб.	Задаток, бел. руб.
	30 600,00	3 060,00

УСЛОВИЯ

1. Победитель аукциона либо в случае, если аукцион признан несостоявшимся в силу того, что заявление на участие в аукционе подано только одним участником и он согласен приобрести Объект по начальной цене, увеличенной на 5% (пять процентов), – (Претендент на покупку), обязан оплатить полную стоимость приобретенного на аукционе Объекта не позднее 20 (двадцати) рабочих дней с момента подписания протокола аукциона.
2. Победитель аукциона (Претендент на покупку) обязан возместить Организатору аукциона стоимость затрат на организацию и проведение повторного открытого аукциона на основании счета-фактуры в течение 3 (трех) банковских дней с момента подписания протокола о результатах аукциона.
3. Переход права собственности на приобретенный на аукционе Объект недвижимости, имущество должника, осуществляется в соответствии с законодательством Республики Беларусь.
4. На Претендента на покупку распространяются правила и условия, установленные законодательством Республики Беларусь для Победителя аукциона

Аукцион состоится 01.08.2017 г. в 11.00 по адресу: Республика Беларусь, г. Минск, ул. Комсомольская, 11, каб. 4. Шаг аукциона – 5%

Порядок оформления участия в аукционе содержится на сайте Организатора аукциона ino.by. Задаток перечисляется на р/с BY21BPSB30121543370109330000 в ОАО «БПС-Сбербанк», 220004, г. Минск, ул. Кальварийская, д. 4а, БИС банка BPSBYBY2X.

Документы – РУП «Институт недвижимости и оценки», УНП 190055182. Назначение платежа: задаток для участия в повторном открытии аукционе по продаже имущества (Лот №1), проводимом 01.08.2017 (Фрунзенский МР).

Организация и проведение аукциона осуществляются в соответствии с действующим законодательством Республики Беларусь.

Заявления на участие и необходимые документы принимаются в г. Минске, ул. Комсомольская, 11, каб. 7 в рабочие дни с 8.30 до 12.00, с 13.30 до 16.00. Окончание приема заявлений – 28.07.2017 в 11.00.

Все желающие могут предварительно ознакомиться с Объектом аукциона. Контактное лицо для осмотра Объекта: Усевич Александр Сергеевич, тел.: 8-017-219-06-84; +375-29-584-06-29

Контакты организатора аукциона:
8 (017) 306-00-57, 8 (029) 550 09 52, 8 (029) 550 09 59, 8 (029) 356-90-03 • www.ino.by • torq@ino.by

ЗАВЕРЕНО

Департаментом по ценным бумагам Министерства финансов Республики Беларусь 28.06.2017 г. Сушко С.А.

1. Полное и сокращенное наименование эмитента: на белорусском языке: полное – Таварства з абмежаванай адказнасцю «ТАПАС»; сокращенное – ТАА «ТАПАС»; на русском языке: полное – Общество с ограниченной ответственностью «ТАПАС» (далее – эмитент); сокращенное – ООО «ТАПАС».
2. Место нахождения эмитента: Республика Беларусь, 220049, г. Минск, ул. Кнорина, д. 17, 4-й этаж, офис 14, тел./факс: 8 (017) 3028410, сайт: minsk.by (далее – сайт эмитента).
3. Эмитент зарегистрирован Минским городским исполнительным комитетом 27 июля 2001 г. Регистрационный номер 101484246.
4. Уставный фонд эмитента составляет 342 400,10 белорусских рублей.
5. Основной вид деятельности эмитента: реализация проектов, связанных со строительством зданий.
6. Депозитарий эмитента является депозитарий открытого акционерного общества «БПС-Сбербанк» (зарегистрирован в Национальном банке Республики Беларусь 28 декабря 1991 г., регистрационный №25; действует на основании специального разрешения (лицензии) Министерства финансов Республики Беларусь на право осуществления профессиональной и биржевой деятельности по ценным бумагам №02200/5200-1246-1086, выданное в декабре 1993 г., срок действия не ограничен; место нахождения: 220005, Республика Беларусь, г. Минск, бульвар имени Мулявина, 6).
7. Эмитент в соответствии с законодательством Республики Беларусь раскрывает информацию на рынке ценных бумаг путем: размещения на Едином информационном ресурсе рынка ценных бумаг (далее – Единый информационный ресурс); публикации в печатных средствах массовой информации (в газете «Звязда») и (или) доводит до сведения неопределенного круга лиц иным образом, определенным республиканским органом государственного управления, осуществляющим государственное регулирование рынка ценных бумаг (далее – Регистрирующий орган).

Информация об изменениях и/или дополнениях, внесенных в Проспект эмиссии жилищных облигаций тринадцатого выпуска эмитента (далее – Проспект эмиссии), размещается эмитентом на Едином информационном ресурсе, а также публикуется в газете «Звязда» не позднее 7-й день после их регистрации в Регистрирующем органе.

Эмитент в соответствии с законодательством Республики Беларусь раскрывает годовой отчет (бухгалтерскую отчетность) в срок не позднее одного месяца после его утверждения в порядке, установленном законодательством Республики Беларусь о хозяйственных обществах, путем: размещения на Едином информационном ресурсе; опубликования в газете «Звязда» либо размещения на сайте эмитента.

Эмитент раскрывает информацию о своей реорганизации или ликвидации, а также о реорганизации дочерних и зависимых хозяйственных обществ эмитента (при их наличии), в соответствии с законодательством Республики Беларусь, в том числе путем ее размещения на Едином информационном ресурсе не позднее двух рабочих дней: в случае ликвидации – с даты принятия соответствующего решения Общим собранием участников эмитента; в случае реорганизации – с даты принятия соответствующего решения Общим собранием участников эмитента, а также с даты государственной регистрации организации, созданной в результате реорганизации; даты внесения в Единый государственный реестр юридических лиц и индивидуальных предпринимателей записи о прекращении деятельности присоединенной организации.

Кроме того, в случае принятия эмитентом решения о ликвидации (прекращении деятельности), сведения о том, что эмитент находится в процессе ликвидации (прекращения деятельности), подлежат размещению в глобальной компьютерной сети Интернет на официальном сайте юридического лица – практического журнала «Юстиция Беларуси» (www.justbel.info) в порядке и сроки, определенные законодательством Республики Беларусь.

Эмитент раскрывает информацию о возбуждении в отношении эмитента производства по делу об экономической несостоятельности (банкротстве) в соответствии с законодательством Республики Беларусь путем:

КРАТКАЯ ИНФОРМАЦИЯ

об эмиссии жилищных облигаций тринадцатого выпуска Общества с ограниченной ответственностью «ТАПАС»

е размещения на Едином информационном ресурсе не позднее двух рабочих дней с даты получения эмитентом копии заявления в экономический суд о банкротстве эмитента; публикации в журнале «Судебный вестник Плюс: Экономическое правосудие» в течение 5 календарных дней с момента получения соответствующего судебного постановления.

Эмитент раскрывает информацию о результатах финансово-хозяйственной деятельности, информации о существенных фактах (событиях, действиях), касающихся его финансово-хозяйственной деятельности, которые могут повлиять на стоимость жилищных облигаций настоящего выпуска, в порядке и сроки, установленные законодательством Республики Беларусь.

Общее собрание участников эмитента приняло решение о тринадцатом выпуске жилищных облигаций 29 июля 2017 г., протокол №16н.

Эмитент является заказчиком (застройщиком) архитектурного проекта «Многофункциональный комплекс в границах пр-т Победителей – улица Рязанская (Браславская) – Тарговицкая в г. Минске», 1-я очередь строительства (далее – Архитектурный проект).

Государственная экспертиза проектной документации проведения Республиканским унитарным предприятием «Главгосстройэкспертиза»: Заключение государственной экспертизы (положительное) от 4 января 2016 г. №1127/15/15 (в дополнение к заключению государственной экспертизы (положительное) от 28 декабря 2015 г. №1131/15/15).

Объектом жилищного строительства по настоящему выпуску облигаций является автомобильная стоянка на уровне первого этажа жилого многоквартирного дома №7 по г. п., в составе Архитектурного проекта (далее – Автомобильная стоянка).

Права Эмитента на земельный участок, необходимый для обеспечения строительства, подтверждены: свидетельством (удостоверением) №500/1312-5901 от 3 марта 2016 г. о государственной регистрации в отношении земельного участка с кадастровым номером 50000000000700249;

свидетельством (удостоверением) №500/1312-5902 от 3 марта 2016 г. о государственной регистрации в отношении земельного участка с кадастровым номером 5000000000070250;

свидетельством (удостоверением) №500/1312-5903 от 3 марта 2016 г. о государственной регистрации в отношении земельного участка с кадастровым номером 5000000000070251.

Нормативная продолжительность строительства – 20,5 месяца, в том числе подготовительный период – 1,0 месяц.

Предполагаемая дата приема в эксплуатацию Автомобильной стоянки – 31 декабря 2017 г.

Объем выпуска облигаций – 702 900 белорусских рублей. Количество облигаций – 1065 штук.

Облигация имеет номинальную стоимость 660 (Шестьсот шестьдесят) белорусских рублей и эквивалент этой стоимости, выраженный в квадратных метрах общей площади машино-мест в Автомобильной стоянке, равный 1 квадратному метру. Указанный эквивалент номинальной стоимости остается неизменным.

Доход по облигациям не начисляется и не выплачивается.

1. Выпуск облигаций зарегистрирован Регистрирующим органом 28 июня 2017 г. Государственный регистрационный номер: 5-200-02-3035.
2. Эмитент осуществляет эмиссию облигаций в соответствии с подпунктом 1.7 пункта 1 Указа Президента Республики Беларусь от 28 апреля 2006 г. №277 «О некоторых вопросах регулирования рынка ценных бумаг».

Исполнение обязательств эмитента по облигациям обеспечено поручительством общества с ограниченной ответственностью «ТАПАС ПЛЮС» (Республика Беларусь, 220049, г. Минск, ул. Кнорина, д. 17, 4-й этаж, офис 19, УНП 190976309) на сумму 702 900 белорусских рублей, в пределах которой поручитель отвечает перед владельцами 1065 облигаций в случае неисполнения или ненадлежащего исполнения эмитентом своих обязательств по облигациям.

13. Размещение облигаций эмитентом осуществляется на неорганизованном рынке путем открытой продажи юридическим и (или) физическим лицам – резидентам и (или) нерезидентам Республики Беларусь (далее – покупатели облигаций).

Дата начала размещения Облигаций: 20 июня 2017 г.

Дата окончания размещения Облигаций: 30 марта 2018 г., если иная дата не будет определена Общим собранием участников Эмитента в порядке и в сроки, установленные законодательством Республики Беларусь о ценных бумагах.

Отношения сторон оформляются: договором с Эмитентом, предусматривающим обязательства Эмитента по строительству машино-мест в Автомобильной стоянке владельца Облигаций, а также иные существенные условия в соответствии с законодательством Республики Беларусь;

договором купли-продажи облигаций, который имеют право заключать покупатели облигаций, заключившие договор с эмитентом.

Для заключения договора с эмитентом и договора купли-продажи облигаций покупатели могут обратиться к эмитенту по адресу: г. Минск, ул. Кнорина, 17, 4-а этаж, офис 14; ежедневно (за исключением выходных дней (субботы и воскресенья), государственных праздников и праздничных дней, установленных и объявленных нерабочими в соответствии с законодательством Республики Беларусь) с 9.00 до 13.00 и с 14.00 до 17.00.

Открытая продажа облигаций осуществляется по договорной цене, определяемой эмитентом в зависимости от ситуации на рынке строительства и недвижимости на момент продажи облигаций, а также исходя из соотношения спроса и предложения на рынке ценных бумаг.

Средства при проведении открытой продажи уплачиваются в порядке, установленном законодательством Республики Беларусь, в безналичной форме, в белорусских рублях, на расчетный счет Эмитента №3012567680027 в Открытом акционерном обществе «Белорусский банк развития и реконструкции «Белинвестбанк», г. Минск, пр-т Машерова, д. 29, БИК 153001739 (с 4.07.2017 – на расчетный счет Эмитента BY34BLSB3012010148424601002 в Открытом акционерном обществе «Белорусский банк развития и реконструкции «Белинвестбанк», г. Минск, пр-т Машерова, 29, БИК BLBBBY2X).

14. Срок обращения Облигаций – 31 календарных дней (с 20 июня 2017 г. по 30 апреля 2018 г.).

15. Дата начала погашения облигаций – 30 апреля 2018 г.

Для цели погашения Облигаций депозитарий Эмитента формирует реестр владельцев Облигаций на 23 апреля 2018 г. В случае если дата формирования реестра выпадает на нерабочий день, формирование реестра осуществляется в последний рабочий день, предшествующий нерабочему дню.

Владельцы облигаций при погашении (досрочном погашении) облигаций имеют право получить номинальную стоимость облигации, либо машино-место в Автомобильной стоянке, общая площадь которых соответствует эквиваленту номинальной стоимости, выраженному в квадратных метрах, принадлежащих ему облигаций.

16. В случае запрещения эмиссии облигаций, признания Регистрирующим органом тринадцатого выпуска жилищных облигаций недействительным, эмитент возвращает владельцам облигаций средства, полученные в оплату размещенных облигаций в месячный срок с даты признания выпуска недействительным и письменно уведомляет Регистрирующий орган о возврате указанных средств владельцам облигаций в полном объеме.

17. Ozаномбене с Проспектом эмиссии (изменениями в Проспект эмиссии – при наличии) можно в пункте продажи облигаций, указанном в пункте 13 настоящего документа.

Директор Общества с ограниченной ответственностью «ТАПАС» Н.Н. Трещенко

Главный бухгалтер Общества с ограниченной ответственностью «ТАПАС» И.А. Голубь

ПРАВИЛА ПРОВЕДЕНИЯ РЕКЛАМНОЙ ИГРЫ «ОТПУСК ВМЕСТЕ С «ЗОДИЧМ»»

ПРАВИЛА ПРОВЕДЕНИЯ РЕКЛАМНОЙ ИГРЫ «ОТПУСК ВМЕСТЕ С «ЗОДИЧМ»»

Настоящие правила проведения Рекламной игры «Отпуск вместе с «ЗодиЧм»» (далее – Правила), направленной на увеличение объема продаж и популярности строительства дачных домов, бань и домов коттеджного типа из клееного бруса и по каркасной технологии, разработаны в соответствии с Положением о проведении рекламных игр на территории Республики Беларусь, утвержденным Указом Президента Республики Беларусь от 30.01.2003, №15 (с изменениями и дополнениями), и определяют порядок проведения Рекламной игры «Отпуск вместе с «ЗодиЧм»» (далее – Рекламная игра).

Организатор Рекламной игры
Организатором Рекламной игры является общество с ограниченной ответственностью «Компания ЗодиЧм», УНП 192471266, решение о государственной регистрации Минским городским исполнительным комитетом от 5 мая 2015 г., регистрационный номер 192471266 в Едином государственном реестре юридических лиц и индивидуальных предпринимателей (далее – Организатор).

Юридический адрес Организатора: Республика Беларусь, г. Минск, ул. Амураторская, д. 7, пом. 2М/1.
Фактический адрес Организатора: Республика Беларусь, г. Минск, ул. Ванева, 29Б.

Участники Рекламной игры
Участниками Рекламной игры могут быть физические лица, заключившие в период с 04.07.2017 г. по 30.08.2017 г. включительно, договоры строительного подряда (со сроком начала строительных работ до 31.12.2017 г.) дачного дома, бани, либо дома коттеджного типа из клееного бруса или по каркасной технологии строительства (далее – Ассортимент), по типовым проектам, представленных в каталогах в офисах продаж, а также по индивидуальному проекту на сумму более 15 000 BYN (пятнадцать тысяч) белорусских рублей.

Договоры строительного подряда, с ассортиментом, участвующим в Рекламной игре, могут быть заключены в офисах продаж по следующим адресам: г. Минск, ул. Ванева, 29Б; г. Брест, ул. Карьерная, 12; г. Могилев, ул. Габровская, 43; г. Гомель, ул. Косарева, 18; г. Гродно, пр-т Космонавтов, 81.

Адресом для строительства дачного дома, бани, либо дома коттеджного типа из клееного бруса или по каркасной технологии может быть любой населенный пункт на территории Республики Беларусь, а именно земельный участок, предназначенный под целевое использование, с соответствующим разрешением на строительство.

К участию в Рекламной игре приглашаются все граждане Республики Беларусь, достигшие 18 лет, а также иностранные граждане и лица без гражданства, достигшие 18 лет, имеющие вид на жительство на территории Республики Беларусь и постоянно проживающие в Республике Беларусь.

Участники Рекламной игры не имеют права, состоящие в трудовых отношениях с Организатором, супруг (супруга) такого лица, его близкие родственники, а также лица, находящиеся с таким лицом в отношениях свойства.

1. Название Рекламной игры: «Отпуск вместе с «ЗодиЧм»».

2. Территория проведения Рекламной игры: г. Минск, ул. Ванева, 29Б; г. Брест, ул. Карьерная, 12; г. Могилев, ул. Габровская, 43; г. Гомель, ул. Косарева, 18; г. Гродно, пр-т Космонавтов, 81.

3. Дата начала Рекламной игры: 04 июля 2017 г.
4. Дата окончания Рекламной игры: 10 сентября 2017 г.
5. Наименование услуг, в целях стимулирования реализации которых проводится Рекламная игра: увеличение объема продаж и популярности строительства дачных домов, бань и домов коттеджного типа из клееного бруса и по каркасной технологии строительства.

6. Порядок участия в розыгрыше Главного Приза
6.1. Для участия в Рекламной игре Участнику необходимо в период с 04.07.2017 г. по 30.08.2017 г. включительно:
А) заключить договор строительного подряда;
Б) внести оплату не менее 30% от суммы, указанной в договоре, путем перечисления денежных средств на расчетный счет организатора;

В) зарегистрироваться к участию в Рекламной игре, позвонив по телефонам: +375 29 3 794 794 или + 375 33 3 794 794 (вза выходные дни с 09.00 до 18.00; звонок по Беларуси бесплатный, за исключением оплаты услуг мобильного оператора), сообщив следующие данные (далее Карточка участника Рекламной игры):
- номер договора;
- дата заключения договора;
- фамилия, имя и отчество Участника;
- номер мобильного телефона Участника;
- адрес электронной почты Участника (при наличии);
- почтовый адрес Участника (индекс, населенный пункт, улица, дом, корпус (при наличии), номер квартиры (при наличии));
либо заполнить Карточку участника Рекламной игры в момент заключения договора строительного подряда по следующему адресу:
г. Минск, ул. Ванева, 29Б; г. Брест, ул. Карьерная, 12; г. Могилев, ул. Габровская, 43; г. Гомель, ул. Косарева, 18; г. Гродно, пр-т Космонавтов, 81.

6.2. Договоры, заключенные с 04.07.2017 г. по 30.08.2017 г. включительно, с ассортиментом, участвующим в Рекламной игре, но не зарегистрированные в порядке, предусмотренном п. 6.1, в розыгрыше Главного приза Рекламной игры не участвуют.

7. Уведомление об успешной регистрации, с присвоением Порядкового номера Участника Рекламной игры (0001, 0002, 0003 и т.д., присвоенного согласно времени и дате регистрации), Участник получает в виде SMS-сообщения на номер, указанный в Карточке участника Рекламной игры, а также с уведомлением от специалиста – при осуществлении Участником регистрации по телефону.

8. Количество договоров, которые может зарегистрировать один Участник, не ограничено.

9. Организатор не несет ответственности за ошибки, допущенные Участниками Рекламной игры при регистрации данных. При обнаружении ошибок в регистрационных данных, которые не оказывают влияния на идентификацию Участника, принимаются к участию в розыгрыше на общих основаниях.

10. Призовой фонд Рекламной игры, источники его формирования. Дата проведения Розыгрыша призового фонда
Призовой фонд Рекламной игры формируется за счет имущества Организатора в размере 2000 BYN (две тысячи) белорусских рублей ноль копеек.

Призовой фонд Рекламной игры включает следующий Главный приз:
- подарочный сертификат (далее – Главный приз) на одну туристическую поездку (тур) на сумму 2 000 (две тысячи) белорусских рублей (далее – сертификат). Сертификат может быть использован на одну туристическую поездку (тур) для неограниченного количества человек.

Победитель Рекламной игры (держатель сертификата) может осуществить выбор одного из туров, доступного на момент предъявления сертификата на сайте www.letzour.by.
Выборанный держателем сертификата тур может состоять из стандартного туристического пакета, включающего следующие услуги:
- размещение в любом отеле или иных местах размещения на выбранное количество ночей по любому направлению, из предлагаемых туроператором на сайте www.letzour.by, с выбранным типом размещения, питания;
- авиаперелет по выбранному маршруту из представленных туроператором, включая аэропортовый сбор;
- трансфер по маршруту: аэропорт страны отдыха – отель – аэропорт страны отъезда;

- медицинская страховка на период туристического путешествия.
Кроме того, по желанию держателя сертификата в состав тура могут быть добавлены:
- визовая поддержка (при необходимости);
- экскурсионное обслуживание.

Сертификат действует в рамках сертификата туристическим услугам является ООО «Компания ТЕЗ Тур» (http://www.letzour.by), а Исполнителем услуги – ООО «Ривьера Трэвел» (Уполномоченное агентство ТЕЗ TOUR).

Победитель Рекламной игры (держатель сертификата) может осуществить выбор одного из туров, доступного на момент предъявления сертификата на сайте www.letzour.by.
Выборанный держателем сертификата тур может состоять из стандартного туристического пакета, включающего следующие услуги:
- размещение в любом отеле или иных местах размещения на выбранное количество ночей по любому направлению, из предлагаемых туроператором на сайте www.letzour.by, с выбранным типом размещения, питания;
- авиаперелет по выбранному маршруту из представленных туроператором, включая аэропортовый сбор;
- трансфер по маршруту: аэропорт страны отъезда – отель – аэропорт страны отдыха;

- медицинская страховка на период туристического путешествия.
Кроме того, по желанию держателя сертификата в состав тура могут быть добавлены:
- визовая поддержка (при необходимости);
- экскурсионное обслуживание.

Сертификат действует в рамках сертификата туристическим услугам является ООО «Компания ТЕЗ Тур» (http://www.letzour.by), а Исполнителем услуги – ООО «Ривьера Трэвел» (Уполномоченное агентство ТЕЗ TOUR).

ПРАВИЛА ПРОВЕДЕНИЯ РЕКЛАМНОЙ ИГРЫ «ОТПУСК ВМЕСТЕ С «ЗОДИЧМ»»

Победитель Рекламной игры (держатель сертификата) обязан предъявить сертификат уполномоченному представителю (менеджеру), находящемуся по адресу: г. Минск, ул. Румянцева, 17, офис ООО «Ривьера Трэвел» в срок не позднее 31.10.2017.

Победитель Рекламной игры (держатель сертификата) должен воспользоваться туристическими услугами не позднее 31.12.2017.

Предъявленный победителем Рекламной игры Сертификат может быть использован только один раз и подлежит изъятию после его предъявления для оформления документов на туристическое путешествие.

11. Место и порядок проведения Розыгрыша призового фонда, порядок определения Победителя Рекламной игры
11.1. Розыгрыш Главного приза будет проводиться с 2 сентября 2017 г. в 14.00 по адресу: Республика Беларусь, г. Минск, ул. Ванева, 29Б на «Выставочной площадке ЗодиЧм».

11.2. Механика проведения розыгрыша Главного Приза: в момент розыгрыша Главного Приза Карточки участников перемешиваются и помещаются в лототрон, член Комиссии раскручивает лототрон и путем случайного выбора карточки определяет Победителя. Резервный список победителей не формируется.

11.3. Если к моменту розыгрыша зарегистрированных участников не окажется, то Главный приз считается не разыгранным и переходит в распоряжение Организатора.

12. Порядок уведомления Победителей о результате розыгрыша и порядок получения Главного приза
Победителя Рекламной игры извещают о выигрыше заказным письмом с уведомлением, высланным Организатором до 5 сентября 2017 г. по адресу, указанному Участником в Карточке участника при регистрации. Организатор также оставляет за собой право дополнительно уведомлять Победителя посредством SMS-сообщения, либо звонком по телефону.

13. Для получения Главного Приза
13.1. Победитель Рекламной игры, проживающий в г. Минске или Победитель Рекламной игры, не проживающий в г. Минске, но желающий получить Приз путем самовывоза, должен до 10 сентября 2017 г. явиться по адресу: г. Минск, ул. Ванева, 29Б в 10:00 рабочий день, с 09.00 до 18.00, предварительно связавшись с Организатором по телефонам: +375 (29) 3 794 794 или +375 (33) 3 794 794 (стоимость звонка тарифицируется в соответствии с тарифами мобильного оператора, услугами которого пользуется Победитель). При себе необходимо иметь документ, удостоверяющий личность (паспорт – для граждан Республики Беларусь, или вид на жительство в Республике Беларусь – для иностранных граждан).

13.2. Победитель Рекламной игры, проживающий не в г. Минске, должен до 5 сентября 2017 г., отправить по адресу электронной почты market@zodbel.by отсканированную копию паспорта (с. 25, 31–33), для граждан Республики Беларусь, или отсканированную копию вида на жительство в Республике Беларусь – для иностранных граждан. После получения вышеуказанных документов, Организатор до 10 сентября 2017 г. осуществляет за счет своих средств доставку Приза Победителю, проживающего в г. в Минске, по адресу, указанному при регистрации.

13.3. В случае если с Победителем Рекламной игры не удастся связаться и уведомить о результате Рекламной игры (выигрыше) из-за некорректных данных, указанных при регистрации, либо Победитель не явился за получением приза согласно п. 13.1 и 13.2 настоящих Правил, либо не представил все необходимые данные для получения Главного приза, то Главный приз считается разыгранным и переходит в распоряжение Организатора, при этом резервный список Победителей не формируется.

13.4. Приз считается переданным Победителю с момента подписания Победителем Акта приема-передачи Главного приза.

13.5. Главный приз не подлежит замене. Выплата денежного эквивалента Главного приза не осуществляется. Ответственность Организатора по выдаче Главного приза ограничена исключительно самим Главным призом.

13.6. Организатор не оплачивает Победителю расходы, связанные с проездом к месту получения Главного приза.

13.7. В случае если Победитель не может получить Главный приз лично, Главный приз может получить его доверенное лицо по предъявлению документа, удостоверяющего личность, и нотариально заверенной доверенности.

14. Комиссия по проведению Рекламной игры
Для контроля за соблюдением Правил Рекламной игры, утверждением результатов, подведением итогов по результатам проведения Рекламной игры, рассмотрением спорных случаев, принятием решений по устным и письменным жалобам и замечаниям, возникшим при проведении Рекламной игры, Организатор создает Комиссию по проведению Рекламной игры в следующем составе:

- 1) Председатель – Комиссия Каширина Светлана Александровна – директор ООО «Компания ЗодиЧм»;
- 2) Конюц Дмитрий Александрович – ведущий специалист по продажам ООО «Компания ЗодиЧм»;
- 3) Лещенок Юлия Генриховна – ведущий юрист консультант ООО «Компания ЗодиЧм»;
- 4) Сухачева Анна Олеговна – специалист по развитию ООО «Компания ЗодиЧм»;
- 5) Индивидуальный предприниматель Тырыло Вячеслав Станиславович.

15. Информация о Рекламной игре, публикация Правил Рекламной игры
15.1. Правила Рекламной игры подлежат опубликованию в газете «Звязда» до начала Рекламной игры.

15.2. Результаты Рекламной игры будут опубликованы в газете «Звязда» в срок до 10 сентября 2017 г. включительно.

15.3. Информация о правилах и условиях участия в Рекламной игре можно получить в газете «Звязда», в офисах продаж, а также по телефону контактного центра: +375 (29) 3 794 794 и +375 (33) 3 794 794 с 9.00 до 18.00 (без выходных дней (звонки по Беларуси бесплатны) за исключением оплаты услуг мобильного оператора).

16. Прочие условия
16.1. Участие в Рекламной игре предполагает ознакомление и полное согласие Участников с настоящими Правилами и принятию на себя обязательств соблюдать все их условия и требования.

16.2. Факт участия в Рекламной игре означает, что ее Участники соглашаются с тем, что их имена, фамилии, отчества, фотографии, видео-, аудио- и иные материалы о них могут быть использованы Организатором в любых рекламных и (или) информационных материалах, связанных с проведением Рекламной игры, без уплаты какого-либо вознаграждения Участникам. Победитель, выигравший Главный приз, дает свое согласие на интервью в средствах массовой информации и съемку для рекламных материалов, подготовленных в связи с проведением данной Рекламной игры, без выплаты ему какого-либо вознаграждения. Все права на такие рекламные материалы принадлежат Организатору.

16.3. Организатор не несет ответственности за работу сети Интернет при ее использовании Участником (например, за работу компаний, предоставляющих услуги сети Интернет участнику), операторов сотовой подвижной связи (плохое соединение с оператором и т.д.) и почтовой службы (сроки доставки и т.д.).

16.4. Организатор не несет ответственности за невозможность связаться с Победителем в случае недоступности информации, предоставленной Участником при регистрации.

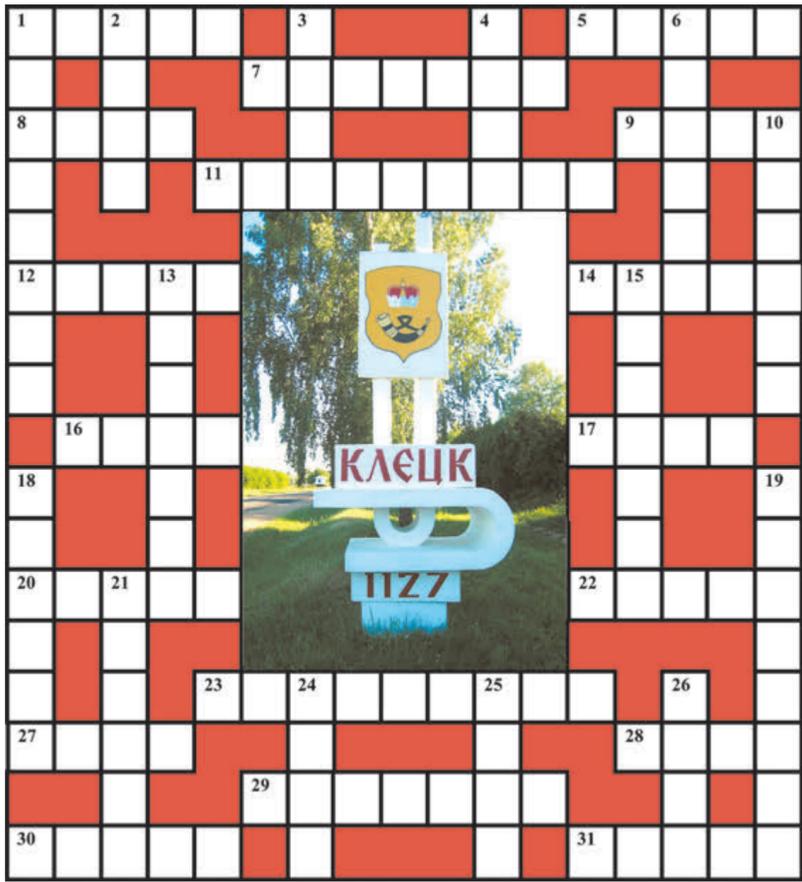
16.5. Споры между Организатором и Участниками Рекламной игры рассматриваются в судебном порядке согласно законодательству Республики Беларусь.

16.6. Все возможные претензии Участников Рекламной игры в отношении организации Рекламной игры должны быть адресованы Организатору игры по адресу: Республика Беларусь, 220094, г. Минск, ул. Ванева, 29Б.

Свидетельство о регистрации государственной рекламной игры №3044 от 26 июня 2017 г. выдано Министерством антимонопольного регулирования и торговли Республики Беларусь

«Край любви мой Клецкі»

Прывячаецца 890-годдзю г. Клецка

Па гарызанталі: 1. Літаратурнае аб'яднанне, якое існуе пры клецкай раённай газеце «Да новых перамог». 5. ... Будны. Імя беларускага асветніка XVI стагоддзя, які працаваў у г. Клецку прапа-веднікам і дзе падрыхтаваў да друку сваю беларускамоўную працу «Катэхізіс». 7. ... Мудры. Імя кіеўскага князя, сына полацкай княгіні Рагнеды, які ў XI стагоддзі пабудоваў на беразе р. Лані, на месцы сённяшняга г. Клецка, драўляны замак. 8. Род рэштата. 9. Месца спуска (разм.). 11. Славянскае племя, з паселішча якога ўзнік г. Клецк, які ўпершыню ўпамінаецца ў летапісах з 1127 года. 12. Музычны інструмент з трысняжы або з дрэва. 14. Цяслярская сякера. 16. У старажытнай Беларусі сход. 17. Колочная зброя, від кап'я. 20. Надаленная косць. 22. ... любіць лік, а хлеб — меру (від прык.). 23. Магутны магнаці на Беларусі род, прадстаўнікі якога ўладарылі на Клецыне з XVI стагоддзя аж да 1939 года. 27. Не зык, а ... з перцам (прык.). 28. Куст бульбы, вывернуты з зямлі. 29. «Мой родны ... — не закуточак, тут кветкі пышней і азёры святлей». Край

любый мой Клецкі, часткова — палескі — //Цудоўна прыгожы, няма даражэй». З верша клецкай паэты, члена Саюза пісьменнікаў Беларусі Л. Мяслішкі. 30. Тое, што заставалася ад г. Клецка пасля набегу крымскіх татар, пасля захопу горада ваярамі Масковіі і Швецыі ў 1258, 1655 і 1706 гадах. 31. Рукам ..., душы — свята (прык.).

Па вертыкалі: 1. Назва першага снапа на зашчынах, які лічыўся ім'янінным. 2. ... — гарачая пара. 3. «...самалётні/Свідруюць прастор». З верша Я. Купалы «Заўсёды наперад». 4. Сістэма блокаў для падымання грузаў на суднах. 6. ... Глінскі. Імя князя ВКЛ, які камандаваў войскам у час Клецкай бітвы 6 жніўня 1506 года. Перамога яго войска над крымскімі татарамі паклала канец набегам татар на Беларусь. 10. Купальскі .... Добры дух, які, паводле павер'яў, ходзіць і збірае купальскія зёлкі. 13. Адна з старажытных назваў г. Клецка. 15. Ян ... Кароль Польшчы і Вялікі князь ВКЛ, які 27 жніўня 1652 года надаў г. Клецку герб і Магдэбургскае права. 18. Вялікі продаж тавару, якім з даўніх часоў славіўся г. Клецк. 19. «Клецкая ...». Клецкае прадпрыемства па вырабе высокакачэснай малочнай прадукцыі. 21. ... рады квету, а людзі — лету (прык.). 24. Выдавецкая і друкарская справа;

у г. Клецку друкарня была адкрыта ў пачатку XX стагоддзя. 25. Духоўны кіраўнік у мусульман. 26. ... Сфорца. Каралева Польшчы і вялікая княгіня ВКЛ, якая правіла г. Клецкам з 1523 па 1556 год; у час яе праўлення была праведзена аграрная рэформа.

Склаў Лявон ЦЕЛІШ, г. Дзяржынск.

Правярце, калі ласка, адказы:
 Па гарызанталі: 1. «Да новых перамог». 5. Будны. 7. Мудры. 8. Клецкі замак. 9. Рэштата. 11. Славянскае племя. 12. Мухомор. 14. Сякера. 16. Сход. 20. Косць. 22. Лік. 23. Магнат. 27. Зык. 28. Бульба. 29. Мой родны. Па вертыкалі: 1. Снап. 2. Гарачая пара. 3. Самалётнік. 4. Блок. 6. Глінскі. 10. Купальскі. 13. Клецка. 15. Ян Кароль. 18. Вялікі продаж. 19. Клецкая. 21. Высокакачэсная малочная прадукцыя. 24. Друкарня. 25. Муфты. 26. Сфорца.

Ноу-хау ад культуры

СПАДАРЫНЯ БРЭГМАН З ДОМА ПА ВУЛІЦЫ МАРЫІНСКАЙ

Як у Баранавіцкім краязнаўчым музеі наведвальнікаў прыцягваюць

У складзе адной дэлегацыі даўсялося пабываць у Баранавіцкім краязнаўчым музеі. Падумалася тады: радавое наведанне аб'екта ў рамках культурнай праграмы. Аказалася — адкрыццё.

Музей па вуліцы Савецкай, былой Марыінскай, знаходзіцца ў доме, якому больш за сто гадоў. І сустрэла нас яго гаспадыня пачатку XX стагоддзя — спадарыня Брэгман. Мілавідная дама ў шэрай сукенцы з каўняромстойкай нібы сышла са старых фотаздымкаў. А як гаварыла! Гэта быў не заучаны тэкст, які прамаўляла музейная работніца ў касцюме той эпохі, гэта была жывая сцена, удала сыграная таленавітымі асобамі. Спадарыня Брэгман разам са служанкай Кацярынай змаглі паднесці такі «смачны» гістарычны прадукт наведвальнікам, што тыя мусілі ўважліва слухаць, удзельнічаць, здзіўляцца.

Карцінка з жыцця невялікага тады горада Навагрудскага павета часоў Першай сусветнай вайны жыва паўстала перад вачыма: як жылі людзі, аб чым хваляліся, якое адзенне насілі, што куплялі ў местачковых крамах. А ўжо служанка Кацярына ў выкананні мастака-рэстаўратара Наталлі Качарык стала проста

У паэтычным салоне спадарыні Брэгман.

знаходкай названага сюжэта. Уся тэатральная дзея праходзіць на рускай мове, што адпавядае рэчаіснасці. А пакаёвая работніца, вядома, з местачковых, і яе сакавітая вясковая гаворка разам з народным гумарам і прыроджанай артыстычнасцю проста зачароўвалі. Я глядзела на яе і думала пра наш брэсцкі штотодовы тэатральны фестываль... Аказалася, не я адна такая. Пасля першага ж прадстаўлення спадарыню Наталлю запрасілі ў адзін з самадзейных тэатраў Баранавіч.

Галоўны наглядчык фонду Рэгія ЧАРТКО ўобразе спадарыні Брэгман расказала цікавую гісторыю наведвання імператарам Баранавіч, сведчаннем таму паслужылі ўнікальныя кадры дакументальнай кінахронікі, якія убачылі госці музея. Але ж які паносі дом той пары без музычнага альбо паэтычнага салона? І ў Брэгману ён, несумненна, быў. І там чытала вершы Ахматавай ды Гумілёва раматныя панамы, выкладчыца тутэйшай гімназіі Ганна Мікалаеўна, якую удала прадстаўляла **музейны работнік Алена БІЧКО**.

— Самае цікавае, што ўсе гэтыя персанажы не прыдуманія, імянамі жылі ў Баранавічах, — расказала карэспандэнтку газеты дырэктар музея **Ала САМУШЧАВА**. — Навуковыя супрацоўнікі пры распрацоўцы сцэнарыя кіравалі дакументамі з архіваў. Менавіта Брэгман належаў дом па вуліцы Марыінскай. І, вядома, у іх можа быць унутр-афіцёр чыгуначнай брыгады інжынерных войскаў Аляксандр Зверынцаў, а таксама сціпла выкладчыца літаратуры з гімназіі.

Касцюмы шылі таксама не са столі. Уважліва вывучалі паштоўкі і фотаздымкі той пары, менавіта з іх рысавалі эскізы вяртаткі. Усё

мае пад сабой гістарычную падставу. Вось толькі Кацярынка — персанаж, прыдуманы аўтарамі сцэнарыя, але ж яна вельмі удала ўпісалася ў агульны апавед. У рэшце рэшт у доме была прыслуга. І вядома, пакаёвак набралі з мясцовых. Так што гэтая прадуманая геранія, можа, нават бліжэйшая да рэальнасці за многіх іншых.

Як наведвальнік, магу сведчыць, што такі экскурс пакаёва значна больш уражаняў, чым прывычны нам апавед музейнага гіда, таму і запамінаецца лепш. А дырэктар гаворыць, што час пільных паці і старых экспанатаў праходзіць. Музеі цяпер шукаюць шлях да сэрца глядачоў з дапамогай рэканструкцый падзей, інтэрактыву, іншых сучасных прыёмаў. Так было і на Дзень горада, да якога краязнаўчы музей прымеркаваў сваю Ноч музеяў. Тады выйшлі на вуліцу, былою Марыінскаю, з рознымі экспанатамі. Старыя рэчы паказвалі прахажым дэзінформатывам і падлеткі з мадэльнай школы, апранутыя ў сукенкі 30—40 гадоў. І здарыўся сапраўдны фурор. Да музея прыйшлі тысячы людзей, усе хачелі сфатаграфавана з рарытэтамі, з юнымі мадэлямі. Менавіта там, на вуліцы, упершыню правялі міні-альтанне грамадскай думкі наконт магчымай змены назвы вуліцы Савецкай на былою Марыінскаю. У асноўным гараджане падтрымлівалі. «Магчыма, прыйдзе час, калі гэтую ініцыятыву мы вынесем на разгляд гарвыканкама. Надта ж прыгожая назва, варта таго, каб да яе вярнуцца», — заўважыла дырэктар музея.

А пакуль музейныя работнікі заняты распрацоўкай канцэпцыі абнаўлення сваёй установы і новымі актыўнымі праектамі нахталт экскурсіі па горадзе ў суправаджэнні графіні Развадскай. Менавіта яна стаяла ля вытокаў заснавання адносна малядога горада Баранавіч.

Святлана ЯСКЕВІЧ
yackevich@zviazda.by

Баранавічы

Даты

1 ЛІПЕНЯ

Міжнародны дзень Дняпра.

1569 год — была заключана Люблінская унія, дзяржаўны саюз паміж Вялікім Княствам Літоўскім і Польскім каралеўствам, у выніку чаго была створана федэратыўная дзяржава — Рэч Паспалітая. Перадумовамі гэтага саюза былі працяглае існаванне персанальнай уніі ВКЛ і Польшчы, пачынаючы з Краўскай уніі 1385 года, паступовае збліжэнне палітычных і дзяржаўных інстытутаў абедзвюх дзяржаў, у асноўным адзіная палітыка ў міжнародных адносінах, адзіная адміністрацыя каталіцкай царквы. Непасрэднай прычынай заключэння Люблінскай уніі былі няўдачы арміі ВКЛ у Лівонскай вайне 1558—1583 гадоў. Паводле акта Люблінскай уніі на чале Рэчы Паспалітай стаяў польскі кароль (ён жа — вялікі князь літоўскі), якога пажыццёва выбіралі шляхта. Уладу караля абмяжоўвалі агульны сейм з дзвюх палат. Адмяняліся пошліны на мяжы паміж Польшчай і ВКЛ. Дзяржаўныя і мясцовыя пасады ў абедзвюх дзяржавах маглі займаць толькі мясцовыя ўраджэнцы. Абедзве дзяржавы захавалі свой суверэнітэт, асобныя дзяржаўныя адміністрацыі, арміі, судовыя апараты, прававыя, фінансавыя і мытныя сістэмы. Кожная з дзяржаў мела сваю дзяржаўную мову. Унія фактычна існавала да 3-га падзелу Рэчы Паспалітай (24 кастрычніка 1795 года).

1804 год — нарадзілася Жорж Санд (Аман-дзіна Аўрора Люсіль Дзюпэн), французская пісьменніца. Аўтар раманаў «Індыяна», «Кансуэла» і інш., мемуараў «Гісторыя майго жыцця». Памерла ў 1876 годзе.

1880 год — на ахвяраванні жыхароў г. Мінска было адкрыта Мінскае рэальнае

Падзеі

вучылішча. Утрымлівалася за кошт платы за навучанне і дапамогі з казны. Пры вучылішчы меліся бібліятэка, фізічны, гістарычны, механічны кабінеты, кабінет для малявання, лабараторыя і асобны корпус для заняткаў гімнастыкай. Вучэбнай праграмай прадугледжваліся экскурсіі на фабрыкі і заводы горада. Выпускнікі вучылішча паступалі ў Пецярбургскі, Маскоўскі, Харкаўскі тэхналагічны і Рызжкі політэхнічны інстытуты. Сярод выпускнікоў вучылішча былі народныя артысты СССР Б. Платонаў. У 1891 годзе было рэарганізавана ў аддзяленне для падрыхтоўкі выхаванцаў да паступлення ў спецыялізаваныя ВНУ Расійскай імперыі (пераважна ў тэхналагічныя інстытуты). Існавала да 1917 года.

1889 год — нарадзілася Вера Ігнацьеўна Мухіна, савецкі скульптар, народны мастак СССР, правядзены член Акадэміі мастацтваў СССР. Аўтар мадэляў скульптур «Рабочы і калгасніца». Таксама афармляла выставы і тэатральныя спектаклі. Паўрэат Дзяржаўнай праміі СССР (1941, 1943, 1946, 1951, 1952). Памерла ў 1953 годзе.

1967 год — нарадзілася (г. Мінск) Ірына Валер'еўна Казакова, беларуская фалькларыстка, доктар філалагічных навук. Даследуе гісторыю культуры беларусаў, этнічныя традыцыі, міфалогію, магію, тэматычную разнастайнасць і паэтыку асноўных жанраў беларускага абрадавага фальклору, паходжанне і спецыфіку беларускай вуснай паэзіі, сімволіку і семантыку славянскай міфалогіі.

Людзі

Было сказана

Рыгор БАРАДУЛІН, народны паэт Беларусі:
 «Той свет
 Цікавіць нас на гэтым свеце,
 А ці ўгадаем
 Гэты свет на тым?»

Калейдаскоп

Дыназаўры не вернуцца на Зямлю

Серыя фільмаў «Парк юрскага перыяду», запущаная амаль чэцьры стагоддзя таму Стывенам Спілбергам, ускаліхнула велізарную колькасць дыназаўраў, ахвочых пафантазіраваць на тэму павароту звалюці назад.

Тэорыя адраджэння дыназаўраў шляхам кланавання, паказаная ў фільме, да гэтага часу выглядае даволі рэалістычна, і поспехі на ніве кланавання жывёл, здавалася, вось-вось дазваляць навукоўцам вярнуць дагістарычных яшчараў на Зямлю. Аднак група палеантолагаў з Манчэстэрскага ўніверсітэта перакрасіла гэтыя спадзяванні і расказала, чаму Парк юрскага перыяду пакуль не з'явіцца ў рэальным свеце. Раней меркавалася, што для «ўзаскрашэння» дыназаўраў будзе дастаткова фрагментаў генетычнага матэрыялу, ацалелых да нашага часу. Напрыклад, ладузія маштабныя эксперымент па

адраджэнні тыраназаўра з выкарыстаннем калагену, вылучанага з астанкаў старажытнага яшчара. Паводле слоў доктара Майка Баклі з Манчэстэрскага ўніверсітэта, выяўленне бялкоў у костках дыназаўраў выклікала надзвычайнае ўзрушэнне як сярод навукоўцаў, так і сярод грамадскасці: «Было падобна, што выдумка можа стаць рэальнасцю дзякуючы ўжыванню новых тэхналогій».

Аднак усё аказалася далёка не так аптымістычна. Каманда экспертаў з Манчэстэра прааналізавала сляды калагену ў астанках тыраназаўра, каб высветліць, ці сапраўды гэта рэчыва можна выкарыстоўваць для кланавання. У ходзе эксперыменту высветлілася, што выдзелены калаген адпавядае... калагену страусаў, так што выкарыстоўваць гэты арганічны матэрыял не мае сэнсу. Адсутнасць у костках дыназаўраў неабходных біялагічных малекул робіць немагчымым «ўзаскрашэнне» яшчараў пры дапамозе сучасных метадаў. Для рэалізацыі падобнай задумкі патрэбны павялічаныя генетычны матэрыялы, — а ўлічваючы мільёны гадоў, што мінулі з часу гібель дыназаўраў, шанцы знайсці яго практычна роўныя нулю.

5250 адценняў сіняга

Тэхналогіі, вынайдзеныя некалькі тысяч гадоў таму ў Старажытным Егіпце, плануецца выкарыстоўваць у сучаснай крміналістыцы. Гаворка ідзе пра інтэнсіўную сінюю фарбу «сіняя фрыта», або проста «егіпецкая сіняя».

Як паказалі нядаўнія даследаванні, гэтая фарба, створаная са сплаву пяску з мелям, прыроднай крышталічнай содай і вокісам медзі, можа змяняць парашок для зняцця адбткаў палцаў, паколькі яна паказвае выдатныя вынікі там, дзе традыцыйныя сродкі не працуюць. Спачатку вучо-

Егіпецкую сінюю, як пісаў яшчэ ў I стагоддзі да нашай эры рымскі архітэктар і механік Вітрувій, атрымлівалі, калі нагрэвалі сумесь медзі, кварцавага пяску, вапны і прыроднай крышталічнай соды.

ныя зацікавіліся стойкасцю створанай 5250 гадоў таму егіпецкай сіняй, якая да сёння пакрывае старажытныя саркафагі і сцены магіляў. У працэсе даследаванняў высветлілася, што сіні пігмент пры пэўным асвятленні пуская інфрачырвоныя выпраменьванні блізкага спектра.

Гэта ўласцівасць фарбы можа быць карыснай для правядзення судовай экспертызы. Звычайна крміналісты на месцы злачынства наносыць на прадметы спецыяльным пэндзілкам кантрасны парашок, які прыліпае да пакараных адбткаў палцаў. Але адбткі складана, а часам і зусім немагчыма, атрымаць з глянцавых або рэльефных паверхняў. У такіх выпадках ярка з можа дапамагчы егіпецкай сіняй: фарбавальнік наносыць гэтак жа, як і звычайны парашок, а затым асвятляе паверхню і фатаграфуе з дапамогай камеры, аснашчанай фільтрам, адчувальным да інфрачырвонага выпраменьвання блізкага спектра. Калі адбткі ёсць, яны будуць выразна відаць на здымку

Наступны нумар «Звязды» выйдзе ў аўторак, 4 ліпеня.

СЁННЯ

Сонца

Усход	Захад	Даўжыня дня
Мінск — 4.42	21.44	17.02
Віцебск — 4.23	21.42	17.19
Магілёў — 4.32	21.35	17.03
Гомель — 4.38	21.22	16.44
Гродна — 4.59	21.58	16.59
Брэст — 5.09	21.49	16.40

Месяц

Першая квадра ў 3.51.
Месяц у сузор'і Шалыў.

Імяніны

Пр. Аляксандра, Васіля, Лявоні, Сяргея.
К. Галіны, Рэгіны, Марціна, Юльяна.

ЗАЎТРА

Геамагнітная ўзрушэнні

Горад	Тэмпература	Геамагнітная ўзрушэнні
Віцебск	739мм рт.ст. +14...+16°C	22 гадз. 01 гадз.
Гродна	743мм рт.ст. +15...+17°C	19 гадз. 04 гадз.
Мінск	733мм рт.ст. +15...+17°C	16 гадз. 10 гадз.
Магілёў	737мм рт.ст. +15...+17°C	13 гадз. 10 гадз.
Брэст	743мм рт.ст. +17...+19°C	16 гадз. 10 гадз.
Гомель	742мм рт.ст. +15...+17°C	13 гадз. 10 гадз.

Абазначэнні:
 — няма прыкметных геамагнітных узрушэнняў
 — невялікія геамагнітныя узрушэнні
 — слабая геамагнітная буря

...у суседзях

Варшава	+16...+18°C	Кіеў	+25...+27°C	Рыга	+16...+18°C
Вільнюс	+15...+17°C	Масква	+18...+20°C	С.Пецярбург	+17...+19°C

УСМІХНЕМСЯ

— Я сібірскіх язы не баюся, у мяне імунітэт.
 — Што, перахварэў ужо?
 — Ды не, у мяне жонка з Сібіры.

Абітурыент, які марыў стаць лекарам, не здаў уступныя экзамены і ў найбліжэйшы год будзе марыць стаць генералам.

— У 100-гадовага дзядулі пытаюцца:
 — А што вам кажуць лектары?
 — А яны мне гадоў 50 адно і тое ж кажуць: кінь піць, кінь курыць, забудзь пра секс, перастань есці тлуства і салодкае.

Жонка не вытрымала і навяла парад на свой густ у нашым гаражы. Ахоплены пачуццём удзячнасці, я няўзак перамяшаў усё пасадкі ў якасці капры, прыгатаваныя для насення ў пачасці.

Ложка

З глуду з'ехаў!
 Я ж паштовы голуб,
 а не паштовы конь!

ЗВЯЗДА БЕЛАРУСКАЯ ГАЗЕТА

ЗАСНАВАЛЬНІКІ: Савет Рэспублікі Нацыянальнага сходу Рэспублікі Беларусь, Палата прадстаўнікоў Нацыянальнага сходу Рэспублікі Беларусь, Савет Міністраў Рэспублікі Беларусь

РЭГІСТРАЦЫЙНАЕ ПАСВЕДЧАННЕ НУМАР 2 АД 17 ЛЮТАГА 2009 ГОДА, ВЫДАДЗЕНАЕ МІНІСТЭРСТВАМ ІНФАРМАЦЫІ РЭСПУБЛІКІ БЕЛАРУСЬ.

Дырэктар — галоўны рэдактар СУХАРУКАЎ Павел Якаўлевіч.

РЭДАКЦЫЙНАЯ КАЛЕГІЯ: Н. ДРЫНДЖОЖЫК, Н. КАРПЕНКА (першы намеснік галоўнага рэдактара), А. ЛЯЎКОВІЧ (першы намеснік дырэктара), М. ЛІТВІНАЎ (намеснік галоўнага рэдактара), В. МЯДЗВЕДЗЕВА (намеснік галоўнага рэдактара), А. КЛЯШЧУК, Н. РАСОЛКА, С. РАСОЛКА, А. СЛАНЕЦКІ (намеснік галоўнага рэдактара), В. ЦЕЛЯШКА. Выдавец — Рэдакцыяна-выдавецкая ўстанова «Выдавецкі дом «Звязда».

АДРАС: 220013, г. Мінск, вул. Б. Хмяльніцкага 10-а.

ТЭЛЕФОНЫ: прыёмная — 287 19 19 (тэл./факс); адрэсаваны: пісьму — 287 18 64, маркетынгу — 337 44 04, сакратарыята — 292 05 82, аддзінкі за выпуск дадаткаў: «Чырвоная змена» — 292 44 12; «Мясцовае самакіраванне» — 292 44 12, упасных карэспандэнцаў: у Брэсце: 20 37 98, Віцебску: 43 23 74, Гомелі: 28 27 27, Магілёве: 32 74 31, на Мінскай воаб.: (017) 292 21 03; бухгалтэры: 287 18 81.

http://www.zviazda.by;
 e-mail: info@zviazda.by,
 (для зваротаў): zvarot@zviazda.by

ПРЫЁМ тэл./факс: 287 17 79, РЭКЛАМЫ e-mail: reklama@zviazda.by

Аўтары апублікаваных матэрыялаў нясуць адказнасць за падбор і дакладнасць фактаў. Іх меркаванні не заўсёды супадаюць з меркаванням рэдакцыі. Рэдакцыя на сваім меркаванні адбірае і публікуе адрасаваныя ёй лісты. Перадруж матэрыялаў, апублікаваных у «Звяздзе», толькі з дазволу рэдакцыі.

Матэрыялы, пазначаныя гэтым значком, носяць рэкламны характар. Адказнасць за змест рэкламы нясуць рэкламадаўцы.

Газета адукувана ў Рэспубліканскім універсітэце прапраямства «Выдавецтва «Беларускі Дом друку» ЛП № 02330/106 ад 30.04.2004.

220013, Мінск, пр. Незалежнасці, 79. Выходзіць 5 разоў на тыдзень. Тыраж 20.008. Індэкс 63850. Зак. № 2390.

М 1 2 3 4 5 6 7 8 9 10 11 12
 П 1 2 3 4 5 6 7 8 9 10 11 12

Нумар падпісаны ў 19.30
 30 чэрвеня 2017 года.